ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στὸ σχέδιο νόμου «Τροποποιήσεις διατάξεων τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα, τοῦ Κώδικα Ποινικῆς Δικονομίας, τοῦ Κώδικα περὶ δικηγόρων, σύσταση εἰδικῶν νομοπαρασκευαστικῶν ἐπιτροπῶν καὶ ρύθμιση θεμάτων τῆς Δικαιοσύνης».

Πρὸς τὴ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων

Γενικά.

Τὸ προτεινόμενο σχέδιο νόμου, ἀποβλέπει στὸ νὰ θεραπεύσει μερικὲς ἀπὸ τὶς πιὸ ἐπείγουσες ἀνάγκες στὸ χῶρο τῆς Δικαιοσύνης. Οἱ ἀνάγκες αὐτὲς ἀνάγονται στὸ πεδίο τῆς ποινικῆς νομοθεσίας, οὐσιαστικῆς καὶ δικονομικῆς, στὸν τρόπο ἄσκησης τῆς δικηγορίας καὶ γενικότερα τῆς συγκρότησης τοῦ δικηγορικοῦ σώματος καὶ τέλος σὲ διάφορα εἰδικότερα θέματα, ὅπως προπαντὸς στὴν σύσταση νομοπαρασκευαστικῶν ἐπιτροπῶν γιὰ τὴν ἀναμόρφωση μεγάλων κλάδων τῆς νομοθεσίας ἁρμοδιότητας τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης. Μὲ βάση τοὺς στόχους αὐτοὺς τὸ περιεχόμενο τοῦ προτεινόμενου νομοσχέδιου διαιρεῖται σὲ τέσσερα κεφάλαια. Γιὰ τὶς διατάξεις τῶν κεφαλαίων αὐτῶν παρατηροῦνται εἰδικότερα τὰ ἑξῆς:

Α. Κεφάλαιο Πρῶτο: Τροποποίηση διατάξεων τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα, τοῦ Κώδικα Ποινικῆς Δικονομίας καὶ ἄλλων ποινικῶν διατάξεων. Τὸ κεφάλαιο αὐτὸ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἑπτὰ νομικὲς ἑνότητες:

α. Μὲ τὴν πρώτη ἑνότητα ἀναμορφώνεται τὸ κεφάλαιο Α τοῦ εἰδικοῦ μέρους τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα, ποὺ ἀφορᾶ τὴν ἐσχάτη προδοσία.

β. Μὲ τὴν δεύτερη ἑνότητα, καταργεῖται ὁ Ν. 774/78 «περὶ καταστολῆς τῆς τρομοκρατίας καὶ προστασίας τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος» καὶ ἐπεκτείνεται τὸ ἀντικείμενο τοῦ ἄρθρου 187 Π.Κ. ποὺ ἀφορᾶ τὸ ἔγκλημα τῆς σύστασης συμμορίας.

γ. Μὲ τὴν τρίτη ἑνότητα ἐκσυγχρονίζεται, στὶς νέες συνθῆκες, τὸ πλέγμα τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 167 καὶ 315 Α τοῦ Π.Κ. ποὺ ἀφοροῦν τὰ ἐγκλήματα τῆς ἀντίστασης κατὰ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν διακεκριμένων σωματικῶν βλαβῶν κατὰ ὑπαλλήλων.

δ. Μὲ τὴν τέταρτη ἑνότητα ἀναμορφώνονται οἱ διατάξεις ποὺ ἀφοροῦν τὴν περιύβριση ἀρχῆς.

ε. Μὲ τὴν πέμπτη ἑνότητα καταργεῖται ὁ Ν. 4.000/59 «περὶ τεντυμποϊσμοῦ», εἰσάγονται στὸν Π.Κ. νέες διατάξεις καὶ συμπληρώνονται ὁρισμένες ἄλλες.

στ. Μὲ τὴν ἕκτη ἑνότητα, ἀναμορφώνεται τὸ κεφάλαιο ΙΘ τοῦ εἰδικοῦ μέρους τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα ποὺ ἀφορᾶ τὰ ἐγκλήματα κατὰ τῶν ἠθῶν καὶ προσαρμόζεται ἀνάλογα ἡ διαδικασία δίωξης καὶ ἐκδίκασης τοῦ ἐγκλήματος τοῦ βιασμοῦ.

ζ. Μὲ τὴν ἑβδομη ἑνότητα τροποποιοῦνται οἱ διατάξεις «περὶ ἀσέμνων» τοῦ Ν. 5060/31 «περὶ τύπου προσβολῶν τῆς τιμῆς ἐν γένει καὶ ἄλλων σχετικῶν διατάξεων».

Εἰδικώτερα:

Αα). Ὡς πρὸς τὴν πρώτη ἑνότητα (ἄρθρα 1 ἕως 9 τοῦ σχεδίου νόμου). Πρέπει εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ παρατηρηθεῖ ὅτι: μὲ τὴν προτεινόμενη βαθειὰ ἀναμόρφωση τοῦ κεφαλαίου Α' τοῦ εἰδικοῦ μέρους τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα, ποὺ ἀφορᾶ τὴν ἐσχάτη προδοσία, δὲν καταργεῖται καμιὰ ἀπὸ τὶς ἰσχύουσες διατάξεις τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 134 Π.Κ. Ἔτσι, καμιὰ ἀπὸ τὶς μέχρι τώρα, μὲ τὶς διατάξεις αὐτές, ποινικὰ κολάσιμες περιπτώσεις δὲν ἀποβάλλει τὸν ἀξιόποινο χαρατήρα της. Μὲ τὴν προτεινόμενη ρύθμιση δὲν περιορίζεται δηλαδὴ οὔτε στὸ ἐλάχιστο τὸ ἀξιόποινο τῶν πράξεων ποὺ συνιστοῦν ἐσχάτη προδοσία. Ἀντίθετα μάλιστα ὁ κύκλος τῶν ἀξιοποίνων πράξεων διευρύνεται. Γιατὶ ἡ διάταξη τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 134 Π.Κ. δὲν καταργεῖται, ἀλλὰ συμπληρώνεται γιὰ νὰ καλύψει, ὅπως ἀναπτύσσεται στὴ συνέχεια, καὶ ἄλλες μορφὲς συμπεριφορᾶς ποὺ στρέφονται κατὰ τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος τῆς χώρας. Μ' αὐτὸ τὸ νομοσχέδιο παρέχεται ἑπομένως εὐρύτερη καὶ ἀποτελεσματικότερη προστασία στὸ δημοκρατικὸ μας πολίτευμα. Αὐτὴ εἶναι ἄλλωστε καὶ ἡ RATIO, ὁ θεμελιακὸς δηλαδὴ νομοθετικὸς λόγος τοῦ προτεινόμενου νομοσχέδιου. Ἀναλυτικότερα παρατηροῦνται τὰ ἀκόλουθα: Οἱ διατάξεις τοῦ Κεφαλαίου Α' τοῦ Εἰδικοῦ Μέρους τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα ἔχουν ἀνάγκη τροποποιήσεως γιὰ τοὺς ἑξῆς λόγους:

1. Ὁ πρῶτος λόγος εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ διατάξεις αὐτὲς εἶχαν διατυπωθεῖ γιὰ νὰ προστατεύσουν κυρίως ἕνα πολίτευμα ὅπου θεμελιώδη σημασία εἶχε τὸ πρόσωπο τοῦ μονάρχη. Πρότυπο τοῦ ἄρθρου 134 Π.Κ. εἶχε ἀποτελέσει τὸ ἄρθρο 123 τοῦ παλαιοῦ Ποινικοῦ Νόμου, τὸ περιεχόμενο τοῦ ὁποίου ἁπλοποιήθηκε σὲ πολλὰ σημεῖα, ἀλλὰ παρέμεινε προσανατολισμένο στὴν προστασία τοῦ βασιλικοῦ θεσμοῦ. Γι' αὐτὸ καὶ ἀπὸ τὶς μορφὲς ἀξιόποινης συμπεριφορᾶς ποὺ ἀπειλοῦσε μὲ ποινὴ τὸ ἄρθρο 134 στὴν ἀρχική, πρὸ τοῦ 1975 διατύπωσή του, οἱ περιπτώσεις τῆς παραγρ. 1 στοιχ. Α στοιχ. Βα καὶ γ καὶ τῆς παραγρ. 2 ἀφοροῦσαν τὸ βασιλιὰ ὡς κέντρο ἰδιοτήτων καὶ λειτουργιῶν καὶ μόνο ἡ περίπτωση Ββ τῆς παραγράφου 1 ἀναφερόταν στὸ πολίτευμα τῆς χώρας. Μετὰ τὴν τροποποίηση τοῦ ἄρθρου 134 ἀπὸ τὸ ἄρθρο 5 τοῦ Ν. 10/1975 ὁ ὅρος «βασιλεύς» ἀντικαταστάθηκε μὲ τὸν ὅρο «Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας» καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ τὸ ἄρθρο αὐτὸ παρέμεινε ἀμετάβλητο. Ἔτσι καὶ σήμερα δίνεται ἡ ἐντύπωση ὅτι ἀντικείμενο προστασίας εἶναι κυρίως τὸ πρόσωπο, οἱ ἐξουσίες κλπ. τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, καὶ σὲ δεύτερη μοίρα μόνο τὸ πολίτευμα. Ὡστόσο αὐτὸ δὲν εἶναι ὀρθό, γιατὶ τὸ κύριο ἀντικείμενο προστασίας πρέπει νὰ εἶναι τὸ πολίτευμα τῆς χώρας. Οἱ ἐξουσίες κλπ. τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἀπορρέουν ἀπὸ αὐτὸ καὶ παρέχονται στὸν Πρόεδρο γιὰ νὰ τὸ ρυθμίζει σωστά. (Πρβλ. ἄρθρ. 30 παρ. 1 ἐδ. 1 τοῦ Συντάγματος). γι' αὐτὸ καὶ ἡ προσβολή τους ἀποτελεῖ διατάραξη τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας τοῦ πολιτεύματος.

2. Ὁ δεύτερος λόγος ποὺ ἐπιβάλλει τὴ συμπλήρωση τῶν διατάξεων αὐτῶν εἶναι ὅτι σ' αὐτὲς τὸ πολίτευμα προστατεύεται μὲ ἀόριστη ἀναφορὰ στὸ «πολίτευμα τῆς χώρας» καὶ μπορεῖ νὰ δοθεῖ ἔτσι ἡ ἐντύπωση ὅτι ὁ νομοθέτης ἀποσκοπεῖ νὰ προστατεύσει τὸ ὁποιοδήποτε πολίτευμα καὶ ὄχι ἕνα ὁρισμένο πολίτευμα λόγω τῆς ἰδιαίτερης ἀξίας τὴν ὁποία του ἀποδίδει.

Ἂν ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου ἦταν ἡ προστασία ὁποιουδήποτε πολιτεύματος ποὺ ἐπικρατεῖ ἑκάστοτε στὴ Χώρα, μοναρχικοῦ ἢ δημοκρατικοῦ, τυραννικοῦ ἢ φιλελεύθερου ἢ καὶ κατοχικοῦ ἀκόμη, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν ἰδιαίτερη ἀξία τοῦ πολιτεύματος αὐτοῦ, τὸ ἔννομο ἀγαθὸ ποὺ θὰ προστατευόταν δὲν θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι ἄλλο ἀπὸ κάποια μορφὴ κοινωνικῆς εἰρήνης ποὺ προφυλάσσεται ἀπὸ πολιτικὲς ἀναστατώσεις. Κι αὐτὸ γιατὶ αὐτὴ θὰ ἦταν τὸ μόνο κοινὸ χαρακτηριστικὸ ὅλων αὐτῶν τῶν τόσο διαφορετικῶν μεταξύ τους πολιτευμάτων. Ἀνεξάρτητα ὅμως ἀπὸ ἄλλους λόγους γιὰ τοὺς ὁποίους θὰ ἦταν ἀπαράδεκτη σήμερα μιὰ τέτοια ἐκδοχή, μόνο ἡ προστασία τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης δὲ θὰ δικαιολογοῦσε οὔτε τὴν ὀνομασία «ἐσχάτη προδοσία» οὔτε τὶς αὐστηρὲς ποινὲς τοῦ ἄρθρου 134. Γι' αὐτὸ εἶναι ἀναγκαία ἡ νέα διάταξη τῆς παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 134 ὅταν γίνεται ὁ ρητὸς προσδιορισμὸς τοῦ πολιτεύματος ποὺ προστατεύεται καὶ τὸ ὁποῖο δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἄλλο ἀπὸ τὸ δημοκρατικὸ πολίτευμα ποὺ στηρίζεται στὴ λαϊκὴ κυριαρχία. Ἡ προστασία αὐτοῦ τοῦ πολιτεύματος μὲ σαφῆ ποινικὴ διάταξη ἐπιβάλλεται πλέον ἀπὸ τὴ ρητὴ διάταξη τοῦ ἄρθρου 120 παρ. 3 τοῦ Συντάγματος ποὺ προβλέπει τὴν τιμωρία τῶν σφετεριστῶν τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας. Ἐξάλλου ἡ ἀρχὴ τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας ἀναγνωρίζεται ἀνέκαθεν σὲ ὅλα τὰ ἑλληνικὰ Συντάγματα ἀπὸ τὸ Σύνταγμα τῆς Τροιζήνας τοῦ 1827 καὶ μετὰ καὶ παρὰ τὶς παραβιάσεις της κατὰ τὴ διάρκεια τῆς νεώτερης ἱστορίας μας — ἢ ἴσως καὶ ἐξαιτίας αὐτῶν — ἔχει ἐδραιωθεῖ στὴν συνείδηση τοῦ λαοῦ ὡς τὸ μόνο θεμέλιο τῆς νομιμότητας μιᾶς ἐξουσίας.

3. Τρίτος λόγος γιὰ τὴ συμπλήρωση τῶν διατάξεων περὶ ἐσχάτης προδοσίας εἶναι οἱ τραγικὲς ἐμπειρίες τοῦ λαοῦ μας ἀπὸ τὰ τυραννικὰ καθεστῶτα ποὺ γνώρισε κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα. Ἂν καὶ μόνο οἱ ποινικὲς διατάξεις δὲν ἀρκοῦν γιὰ νὰ ἀποτρέψουν τὴν ἐπιβολὴ τέτοιων καθεστώτων, εἶναι ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ πολὺ πιθανό, ὅτι ἡ σοβα-

ρὴ ἐλπίδα ἀτιμωρησίας ποὺ ἐπέτρεπαν οἱ ἀσάφειες τῶν παλαιῶν διατάξεων καὶ ἡ παρερμηνεία τῆς ἀρχῆς «ἐπανάσταση ἐπικρατήσασα δημιουργεῖ δίκαιον» συντελοῦσαν στὴν εὔκολη λήψη ἀποφάσεως ἀπὸ τοὺς διάφορους ὑποψηφίους δικτάτορες καὶ συνεργάτες ποὺς νὰ ἐπιβάλουν ἢ νὰ διατηρήσουν τὴν τυραννία τους. Γι' αὐτὸ ἐπιβάλλεται νὰ καταστεῖ σαφὲς καὶ νὰ τονισθεῖ στὴν διάταξη γιὰ τὴν ἐσχάτη προδοσία ὅτι τὸ ἔγκλημα ὑπάρχει καὶ ὅταν τελεῖται «ἀπὸ πάνω» δηλαδὴ καὶ ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ κατέχουν ἤδη νόμιμα τὴν κρατικὴ ἐξουσία ἢ ἕνα μέρος της. Ἐπίσης νὰ καταστεῖ σαφὲς ὅτι ὄχι μόνο ἡ κατάληψη τῆς ἐξουσίας ἀλλὰ καὶ ἡ διατήρηση ἢ ἄσκηση τῆς παράνομα κεκτημένης ἐξουσίας ἀποτελεῖ συνέχιση δηλαδὴ διάρκεια τοῦ ἐγκλήματος τῆς ἐσχάτης προδοσίας.

4. Τέλος στὸ πλαίσιο τῆς διεύρυνσης τοῦ ἀντικειμένου τῶν διατάξεων περὶ ἐσχάτης προδοσίας ἡ ἀπόπειρα θανατώσεως τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας πρέπει νὰ ἀποχωρισθεῖ ἀπὸ τὶς λοιπὲς ἀντικειμενικὲς ὑποστάσεις τοῦ ἐγκλήματος αὐτοῦ καὶ νὰ καταστεῖ ἰδιώνυμο ἔγκλημα κατὰ τοῦ πολιτεύματος, μαζὶ μὲ τὴν ἀπόπειρα θανατώσεως ἄλλων φορέων ἀνωτάτων πολιτειακῶν λειτουργημάτων.

Ἀναλυτικότερα:

Μὲ τὸ ἄρθρο 1: Ἀντικαθίσταται ὁ τίτλος τοῦ Α' κεφαλαίου τοῦ εἰδικοῦ μέρους τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα σὲ «προσβολὲς τοῦ πολιτεύματος» γιὰ νὰ καλυφθεῖ ἀπὸ συστηματικὴ πλευρὰ μὲ ἀκρίβεια τὸ ἀντικείμενο προστασίας τῶν ἄρθρων 134 ἕως 137α, ὅπως διαμορφώνονται μὲ τὶς προτεινόμενες ἀλλαγές. Ὁ τίτλος «ἐσχάτη προδοσία» παραμένει ὡς ὑπότιτλος τοῦ ἄρθρου 134 στὸ ὁποῖο καὶ ἀναφέρεται.

Μὲ τὸ ἄρθρο 2 παρ. 2: Γίνεται μία ἀναγκαία προσαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 134 Π.Κ. ποὺ ἀπορρέει ἀπὸ τὴν κατάργηση τοῦ θεσμοῦ τῆς βασιλείας καὶ ἔτσι καὶ τῆς κληρονομικῆς διαδοχῆς.

Μὲ τὸ ἄρθρο 2 παρ. 3: Προστίθεται δεύτερη παράγραφος στὸ ἄρθρο 134 Π.Κ. Μὲ τὴν συσιαστικὴ αὐτὴ προσθήκη, προστατεύεται κατὰ πρῶτο λόγο τὸ δημοκρατικὸ πολίτευμα ποὺ στηρίζεται στὴ λαϊκὴ κυριαρχία.

Ἡ ρητὴ ἀναφορὰ στὴ λαϊκὴ κυριαρχία δὲν ἀποτελεῖ πλεονασμό, ἀλλὰ γίνεται ἐπειδὴ ὁ ὅρος «δημοκρατία» ἔχει καὶ ἄλλες σημασίες π.χ. τὴ σημασία τῆς «μὴ μοναρχίας» (Ἀγγλικά: REPUBLIC, γαλλικά: REPUBLIQUE, γερμανικά: REPUBLIK, κλπ.).

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ πολίτευμα στὸ σύνολό του προστατεύονται ἰδιαίτερα καὶ οἱ θεμελιώδεις ἀρχὲς ἢ θεσμοὶ τοῦ πολιτεύματος. Τοῦτο γίνεται γιὰ νὰ ἀποτραπεῖ ἡ κατάργηση ἢ μεταβολὴ ἑνὸς μόνο θεσμοῦ π.χ. τοῦ τρόπου ἀναδείξεως τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Κράτους μὲ τὸν ἰσχυρισμὸ ὅτι καὶ ἔτσι τὸ πολίτευμα παραμένει δημοκρατικὸ καὶ στηρίζεται πάντοτε στὴ λαϊκὴ κυριαρχία.

Ἡ νέα διάταξη προβλέπει περισσότερα ἀπὸ ἕνα εἴδη ἐλάττης τοῦ πολιτεύματος καὶ εἰδικώτερα, τὴν κατάλυση, τὴν ἀλλοίωση καὶ τὴν ἀνενεργοποίηση.

Ὡς κατάλυση θεωρεῖται ἡ πλήρης ἐξαφάνιση τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος π.χ. ἡ περιέλευση τῆς χώρας σὲ μιὰ κατάσταση ἀναρχίας ἢ ἀπόλυτης τυραννίας.

Ὡς ἀλλοίωση χαρακτηρίζεται ἡ ἀντικατάσταση τοῦ πολιτεύματος μὲ ἕνα ἄλλο πολίτευμα ποὺ ἐνδεχόμενα διατηρεῖ καὶ μερικὰ δημοκρατικὰ στοιχεῖα π.χ. διατηρεῖ τὶς ἐκλογές, καταργώντας ὅμως τὸ κοινοβουλευτικὸ σύστημα τὸν πολυκομματισμό, τὰ κυριώτερα θεμελιώδη δικαιώματα κ.λ.π.

Τέλος καθιστᾶ ἀνενεργὸ τὸ πολίτευμα ὁ δράστης, ὅταν γιὰ ἕνα χρονικὸ διάστημα ἐπιτυγχάνει νὰ μὴν λειτουργεῖ, νὰ μὴν ἐφαρμόζεται στὴν πράξη τὸ πολίτευμα αὐτό, ἐνῶ τυπικὰ δὲν ἔχει παύσει νὰ ἰσχύει.

Ὅσον ἀφορᾶ τοὺς τρόπους καὶ τὰ μέσα προσβολῆς τοῦ πολιτεύματος προβλέπονται τὰ ἀκόλουθα:

α) Ὅπως καὶ στὴν ἰσχύουσα διάταξη ἡ ἐσχάτη προδοσία εἶναι ἔγκλημα ἐπιχειρήσεως, δηλαδὴ τιμωρεῖται καὶ ἡ ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ τοῦ δράστη καὶ ἡ ἀπόπειρα ἐπιτεύξεως τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ ὡς τελειωμένο ἔγκλημα. Ἰδιαίτερη σημασία ἀποδίδεται στὰ μέσα μὲ τὰ ὁποῖα ἐπιχειροῦνται οἱ πράξεις ἐσχάτης προδοσίας. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴ σωματικὴ βία ἢ τὴν ἀπειλή της ποὺ προβλέπεται καὶ στὴν πρώτη παράγραφο, ἡ δεύτερη παράγραφος περιλαμβάνει: αα') Τὴ βία καὶ κατὰ πραγμάτων π.χ. ἀνατίναξη κτιρίων, φραγμάτων ἐργοστασίων κ.λ.π. ββ') Τὴν κατάχρηση τῆς ἰδιότητας τοῦ Ὀργάνου τοῦ Κράτους. Πρόκειται γιὰ τὴν κατ' ἐξοχὴ μορφὴ τῆς ἐσχάτης προδοσίας ποὺ ἐνεργεῖται «ἀπὸ πάνω» δηλαδὴ ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς κρατικοὺς λειτουργοὺς ποὺ ἤδη ἀσκοῦν τὴν ἐξουσία. γγ') Τὸ σφετερισμὸ τῆς ἰδιότητας αὐτῆς. Καὶ ἐδῶ χρησιμοποιεῖται ὁ κρατικὸς μηχανισμὸς γιὰ τὴν ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν τοῦ δράστη, ἀλλὰ αὐτὸς δὲν κατέχει ἤδη τὴν ἐξουσία τὴν ὁποία καταχράται ἀλλὰ τὴ σφετερίζεται πρῶτα καὶ μετὰ τὴ χρησιμοποιεῖ. Ἡ περίπτωση αὐτὴ ἀφορᾶ πρόσωπα ποὺ βρίσκονται κοντὰ στὰ κέντρα ἐξουσίας π.χ. ἀνώτατους κρατικοὺς λειτουργοὺς ποὺ ἀναλαμβάνουν αὐθαίρετα ἕνα ἀξίωμα ποὺ δὲν κατέχουν ἀκόμη.

β) Πέρα ἀπὸ τὴν ἀρχικὴ βλάβη τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος μὲ τοὺς παραπάνω τρόπους προβλέπεται ὡς ἀξιόποινη καὶ ἡ βλάβη τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας μὲ τὴ συνεχιζόμενη ἀποστέρησή της ἀπὸ τὸ φυσικό της φορέα, τὸ λαό. Μὲ σαφῆ διάταξη (ἐδ. γ τῆς παρ. 2) ξεκαθαρίζεται πλέον ὅτι ἡ ἐσχάτη προδοσία εἶναι ἔγκλημα διαρκὲς ἔτσι ὥστε καὶ ἡ συμμετοχὴ στὴ διατήρηση τοῦ παράνομου καθεστῶτος νὰ τιμωρεῖται ὅπως καὶ ἡ συμμετοχὴ στὴν ἐγκαθίδρυσή του. Ὅπως εἶναι γνωστό, καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς παλαιᾶς διατάξεως εἶχε ὑποστηριχθεῖ μὲ σοβαρὰ ἐπιχειρήματα ἡ ἄποψη ὅτι ἡ ἐσχάτη προδοσία εἶναι διαρκὲς ἔγκλημα. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου δέχθηκε τὴν ἀντίθετη ἄποψη παρίσταται ἀναγκαία ἡ λύση τοῦ ζητήματος αὐτοῦ μὲ τὴ ρητὴ διάταξη νόμου. Ἡ σκοπιμότητα μιᾶς τέτοιας ρυθμίσεως εἶναι προφανής. Μὲ αὐτὴν καθίσταται ἀπόλυτα σαφὲς ὅτι ἡ συνεργασία μὲ τυραννικὰ καθεστῶτα εἶναι ἡ πράξη ποὺ ἀποδοκιμάζει καὶ τιμωρεῖ ὁ νομοθέτης καὶ δημιουργοῦνται γενικοπροληπτικὰ ἀντικίνητρα μὲ ὅσους θὰ ἔμπαιναν στὸν πειρασμὸ μιᾶς τέτοιας συνεργασίας.

γ) Ἐνῶ οἱ δύο προηγούμενες περιπτώσεις ἀφοροῦσαν προσβολὲς τοῦ πολιτεύματος ποὺ συνιστοῦσαν ὁλικὴ ἢ μερικὴ ἐξαφάνιση ἢ παραμερισμό του, στὴν παράγραφο 2 ἐδ. β τοῦ ἄρθρου 134 προβλέπονται ἐπίσης περιπτώσεις διαταράξεως τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας τοῦ πολιτεύματος μέσω παρεμποδίσεως ἢ ἐξαναγκασμοῦ σημαντικῶν φορέων κρατικῆς ἐξουσίας νὰ πράξουν ἢ νὰ παραλείψουν πράξεις ποὺ ἀπορρέουν ἀπὸ τὴν ἐξουσία αὐτή. Ἐδῶ δὲν πρόκειται γιὰ κατάλυση, μεταβολὴ ἢ ἀξρανοποίηση ἡ ὁποία προϋποθέτει κάποια διάρκεια, ἀλλὰ ἀρκεῖ ὁ ἐξαναγκασμὸς ἢ ἡ παρακώλυση νὰ ἀσκρᾶ καὶ μιὰ μεμονωμένη πράξη, φτάνει νὰ διαταράσσεται ἔτσι ἡ ὁμαλὴ λειτουργία τοῦ πολιτεύματος. Στὴ διάταξη αὐτὴ περιλαμβάνονται οἱ πράξεις ποὺ ἀφοροῦν σημαντικὰ πολιτειακὰ ὄργανα, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας. Ἂς σημειωθεῖ ὅτι ἡ διάταξη τοῦ ἄρθρου 160 Π.Κ. δὲν καθιστᾶ περιττὴ τὴ νέα ρύθμιση, γιατὶ ἐκεῖ μὲν προστατεύεται γενικὰ ἡ ὁμαλὴ διεξαγωγὴ συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς, ἐνῶ μὲ τὴ διάταξη τῶ ἄρθρου 134 προστατεύεται τὸ ἴδιο τὸ πολίτευμα μεταξὺ ἄλλων καὶ ἀπὸ τὴ διατάραξη ποὺ θὰ προκαλοῦσε ὁ ἐξαναγκασμὸς τῆς Βουλῆς σὲ πράξη ποὺ θὰ παρεμπόδιζε τὴν ὁμαλὴ λειτουργία του.

Στὸ ἄρθρο 60 θὰ ὑπαγόνταν λ.χ. ἡ πράξη ἐκείνου ποὺ μὲ φωνὲς δὲν θὰ ἀφήνει νὰ διεξαχθεῖ συζήτηση, ἐνῶ στὸ ἄρθρο 134 ἡ πράξη ἐκείνου ποὺ μὲ τὴν ἀπειλὴ τῶν ὅπλων ἐξαναγκάζει τὴ Βουλὴ νὰ κηρύξει τὴ λήξη τῶν ἐργασιῶν της ἢ νὰ κηρύξει τὸ στρατιωτικὸ νόμο.

δ) Ἡ ζωὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Κράτους δὲν εἶναι στὴ σύγχρονη ἐποχὴ τόσο στενὰ συνδεδεμένη μὲ τὸ πολίτευμα τῆς χώρας, ὥστε ἡ «βασιλεκτονία» νὰ ἀποτελεῖ μορφὴ ἐσχάτης προδοσίας ὅπως συμβαίνει στὴν ἰσχύουσα διάταξη. Ἡ ἀπόπειρα θανατώσεως τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Κράτους ὅταν δὲν ἐντάσσεται στὰ πλαίσια ἄλλων πράξεων κατὰ τοῦ πολιτεύματος, συνιστᾶ προσβολή του, διαφορετικῆς σημασίας ὅμως ἀ-

πὸ τὸν ἐξαναγκασμὸ ἢ τὴν παρακώλυση τοῦ Προέδρου σχετικὰ μὲ πράξεις ποὺ πηγάζουν ἀπὸ τὴν ἐξουσία του. Ἀκόμη καὶ στὴν περίπτωση ὑπαίτιότητας ἡ διατάραξη τῆς λειτουργίας τοῦ πολιτεύματος εἶναι διαφορετική, ἀφοῦ προβλέπονται ἀπὸ τὸ Σύνταγμα οἱ τρόποι προσωρινῆς ἀναπλήρωσης καὶ ἐκλογῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Κράτους (ἄρθρα 32 καὶ 34 τοῦ Συντάγματος). Ἂς σημειωθεῖ ὅτι γι' αὐτὸ σὲ πολλὲς χῶρες μὲ δημοκρατικὸ πολίτευμα ἡ προσβολὴ τῆς ζωῆς Ἀνώτατου Ἄρχοντα δὲν τιμωρεῖται ὡς ἰδιαίτερο ἔγκλημα ἢ ὅπου τιμωρεῖται δὲν χαρακτηρίζεται ὡς ἐσχάτη προδοσία. Γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς κρίθηκε σκόπιμος ὁ ἀποχωρισμὸς τῶν περιπτώσεων ἀπόπειρας δολοφονίας τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Κράτους ἀπὸ τὸ ἄρθρο 134 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα καὶ ἡ ἀναγωγή του σὲ ἰδιαίτερο ἔγκλημα.

Μὲ τὸ ἄρθρο 3: Προστίθεται νέο ἄρθρο στὸν Π.Κ. ποὺ λαβαίνει τὸν ἀριθμὸ 134α καὶ τίτλο «Θεμελιώδεις ἀρχὲς καὶ θεσμοὶ τοῦ πολιτεύματος». Γιὰ νὰ εἶναι ἄμεσα γνωστοὶ σὲ κάθε ὑποψήφιο δράστη οἱ κυριώτεροι θεσμοὶ καὶ ἀρχὲς ποὺ προστατεύονται καὶ γιὰ νὰ μὴν ὑπάρχει διαρκῶς ἀνάγκη προσφυγῆς στὸ Σύνταγμα καὶ στὴ διδασκαλία τοῦ Δημοσίου Δικαίου προκειμένου νὰ ἐξακριβωθεῖ ποιοὶ εἶναι οἱ θεσμοὶ καὶ οἱ ἀρχὲς αὐτὲς κρίθηκε σκόπιμη ἡ προσθήκη μιᾶς νέας διατάξεως ποὺ ἀπαριθμεῖ τὶς κυριώτερες ἀρχὲς καὶ θεσμοὺς τοῦ πολιτεύματος. Ἡ ἀπαρίθμηση αὐτὴ πάντως εἶναι ἐνδεικτικὴ γιὰ νὰ διευκολυνθεῖ ἡ προσαρμογὴ τῆς διατάξεως πρὸς τὴν ἐξελισσόμενη μορφὴ τοῦ πολιτεύματος. Ἡ προσφυγὴ στὶς διατάξεις τοῦ Συντάγματος καὶ στὴ θεωρία τοῦ Δημοσίου Δικαίου δὲν ἀποφεύγεται βέβαια ἀλλὰ περιορίζεται ἡ ἀναγκαιότητά της σὲ ὁριακὲς ἢ ἀμφίβολες μόνο περιπτώσεις. Ἂς σημειωθεῖ ὅτι μία παρόμοια ἀπαρίθμηση περιέχει καὶ τὸ ἄρθρο 92 παρ. 2 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας.

Μὲ τὸ ἄρθρο 4: Προστίθεται νέο ἄρθρο στὸν Ποινικὸ Κώδικα ποὺ λαβαίνει τὸν ἀριθμὸ 134α καὶ μὲ τὸ ὁποῖο περιορίζεται ὁ κύκλος τῶν θιγομένων προσώπων σὲ ἐκείνους ποὺ πραγματικὰ διευκόλυναν τὶς πολιτικὲς ἐλέψεις τῶν σφετεριστῶν τῆς ἐξουσίας. Ἡ ἔννοια αὐτὴ δὲν εἶναι νέα ἀφοῦ ὑπάρχει ἤδη στὸ ἄρθρο 144, παρ. 3 Π.Κ. ὅπου προβλέπεται ἡ ἀναλογη περίπτωση τῆς ὑποστηρίξεως τῶν πολιτικῶν ἐλέψεων τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ ἑλληνικοῦ ἐδάφους.

Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ καταπίπτει τὸ ἐπιχείρημα ποὺ διατυπώθηκε κατὰ τοῦ διαρκοῦς χαρακτήρα τῆς ἐσχάτης προδοσίας, ὅτι δηλαδὴ ὑπάρχει ὁ κίνδυνος διώξεως ἀπεριορίστου ἀριθμοῦ προσώπων, κυρίως δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ λειτουργῶν μὲ συνέπεια νὰ ἐξωθοῦνται τὰ πρόσωπα αὐτὰ σὲ ὑποστήριξη τοῦ παράνομου καθεστῶτος.

Μὲ τὸ ἄρθρο 5: Ἀντικαθίσταται τὸ ἄρθρο 135 τοῦ Π.Κ. γιὰ νὰ ἐναρμονιστεῖ ἡ γλωσσική του μορφὴ μὲ τὶς ὑπόλοιπες διατάξεις τοῦ Κεφαλαίου αὐτοῦ ποὺ εἶναι διατυπωμένες στὴ δημοτικὴ γλῶσσα.

Μὲ τὸ ἄρθρο 6: Προστίθεται νέο ἄρθρο στὸν Π.Κ. ποὺ λαβαίνει τὸν ἀριθμὸ 135α καὶ τίτλο «Προσβολὲς κατὰ τῆς ζωῆς φορέων πολιτειακῶν λειτουργημάτων». Οἱ προσβολὲς κατὰ τῆς ζωῆς τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἔχουν ἀπαξία μεγαλύτερη ἀπὸ ὁποιαδήποτε ἄλλη προσβολὴ ἀνθρώπινης ζωῆς. Κι' αὐτὸ γιατὶ ἡ προσβολὴ αὐτὴ δὲν ἀνατρέπει μὲν τὸ ἴδιο τὸ πολίτευμα, ὅπως ἀναφέρθηκε, ἀλλὰ προσβάλλει τὸ κῦρος τοῦ ἀνώτατου ἀξιώματος καὶ λειτουργήματος τοῦ Κράτους. Ἐπίσης συνιστᾶ ἔμμεσα προσβολὴ τῆς Βουλῆς ὡς ἐκπροσώπου τῆς λαϊκῆς βουλήσεως ποὺ ἐξέλεξε τὸν Ἀρχηγὸ τοῦ Κράτους καὶ ἤδη ἐξαναγκάζεται νὰ ἐκλέξει ἄλλον. Πρέπει νὰ σημειωθεῖ ἐξάλλου ὅτι τὰ πρόσωπα ποὺ κατέχουν τὰ ἀνώτατα ἀξιώματα εἶναι σὲ μεγαλύτερο βαθμὸ ἐκτεθειμένα σὲ κίνδυνο προσβολῆς τῆς ζωῆς τους ἀπ' ὅτι οἱ ἄλλοι πολίτες. Ἐξάλλου οἱ λόγοι αὐτοὶ προστασίας τῆς ζωῆς τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἀφορῶν καὶ τὸν Πρωθυπουργὸ καθὼς καὶ τὸν Πρόεδρο τῆς Βουλῆς. Γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς διατυπώθηκε ἡ νέα αὐτὴ ποινικὴ διάταξη ἡ ὁποία ἀποτελεῖ ἰδιώνυμο ἔγκλημα ποὺ στρέφεται κατὰ τῆς ζωῆς ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦ κύρους τοῦ ἀξιώματος τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, τοῦ Πρωθυπουργοῦ καθὼς καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς.

Μὲ τὸ ἄρθρο 7: Ἀντικαθίσταται τὸ ἄρθρο 136 τοῦ Π.Κ. γιὰ νὰ ἐναρμονισθεῖ ἡ γλωσσική του μορφὴ μὲ τὶς ὑπόλοιπες διατάξεις τοῦ Κεφαλαίου αὐτοῦ ποὺ εἶναι διατυπωμένες στὴ δημοτικὴ γλῶσσα.

Μὲ τὸ ἄρθρο 8: Ἀντικαθίσταται τὸ ἄρθρο 137 τοῦ Π.Κ. ἔτσι ὥστε τὸ ἄρθρο αὐτὸ ποὺ καθιερώνει περιπτώσεις ἔμπρακτης μετάνοιας στὴν ἐσχάτη προδοσία νὰ προσαρμόζεται στὸ νέο περιεχόμενο τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 134 καὶ 135α.

Μὲ τὸ ἄρθρο 9: Προστίθεται νέο ἄρθρο στὸν Π.Κ. ποὺ λαβαίνει τὸν ἀριθμὸ 137α καὶ τίτλο «Δυσφήμηση ἢ ἐξύβριση τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος». Ἡ διάταξη αὐτή, εἶναι ἐπιδεδειγμένη γιὰ τὴν προστασία τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος. Καλύπτει τὶς σοβαρότερες περιπτώσεις περιῦβρίσεως τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος ἢ ἐνθουσιασμοῦ πράξεων ἐσχάτης προδοσίας ποὺ δὲν καλύπτονται ἀπ' τὰ ἄρθρα 134, 181 καὶ 185 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα.

Αβ) Ὡς πρὸς τὴ δεύτερη ἐνότητα (ἄρθρα 10 καὶ 11 τοῦ σχεδίου νόμου).

Ἡ κατάργηση τοῦ Ν. 774/78 εἶναι ἀπόλυτα ἐπιδεδειγμένη γιὰ τοὺς ἑξῆς νομικοὺς καὶ οὐσιαστικοὺς λόγους.

1. Οἱ διατάξεις τοῦ Π.Κ. καὶ ὁρισμένοι εἰδικοὶ ποινικοὶ νόμοι εἶναι ἐπαρκεῖς γιὰ τὴν προστασία τῆς κοινωνικῆς ὁλότητας καὶ τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος ἀπὸ τὴν «τρομοκρατικὴ» δραστηριότητα ποὺ προέρχεται ἀπὸ πολιτικὲς ὁμάδες ἢ ἐγκληματικὲς συμμορίες. Ἡ παράλληλη ἰσχὺς εἰδικοῦ ποινικοῦ νόμου ποὺ καλύπτει τὸ ἴδιο ἢ παρεμφερὲς ἀντικείμενο εἶναι, ἀπὸ νομικὴ καὶ οὐσιαστικὴ ἄποψη περιττή. Δημιουργεῖ πληθώρα ἑρμηνευτικῶν προβλημάτων, θέματα νομικοῦ χαρακτηρισμοῦ, συρροὴ (φαινομένη) ποινικῶν διατάξεων, καθὼς καὶ δικονομικὲς περιπλοκὲς κατὰ τὸν προδικαστικὸ ἔλεγχο τῆς κατηγορίας καὶ κατὰ τὴν ἄσκηση ἐνδίκων μέσων. Ἁπλὴ καὶ μόνο ἀντιπαραβολὴ τῶν οὐσιαστικῶν διατάξεων τοῦ 774, μὲ ὁρισμένες διατάξεις τοῦ εἰδικοῦ μέρους τοῦ Π.Κ. πείθει γιὰ τὴν ἀκρίβεια τῶν παραπάνω παρατηρήσεων. Συγκεκριμένα:

1α). Τὸ ἄρθρο 1 καὶ 2 τοῦ Ν. 774/78 ἐπικαλύπτεται ἀπὸ τὸ σύστημα τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 186, 188, 190, 192, 195, 290, 291, 292, 293, 270, 272 κλπ. στὶς περιπτώσεις τετελεσμένου ἐγκλήματος καὶ ἀπὸ τὸ ἄρθρο 187 σὲ κάθε ἄλλη περίπτωση.

1β). Τὸ ἄρθρο 3 ἐπικαλύπτεται ἀπὸ τὸ ἄρθρο 231 καὶ 232.

1γ). Τὸ ἄρθρο 4 ἐπικαλύπτεται ἀπὸ τὸ ἄρθρο 135 ἐδ. 6 τοῦ Π.Κ. Οἱ ἐπικαλύψεις αὐτὲς δείχνουν καθαρὰ ὅτι ἡ παράλληλη ἰσχὺς τοῦ Ν. 774/78 δὲν πρόσθεσε τίποτε στὸ ἰσχύον ποινικὸ δίκαιο, τὸ ὁποῖο εἶχε ἤδη προβλέψει ἐξαντλητικὰ τὴν ἀξιόποινη συμπεριφορὰ ποὺ ἤθελε νὰ πλήξει ὁ νομοθέτης τοῦ Ν. 774/78. Ἐξάλλου ἡ σημαντικὴ ἐπαύξηση τῶν ποινῶν ποὺ πρόβλεπε ἦταν ἀδικαιολόγητη ὅπου πρόκειται γιὰ ἁπλὲς προπαρασκευαστικὲς πράξεις.

2. Τὸ δεύτερο νομικὸ πρόβλημα τοῦ Ν. 774/78 εἶναι ἡ ἀοριστία τῆς ἔννοιας τῆς «τρομοκρατίας» καὶ τῶν συναφῶν ὅρων, τρομοκράτησης, τρομοκρατικὴ ὁμάδα, τρομοκρατικὴ δράση κλπ.

Παρὰ τὶς προσπάθειες ποὺ ἔχουν καταβληθεῖ διεθνῶς δὲν ἔχει γίνει ὡς τώρα δυνατὸ νὰ προσδιορισθεῖ μὲ σχετικὴ ἔστω ἀκρίβεια τὸ νοηματικὸ περιεχόμενο αὐτῆς τῆς ἔννοιας, συνεπῶς καὶ ἡ εἰδοποιός της διαφορὰ ποὺ ὁριοθετεῖ τὴ σχετικὴ ἐγκληματικὴ συμπεριφορὰ καὶ τὴν καθιστᾶ αὐτοτελές, ὁρισμένο καὶ λογικὰ περιχαρακωμένο ἐγκληματικὸ φαινόμενο. Ἔτσι μπορεῖ κανεὶς νὰ παρατηρήσει ὅτι κάθε κοινωνικὸ φαινόμενο ποὺ ἐνέχει τὸ στοιχεῖο τοῦ κινδύνου καὶ τῆς ἀπειλῆς νὰ διαπράττονται βαριὰ ἐγκλήματα μὲ κάποια αὐξημένη συχνότητα μπορεῖ νὰ χαρακτηριστεῖ ὡς τρομοκρατία κλπ., ἀφοῦ δημιουργεῖ στὸ κοινωνικὸ σύνολο ἔντονο τὸ συναίσθημα τῆς ἀνασφάλειας τῆς δυσπιστίας στὴν ἀποτελεσματικότητα

τῆς προστασίας τῆς κρατικῆς ἐξουσίας καὶ ἔτσι τὸ δημοκρατεῖ. Χαρακτηριστικὸ τῆς ἀκαταλληλότητας τῶν ὅρων αὐτῶν ν' ἀποτελέσουν στοιχεῖα προσδιοριστικὰ τῆς ἔννοιας ἐγκλημάτων εἶναι καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι οὔτε ἡ Εὐρωπαϊκὴ Σύμβαση ποὺ ἀφορᾶ εἰδικὰ στὴ δικαστικὴ συνδρομὴ μεταξὺ τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, οὔτε ἡ νέα ποινικὴ διάταξη τῆς παρ. 129α ποὺ προστέθηκε στὸ γερμανικὸ Π.Κ. χρησιμοποιοῦν τὸν ὅρο στὸ κείμενό τους, ἀλλὰ μόνο στὸν τίτλο τους. Ἑπομένως οἱ σχετικὲς διατάξεις ἐνέχουν μιὰ τέτοια ἀοριστία ποὺ καθιστᾶ πολὺ ἀμφίβολη τὴ συνταγματικότητά τους ἐνόψη τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 παράγρ. 1 τοῦ Συντάγματος.

3. Μὲ τὸ ἄρθρο 7 τοῦ Ν. 774 σὲ συνδυασμὸ μὲ τὰ ἄρθρα 11 καὶ 12 τοῦ Ν. 969/79 δημιουργεῖται ἕνα εἰδικὸ δικονομικὸ σύστημα σύντομης ἐκδίκασης τῶν ἀδικημάτων τοῦ νόμου αὐτοῦ. Κύρια στοιχεῖα τοῦ συστήματος εἶναι ἡ ἀπαγόρευση ἄσκησης τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἔφεσης στὸν κατηγορούμενο (στὸν Εἰσαγγελέα ὅμως ἐπιτρέπεται) καὶ ἡ κατάργηση τῆς ἐνδιάμεσης διαδικασίας τῶν δικαστικῶν συμβουλίων. Τὸ αἴτημα βέβαια συντόμευσης τῆς διάρκειας τῆς ποινικῆς δίκης, ἰδιαίτερα μάλιστα, ὅταν πρόκειται γιὰ ἀδικήματα ποὺ πλήττουν τὸ δημοκρατικὸ πολίτευμα, εἶναι πολὺ σοβαρό. Ἀποτελεῖ ἐξ' ἄλλου καὶ διεθνὴ ὑποχρέωση τῆς Ἑλλάδας ποὺ ἀπορρέει ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴ σύμβαση προστασίας τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων. Ἡ συντόμευση ὅμως τῆς ποινικῆς διαδικασίας πρέπει νὰ εἶναι γενικὸ μέτρο γιὰ ὅλα τὰ ἐγκλήματα καὶ δὲν πρέπει πάντως νὰ ἐκτείνεται στὴν ἄσκηση τῶν ἐνδίκων μέσων ποὺ ἀποτελοῦν ἀναφαίρετο δικαίωμα τοῦ κατηγορουμένου καὶ μέσο τῆς ἔννομης τάξης γιὰ τὴν διόρθωση τυχὸν σφαλμάτων τῆς πρωτοβάθμιας δικαστικῆς κρίσης. Γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς κρίθηκε σκόπιμη ἡ κατάργηση τῶν παραπάνω εἰδικῶν δικονομικῶν διατάξεων.

4. Πρέπει τέλος νὰ σημειωθεῖ ὅτι μὲ τὸν Ν. 774/78 ἀπειλοῦνται ποινὲς δυσανάλογα αὐστηρές. Ποινὲς ποὺ καταλύουν κάθε ἔννοια νομικῆς καὶ οὐσιαστικῆς σχέσης ἀνάμεσα στὴν βαρύτητα τῆς πράξης καὶ τὸ ὕψος τῆς ἀπειλούμενης ποινῆς. Ἡ δυσαναλογία αὐτὴ εἶναι πρόσθετος λόγος γιὰ τὴν κατάργηση τοῦ νόμου 774/78 ἐπειδὴ προκαλεῖ ἀνεπιεικεῖς διακρίσεις εἰς βάρος τῶν κατηγορουμένων καὶ ἐπειδὴ καθιστᾶ σὲ πολλὲς περιπτώσεις ἀνεφάρμοστες τὶς διατάξεις του.

5. Γιὰ τὴν πληρέστερη ὅμως προστασία τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος ποὺ στὸ ἑξῆς θὰ ἐξασφαλίζεται κυρίως μὲ τὶς ἀναμορφωμένες διατάξεις τοῦ κεφαλαίου Α τοῦ εἰδικοῦ μέρους τοῦ Π.Κ., κρίθηκε σκόπιμη ἡ ποσοτικὴ τρίτης παραγράφου στὸ ἄρθρο 187 τοῦ Π.Κ. Μὲ τὴν παράγραφο αὐτὴ ἐνσωματώνεται στὸ σύστημα τῆς ποινικῆς θωράκισης τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας τὸ μόνο οὐσιαστικὸ ἐναπομένον κενό, ποὺ ἀφήνει ἡ κατάργηση τοῦ Ν. 774/78. Πρόκειται γιὰ τὴν περίπτωση σύστασης συμμορίας μὲ σκοπὸ τὸν ἐξαναγκασμὸ ἀρχῆς σὲ πράξη, παράλειψη ἢ ἀνοχὴ πράξης ποὺ ἀπορρέει ἀπ' τὰ καθήκοντά της. Μὲ τὴ σαφὴ ρύθμιση τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ σχεδίου νόμου ὁλοκληρώνεται ἔτσι ἡ ἀπαιτούμενη ἀπ' τὴ σύγχρονη πραγματικότητα, ποινικὴ προστασία τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος καὶ τῆς πολιτειακῆς ἐξουσίας.

Αγ) Ὡς πρὸς τὴν τρίτη ἑνότητα (ἄρθρα 12 καὶ 13 τοῦ σχεδίου νόμου).

Τὰ πρόσφατα κρούσματα ἔνοπλης βίας κατὰ ἀστυνομικῶν ὀργάνων τὴν ὥρα ποὺ ἀσκοῦσαν τὰ καθήκοντά τους, ἐπανέφεραν στὸ προσκήνιο τὴν ἀνάγκη πληρέστερης προστασίας τῶν ὑπαλλήλων τοῦ κράτους, ἀπὸ πράξεις βίας ἐναντίον τους. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο κρίθηκε σκόπιμη ἡ τροποποίηση τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 167 Π.Κ. καθὼς καὶ τοῦ ἄρθρου 315Α Π.Κ., ὅπως αὐτὰ εἶχαν διαμορφωθεῖ μὲ τὸν Ν. 410/1976 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων». Ἡ τροποποίηση ποὺ ἐπέρχεται στὶς διατάξεις αὐτὲς κινεῖται πρὸς διττὴ κατεύθυνση α) πρὸς τὴν ἐπαύξηση τοῦ ἀξιοποίνου τῶν διακεκριμένων σωματικῶν βλαβῶν κατὰ ὑπαλλήλων καὶ στὶς σοβαρότερες περιπτώσεις τῆς βαρειᾶς καὶ τῆς θανατηφόρου σωματικῆς βλάβης ε) πρὸς τὴν διευκόλυνση τῶν δικαστηρίων, νὰ ἐφαρμόζουν τὴν διάταξη τοῦ ἄρθρου 167 Π.Κ. καὶ στὶς πιὸ ἐλαφρὲς πράξεις ποὺ στοιχειοθετοῦν τὸ ἀδίκημα τῆς «ἀντίστασης κατὰ τῆς ἀρχῆς». Ἀναλυτικώτερα·

Μὲ τὸ ἄρθρο 12 τοῦ προτεινόμενου σχεδίου--νόμου τιμωρεῖται σὲ βαθμὸ κακουργήματος (κάθειρξη μέχρι 10 ἐτῶν) ἡ πρόκληση βαρειᾶς σωματικῆς βλάβης κατὰ ὑπαλλήλου εἴτε κατὰ τὴν ἄσκηση τῶν καθηκόντων τους εἴτε γιὰ λόγους σχετικοὺς μ' αὐτά. Ἐπίσης αὐξάνεται τὸ ὕψος τῆς ἀπειλούμενης ποινῆς στὴν περίπτωση θανατηφόρου σωματικῆς βλάβης κατὰ ὑπαλλήλου σὲ κάθειρξη τουλάχιστον 10 ἐτῶν, χωρὶς ἐξάρτηση τῆς ἀπειλούμενης ποινῆς ἀπὸ τὸν βαθμὸ τοῦ βόλου τοῦ ὑπαιτίου ἢ τὴν κατεύθυνση τοῦ βόλου του. Μὲ προσθήκη δεύτερης παραγράφου ἁπλώνεται ὡς ὑποχρεωτικὴ γιὰ τὸ δικαστήριο ἐπιβαρυντικὴ περίσταση, στὰ πλαίσια τοῦ ἄρθρου 79 παρ. 1 ἐδ. (α) καὶ (β), ἡ πρόκληση (ὁποιασδήποτε) σωματικῆς βλάβης κατὰ ἀστυνομικοῦ ὀργάνου κατὰ τὴν ἐκτέλεση τῆς ὑπηρεσίας του. Ὁ νομικὸς λόγος τῆς αὐστηροποίησης τῶν παραπάνω διατάξεων εἶναι ἡ ἀνάγκη μεγαλύτερης προστασίας τῶν προσώπων ποὺ τάχτηκαν ἀπὸ τὴν πολιτεία νὰ διαφυλάσσουν τὰ ἔννομα ἀγαθὰ τῶν πολιτῶν ἢ νὰ ἐκτελοῦν τὶς ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων, ἐκτιθέμενοι κατὰ τὴν ὑπηρεσία τους σὲ σοβαρὸ προσωπικὸ κίνδυνο.

Μὲ τὸ ἄρθρο 13 τοῦ σχεδίου ἀφαιρεῖται ἀπὸ τὸ ἄρθρο 167 Π.Κ., ἡ ἀπαγόρευση μετατροπῆς σὲ χρηματικὴ ἢ ἀναστολῆς τῆς στερητικῆς τῆς ἐλευθερίας ποινῆς. Μὲ τὴν ἐπέμβαση αὐτή, ὅσο καὶ ἂν φαίνεται παράδοξο, αὐστηροποιεῖται τὸ ἄρθρο 167 Π.Κ. Αὐτὸ συμβαίνει γιὰ τὸν ἀκόλουθο λόγο: Ἡ μετατροπὴ τῆς φυλάκισης σὲ χρηματικὴ ποινὴ καὶ ἡ ἀναστολή της ἐπιτρέπεται σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τοῦ γενικοῦ μέρους τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα μόνο ὅταν ἡ ποινὴ ποὺ ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὸ ποινικὸ δικαστήριο εἶναι φυλάκιση μέχρι ἑνὸς ἔτους. Στὴν περίπτωση μάλιστα τῆς ἀναστολῆς ἐπιβάλλεται ἡ ἔλλειψη ὑποτροπῆς, πρᾶγμα ποὺ στὴν πράξη ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ «λευκὸ» ποινικὸ μητρῶο τοῦ κατηγορουμένου. Ἡ μικρότερη δυνατὴ ποινὴ ποὺ μπορεῖ νὰ ἐπιβληθεῖ στὸν ὑπαίτιο παράβασης τοῦ ἄρθρου 167 παρ. 1 εἶναι φυλάκιση τουλάχιστον ἑνὸς ἔτους. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι τὸ δικαστήριο γιὰ νὰ ἐπιβάλλει φυλάκιση κατώτερη τοῦ ἔτους ὀφείλει νὰ ἀναγνωρίσει τὴν συνδρομὴ ἐλαφρυντικῶν περιστάσεων. Στὶς περιπτώσεις αὐτὲς καὶ ἰδιαίτερα ὅταν ἡ «ἀντίσταση» δὲν εἶναι ἔντονη σὲ κοινωνικὴ ἀπαξία ἢ ὅταν λχ.. συντρέχουν περιπτώσεις τῶν ἐδαφίων ε.χ.δ. τῆς δεύτερης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 84 Π.Κ.. τὰ δικαστήρια διστάζοντας νὰ ἐπιβάλλουν ἀμετάτρεπτη ποινὴ καὶ μὴ ἔχοντας εὐχέρεια ἀναστολῆς της προτιμοῦν νὰ ἀπαλάσσουν «λόγω ἀμφιβολιῶν» τὸν κατηγορούμενο. Μὲ τὴν κατάργηση τῶν ἀπαγορεύσεων αὐτῶν δίνεται ἡ εὐχέρεια στὰ δικαστήρια νὰ ἐπιβάλλουν ποινὲς καὶ στὶς ἐπιεικὲς αὐτὲς περιπτώσεις. Ἡ ἀπαγόρευση μετατροπῆς ἐξ' ἄλλου δημιουργεῖ ἀνεπιεικεῖς διακρίσεις ἀνάμεσα στὶς διάφορες κατηγορίες ἐγκληματικῶν πράξεων ποὺ ἔχουν ἰσοδύναμη ἀπαξία. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν πρέπει ἄκριτα νὰ χρησιμοποιεῖται ὡς πρόσθετο ὅπλο ἐναντίον τοῦ δράστη. Μὲ τὸ ἴδιο πνεῦμα οἱ ἀπαγορεύσεις αὐτὲς διαγράφονται καὶ ἀπὸ τὸ ἄρθρο 315Α.

αε) Ὡς πρὸς τὴν τέταρτη ἑνότητα (ἄρθρα 14 καὶ 15 τοῦ σχεδίου νόμου).

Ἡ τέταρτη ἑνότητα τοῦ προτεινόμενου σχεδίου — νόμου ἀποτελεῖ ριζικὴ ἀναμόρφωση τῆς ποινικῆς ὑπόστασης τοῦ ἐγκλήματος τῆς περιύβρισης ἀρχῆς.

1. Εἰσάγεται ἕνα σύστημα δύο ἀλληλένδετων διατάξεων (181 καὶ 363α) ποὺ ὑπηρετεῖ δύο σκοπούς: Ὁ πρῶτο σκοπὸς εἶναι ἡ προστασία τοῦ κύρους τῆς ἀρχῆς ὅταν ὁ δράστης τὸ θίγει χωρὶς ἀναφορὰ στὸν προσωπικό της φορέα ἢ περιῦβρίζει ἢ καταστρέφει ἐμβλήματα ἢ σύμβολα τῆς κυριαρχίας τοῦ κράτους. Ὁ δεύτερος σκοπὸς εἶναι ἡ προστασία τῶν προσωπικῶν φορέων τῆς ἀρχῆς, ἀπὸ προσβολὲς τῆς τιμῆς τους, κατὰ τὴν ἐνάσκηση τοῦ λειτουργήματός της ἢ γιὰ λόγους

σχετικούς μ' αὐτό. Ἡ προστασία τῶν προσωπικῶν φορέων τῆς ἀρχῆς διαμορφώνεται σὲ θετικὴ κατεύθυνση, μὲ τὴ ρητὴ θέσπιση εἰδικοῦ ἐγκλήματος προσβολῆς τῆς τιμῆς. Διαμορφώνεται ὅμως καὶ περιοριστικὰ μὲ τὸν ἀποκλεισμὸ τῶν περιπτώσεων καταχρηστικῆς ὑποβολῆς μηνύσεως ἀπὸ πολιτικὰ εὐαίσθητους ἢ φανατικοὺς πολίτες ποὺ ἔρχονται ὡς αὐτόκλητοι προστάτες, ὅταν ὁ φορέας ποὺ ἐνσαρκώνει τὴν ἀρχὴ (προσωπικὸς ἢ λειτουργικός) δὲν θεωρεῖ ὅτι θίγεται ἢ δὲν ἐπιθυμεῖ γιὰ ὁποιουδήποτε λόγο τὴν ποινικὴ δίωξη τοῦ ὑβριστῆ.

2. Ἡ ἰσχύουσα διάταξη τοῦ ἄρθρου 181 Π.Κ. δὲν διαθέτει τὴν ἀναγκαία εὐλυγισία γιὰ νὰ καλύψει τὶς οὐσιαστικὲς διαφορὲς ποὺ ἀναφύονται στὴν ποιότητα καὶ τὴν ἀπαξία τῶν διαφόρων τρόπων περιύβρισης. Στὴν διάταξη αὐτὴ σωρεύονται ἄτακτα τόσο ἡ ἀπρόσωπη περιύβριση ἀρχῆς ὅσο καὶ ἡ προσβολὴ τῶν φορέων της καὶ μάλιστα ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν ἰδική τους συμπεριφορά. Ἔτσι, εὔκολα μπορεῖ νὰ χαρακτηριστεῖ ὡς περιύβριση ἀκόμα καὶ ἡ νόμιμη καὶ δίκαιη κριτική, ἀφοῦ ὁ κατηγορούμενος δὲν μπορεῖ νὰ ἀποδείξει τὴν ἀλήθεια τῶν ἰσχυρισμῶν του ἢ νὰ ἐπικαλεσθεῖ δικαιολογημένα συμφέροντα ποὺ νὰ καθιστοῦν θεμιτὴ τὴν προσβολὴ καὶ ὁ «θιγόμενος» μπορεῖ πάντα νὰ ἐνδύεται τὸν μανδύα «ἀρχῆς» καὶ νὰ διευκολύνεται στὴν κάλυψη τυχὸν αὐθαιρεσίας, κραδαίνοντας τὴν ποινικὴ ἀπειλὴ γιὰ νὰ ἀποσείσει τὴν ἀνεπιθύμητη γι' αὐτὸν κριτική.

3. Συγχρόνως ἡ γενίκευση τοῦ κανόνα τῆς αὐτεπάγγελτης δίωξης προσελκύει τοὺς κακόπιστους νὰ λύνουν μὲ μηνύσεις «γιὰ περιύβριση ἀρχῆς» τὶς πολιτικές τους διαφορὲς ἢ καλόπιστα νὰ ὑποκαθιστοῦν τὸν «θιγόμενο» ποὺ εἴτε δὲν θέλει τὴν δίωξη εἴτε δὲν τὴν θεωρεῖ σκόπιμη.

4. Ἀκόμα ἡ ἰσχύουσα διάταξη διαφοροποιεῖ ὡς πρὸς τὸ ὕψος τῆς ἀπειλούμενης ποινῆς τὴν περιύβριση ἀρχῆς ἀπὸ τὴν περιύβριση συμβόλων. Ἡ διαφοροποίηση αὐτὴ δὲν δικαιολογεῖται ἀπὸ κανέναν νεμικὸ ἢ οὐσιαστικὸ λόγο. Ἡ ποινικὴ ἀπαξία καὶ τῶν δύο μορφῶν περιύβρισης εἶναι ἡ ἴδια καὶ γι' αὐτὸ τὸ ἴδιο πλαίσιο ποινῆς πρέπει νὰ ὑπάρχει καὶ στὶς δύο.

5. Μιὰ σημαντικὴ ἀδυναμία τῆς ἰσχύουσας διάταξης τοῦ ἄρθρου 181 εἶναι ἡ διεύρυνση τῆς ἔκτασης τοῦ ἀδικήματος τῆς περιύβρισης ἀρχῆς καὶ σὲ πράξεις ἐλάσσονος ἢ καὶ μηδαμινῆς ἀπαξίας. Ἡ ἀσήμαντη λοιδωρία, τὸ σκληρὸ χιοῦμορ, ἡ «κουβέντα» ποὺ εἶναι ἀνάμεσα στὴν ὕβρι καὶ τὴν κριτική, τὸ «ξέσπασμα» κάποιου ποὺ θεωρεῖ ὅτι ἀδικεῖται ἐμπίπτουν πάντα καὶ ἀδιάκριτα στὴν ἰσχύουσα διάταξη, ἀνεξάρτητα ἀπ' τὸν βαθμὸ ἀπαξίας ἢ τὴν ἔντασή του. Ἡ διευρυμένη ὅμως σύλληψη τῆς ὑπόστασης τοῦ ἀδικήματος αὐτοῦ, μπορεῖ νὰ ὁδηγήσει σὲ ἀστυνόμευση τοῦ πολιτικοῦ φρονήματος. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἀπαιτεῖται ἡ συστολὴ τοῦ εὐάρμοστου ἐφαρμογῆς τῆς ἰσχύουσας διάταξης μόνο στὶς σοβαρὲς περιπτώσεις ὅπου ἡ ὕβρις ἐνδέχεται νὰ ἔχει ὡς συνέπεια τὸν κλονισμὸ τοῦ κύρους «αὐθεντίας» τῆς ἀρχῆς.

6. Γιὰ τοὺς παραπάνω λόγους κρίθηκε ἀναγκαία ἡ τροποποίηση τοῦ ἄρθρου 181 τοῦ Π.Κ. καὶ ἡ ἔνταξη στὸ κεφάλαιο ΚΑ τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα νέου ἄρθρου μὲ ἀριθμὸ 363α.

Ἀναλυτικώτερα:

Μὲ τὸ ἄρθρο 14: Τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς τὸ ἄρθρο 181 τοῦ Π.Κ. α) ἑνοποιοῦνται σὲ ἕνα ὑπαλλακτικῶς μικτὸ ἀδίκημα οἱ ἀντικειμενικὲς ὑποστάσεις τῶν ἐγκλημάτων τῶν δύο παραγράφων τοῦ ἄρθρου 181 καὶ παίρνουν τὸν ἑνιαῖο τίτλο «Περιύβριση ἀρχῆς καὶ συμβόλων». β) Περιορίζεται ἡ ἀντικειμενικὴ ὑπόσταση τοῦ ἀδικήματος μὲ τὴν προσθήκη δύο ρητρῶν σοβαρότητας τῆς πράξης: Ι) Ἡ πρώτη ρήτρα, περιορισμοῦ τῆς ἔκτασης τοῦ ἀξιοποίνου ἀπαιτεῖ τὴν ἀπρόσωπη ἀναφορὰ τοῦ δράστη στὴν ἀρχή. ΙΙ) Ἡ δεύτερη ρήτρα περιορίζει τὸ ἀξιόποινο στὶς ὕβρεις ὅταν ἐκτοξεύθηκαν «μὲ τρόπο ποὺ μπορεῖ νὰ κλονίσει τὸ κῦρος τῆς ἀρχῆς». Συγχρόνως διατηροῦνται τὰ πρόσθετα τοῦ δόλου ὑποκειμενικὰ στοιχεῖα, «τῆς ἐκδήλωσης μίσους ἢ περιφρόνησης» γιὰ τὴν στοιχειοθέτηση τοῦ ἀδίκου τῆς περιύβρισης ἐμβλήματος ἢ συμβόλου τῆς κυριαρχίας τοῦ κράτους. γ) Ἀπειλεῖται ὁμοιόμορφα γιὰ ὅλες τὶς περιπτώσεις τὸ ἴδιο πλαίσιο ποινῆς (φυλάκιση μέχρι 2 χρόνια). δ) Τέλος πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι μὲ τὴν τροποποίηση αὐτὴ δὲν θίγεται τὸ ἄρθρο 53 παρ. 2 τοῦ Α.Ν. 590/77 ποὺ ἀπονέμει τὴν προστασία τοῦ ἄρθρου 181 καὶ στὴν ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή.

Μὲ τὸ ἄρθρο 15: Προστίθεται στὸ κεφάλαιο ΚΑ' τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα ἄρθρο μὲ ἀριθμὸ 363Α μὲ τὸ ὁποῖο θεσπίζεται ὡς εἰδικὸ ἀδίκημα «κατὰ τῆς τιμῆς», ἡ προσβολὴ τῆς τιμῆς δημοσίου λειτουργοῦ ἢ ὑπαλλήλου. Ὁ λόγος ποὺ δικαιολογεῖ τὴν ἐπαύξηση τοῦ ἀξιοποίνου καὶ τὴν ἀναγνώριση αὐτοδύναμης ἀπαξίας τῶν προσβολῶν τῆς τιμῆς ὑπαλλήλων εἶναι ὅτι ἡ «τιμὴ» τοῦ δημοσίου λειτουργοῦ ἐνῶ ἀσκεῖ τὸ λειτούργημά του ἢ γιὰ λόγους σχετικοὺς μ' αὐτό, ἀποτελεῖ καὶ προέκταση τοῦ κύρους τῆς ὑπηρεσίας του. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἡ προσβολὴ τῆς τιμῆς ὑπαλλήλου συρρέει κατ' ἰδέα μὲ τὴν προσβολὴ τῆς κρατικῆς ὀντότητας, ὡς φορέα «κύρους». Πρόκειται γιὰ μιὰ ἀξιόποινη πράξη ποὺ βρίσκεται στὸ ἐνδιάμεσο τῆς ἐξύβρισης, τῆς ἁπλῆς δυσφήμησης καὶ τῆς συκοφαντικῆς δυσφήμησης ἀφενὸς καὶ τῆς περιύβρισης ἀρχῆς ἀφετέρου. Μὲ τὴν ἔνταξη τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ καλύπτεται τὸ κενὸ ποὺ ἀφήνεται, ἀπὸ τὸν ἀποχωρισμὸ τῶν περιπτώσεων αὐτῶν ἀπὸ τὴν διάταξη τοῦ ἄρθρου 181. Τὸ ἄρθρο 363Α διαρθρώνεται σὲ δύο παραγράφους. Ἡ πρώτη παράγραφος περιλαμβάνει τὴν ἀντικειμενικὴ ὑπόσταση τοῦ ἐγκλήματος καὶ τὸ ὕψος τῶν ἀπειλουμένων ποινῶν. Ἡ δεύτερη ἐντάσσει ρητὰ τὸ ἄρθρο στὴν συστηματικὴ τῶν ἐγκλημάτων κατὰ τῆς τιμῆς, μὲ τὴν πρόβλεψη ἀνάλογης ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 366, 367, 368 καὶ 369 τοῦ Π.Κ.

Αὐτὸ σημαίνει κυρίως τὰ ἑξῆς: α) Ἀπαλλάσσεται ὁ ὑπαίτιος ἂν ἀποδείξει ὅτι τὸ γεγονὸς ποὺ διέβαλε εἶναι ἀληθινό, ἐκτὸς ἂν ἀνάγεται στὴν σφαῖρα τοῦ οἰκογενειακοῦ ἢ ἰδιωτικοῦ βίου τοῦ θιγομένου (366 παρ. 1). β) Ἀναστέλλεται ἡ ποινικὴ δίωξη ἂν τὸ γεγονὸς ποὺ διέβαλε ὁ ὑπαίτιος εἶναι ἀξιόποινη πράξη, γιὰ τὴν ὁποία ἀσκήθηκε δίωξη (366 παρ. 2). γ) Δὲν εἶναι ἄδικη πράξη «οἱ δυσμενεῖς κρίσεις» ποὺ περιέχονται σὲ ἔγγραφο δημόσιας ἀρχῆς στὸν κύκλο τῶν καθηκόντων της καὶ στὶς ἄλλες θεμιτὲς προσβολὲς τῆς τιμῆς (367). δ) Ἡ πράξη διώκεται κατ' ἔγκληση· ἡ ἔγκληση ὑποβάλλεται εἴτε ἀπὸ τὸν παθόντα εἴτε ἀπὸ τὴν προϊσταμένη του ἀρχὴ (368). Μὲ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων αὐτῶν, ἐξασφαλίζεται ἡ προστασία τοῦ δημοσίου λειτουργοῦ ἀλλὰ δίνεται ἡ εὐχέρεια νὰ ἀντιταχτοῦν ἀπὸ τὸν κατηγορούμενο ἐπιχειρήματα οὐσίας γιὰ τὴν ὑπεράσπισή του ἀπὸ τυχὸν αὐθαιρεσία ποὺ προέρχεται ἀπὸ κρατικὸ ὄργανο.

Αστ) Ὡς πρὸς τὴν πέμπτη ἑνότητα (ἄρθρα 16 ἕως καὶ 25) τοῦ σχεδίου νόμου.

1. Ὁ ν. 4000/59 «περὶ τεντυμποϊσμοῦ» ἦταν δημιούργημα μιᾶς ἔκτακτης ἀνάγκης, ἄμυνας τῆς ἔννομης τάξης ἀπέναντι στὴν προκλητικὰ ἀντικοινωνικὴ συμπεριφορὰ τοῦ «κοινωνικοῦ τύπου» ποὺ ἔμεινε στὴν ἱστορία ὡς «τεντυμπούν». Παρ' ὅλο ὅμως ποὺ ὁ νόμος αὐτὸς ἐκπονήθηκε μὲ ἀφετηρία τὴν βράση τῶν «τεντυμπούς» χρησιμοποιήθηκε ἄμετρα σὲ περιπτώσεις τελείως διαφορετικὲς σὲ «ἐγκληματικὴ ποιότητα». Ἔγινε τὸ μόνιμο στοιχεῖο τῶν κατηγορητηρίων τῶν πολιτικῶν διαδηλώσεων. Χρησιμοποιήθηκε ἐναντίον ἀνεπιθύμητων μορφῶν πολιτικῆς συμπεριφορᾶς. Ἔγινε τόσο μεγάλη κατάχρηση τοῦ Ν. 4000/59 ὥστε δίκαια ἀναγορεύτηκε σὲ τυπικὸ παράδειγμα, τῶν πανεπιστημιακῶν παραδόσεων, γιὰ τὴν διάσταση ἀνάμεσα στὴν «βούληση τοῦ ἱστορικοῦ νομοθέτη» καὶ τὸ «γράμμα τοῦ νόμου». Τὰ στοιχεῖα ποὺ καθόρισαν τὴν καταχρηστικὴ διεύρυνση τῆς ἔκτασης ἐφαρμογῆς τοῦ Ν. 4000/59 ἦταν κυρίως τὰ ἀκόλουθα:

α) Ἡ ἄτεχνη νομοτυπικὴ του μορφή.

Μὲ τὶς οὐσιαστικὲς διατάξεις τοῦ 4000/59 θεσμοθετήθηκαν διακεκριμένες παραλλαγὲς τῶν ἐγκλημάτων τῆς ἁπλῆς καὶ ἐπικίνδυνης σωματικῆς βλάβης, τῆς ἐξύβρισης, τῆς φθορᾶς ξένης ἰδιοκτησίας καὶ τῆς κλοπῆς χρήσης μεταφορικοῦ μέσου. Ἡ τυπολογία αὐτὴ ἐπιλέχτηκε ἀπὸ τὸν νομοθέτη μὲ βάση τὴν ἐγκληματολογικὴ παρατήρηση τῆς δρά-

σης τῶν τεντομπούς. Κοινὸ νομοτυπικὸ στοιχεῖο γιὰ τὴν διάκριση τῶν παραπάνω παραλλαγῶν ἀπὸ τὶς βασικὲς ἐγκληματικὲς μορφὲς (308. 361, 374α καὶ 381 Π.Κ.) ἦταν ἡ ρήτρα τῆς «ἰδιάζουσας ὡραιότητας καὶ προκλητικότητας τοῦ ὑπαιτίου ἔναντι τῆς κοινωνίας». Ἡ δόμηση ὅμως τῶν διατάξεων αὐτῶν σ' ἕνα στοιχεῖο τοῦ ὑποκειμένου τῆς πράξης, ὁδήγησε σταδιακὰ τὴν νομολογία στὴν ἀπαγκίστρωσή της ἀπὸ κάθε «ἀντικειμενικὸ ἐπιστήριγμα» καὶ στὴν διεύρυνση τοῦ ἀξιοποίνου στὸν δράστη «γι' αὐτὸ ποὺ εἶναι» καὶ ὄχι «γι' αὐτὸ ποὺ ἔκανε». Ἡ στροφὴ αὐτὴ πρὸς τὴν ὑποκειμενικοποίηση τοῦ ἀδίκου, ἀποτελεῖ ἀδικαιολόγητη κάμψη τῆς ἀρχῆς ὅτι τὸ ποινικὸ δίκαιο ἀποτελεῖ ἐσχατικὰ καὶ κυρίως δίκαιο ἐγκληματικῆς πράξης καὶ ὄχι δίκαιο ἐπικίνδυνης προσωπικότητας.

ε) Ἡ ἀνελαστικότητα τῶν ἀποκλίσεών του ἀπὸ ὁρισμένους κανόνες τοῦ γενικοῦ μέρους τοῦ Π.Κ. καὶ τοῦ Κώδικα Ποινικῆς Δικονομίας. Σύμφωνα μὲ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων 5. 7 τοῦ Ν. 4000 ἀπαγορεύεται α) ἡ μετατροπὴ τῆς ποινῆς φυλάκισης σὲ χρηματικὴ β) ἡ ὑφ' ὅρον ἀπόλυση τοῦ καταδικασθέντος γ) ἐπιβάλλεται γενικὰ σωφρονιστικὸς περιορισμὸς σὲ δράστη 15—17 ἐτῶν ἀνεξάρτητα ἂν συντρέχει περίπτωση ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 126 παρ. 2 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα. Οἱ διατάξεις αὐτὲς ξεκινοῦν ἀπὸ τὴ λογικὴ ὅτι ὅσο αὐστηρότερη, μεταχείριση ἐπιφυλαχθεῖ στὸ δράστη τόσο ἐντονότερη προληπτικὴ ἐπίδραση θὰ ἔχει ὁ νόμος. Ὡστόσο ἡ λογικὴ αὐτὴ καθόλου δὲν ἐπαληθεύτηκε στὴν πράξη. Τὰ δύο αὐτὰ στοιχεῖα τῆς μορφῆς τοῦ Ν. 4000/59 ὁδήγησαν στὴν ἄποψη τῆς ἀναγκαιότητας κατάργησής του. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο:

Μὲ τὸν ἄρθρο 16 ὁ Ν. 4000/59 καταργεῖται.

2. Ὡστόσο ἡ ἔξαρση στὴν ἐγκληματικὴ δραστηριότητα διαφόρων «κοινωνικῶν τύπων» τελευταίας ἐσοδείας (χούλιγκανς, καμικάζι, αὐτόνομοι κλπ.) ἀπαιτεῖ, τὴν θέσπιση εἰδικῶν ποινικῶν διατάξεων, ποὺ θὰ προσαρμόζουν ὁρισμένα κεφάλαια τοῦ Π.Κ. ἔτσι ὥστε νὰ καλύπτονται ἀπὸ αὐτὰ ὁρισμένες πράξεις ποὺ καταλύουν κάθε ἔννοια σεβασμοῦ τῆς κοινωνικῆς συμβίωσης καὶ ἰδιαίτερα ὅταν γίνονται ἀπρόκλητα ἢ γιὰ ἀσήμαντες ἀφορμές. Πρυτανεύουσα ἀρχὴ κατὰ τὴν ἐκπόνηση τῶν διατάξεων αὐτῶν ἦταν ἡ προσήλωση στὴν περιγραφὴ τῶν ἀντικειμενικῶν δεδομένων. ποὺ παρουσιάζουν διάφορες ἐγκληματικὲς πράξεις καὶ ἡ ἀποφυγὴ κάθε ἀναγωγῆς στὸ ὑποκείμενό τους.

Γνώμονας γιὰ τὴν ἐπιλογὴ τῶν πράξεων ποὺ ἐπιβάλλεται νὰ διαιρεθοῦν σὲ ἐφύτητα ἀπ' τὰ κοινὰ ἐγκλήματα ἀλλὰ καὶ αὐτῶν ποὺ θεωρήθηκε ὅτι πρέπει νὰ αὐστηροποιηθοῦν οἱ ποινές τους. ἦταν ὁ βαθμὸς κοινωνικῆς ἀπαξίας τῶν πράξεων καὶ ὄχι τῶν δραστῶν. Ἀπορεύχθηκε ἐπίσης ἡ προσφυγὴ σὲ ἐκτακτης ὑφῆς δικονομικὲς ρυθμίσεις ἢ ἄλλες ἀποκλίσεις τῶν κανόνων τοῦ γενικοῦ μέρους τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα γιατὶ κρίθηκε ὅτι προκαλοῦν περισσότερα προβλήματα ἀπ' ὅσα λύνουν.

Γι' αὐτοὺς τοὺς λόγους:

Μὲ τὰ ἄρθρα 17. 18. 20 διαπλάσσονται σὲ δύο ἐπίπεδα διακεκριμένων παραλλαγῶν, τῶν ἀντίστοιχων βασικῶν ἐγκλημάτων οἱ σωματικὲς βλάβες, οἱ ἔργῳ ἐξυβρίσεις καὶ οἱ φθορὲς ξένης ἰδιοκτησίας ποὺ ἔγιναν ἀπρόκλητα ἐκ μέρους τοῦ παθόντος ἢ γιὰ ἀσήμαντη ἀφορμή. Ἡ ρήτρα «ἀπρόκλητα ἐκ μέρους τοῦ παθόντος ἢ γιὰ ἀσήμαντη ἀφορμὴ» ἐπικεντρώνει τὴν προσοχὴ τῆς διωκτικῆς ἢ τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς στὶς περιστάσεις τῆς πράξης (καὶ ὄχι στὴν ψυχοσύνθεση τοῦ δράστη) καὶ τὶς καλεῖ νὰ λύσουν τὸ δέμα τοῦ νομικοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς πράξης μὲ κριτήριο ἂν ἡ πράξη ἔγινε μὲ κάποιο συγκεκριμένο κίνητρο ἐναντίον κάποιου ἢ ἂν ἔγινε «ἀπρόκλητα» δηλαδὴ χωρὶς νὰ ὑπάρχει κανένα ἀπολύτως στοιχεῖο σύνδεσης τοῦ δράστη μὲ τὸ θῦμα ἢ ἡ σύνδεση εἶναι τόσο χαλαρὴ ὥστε ἡ «ἀφορμὴ» νὰ εἶναι πρόδηλα «ἀσήμαντη». Μ' αὐτὸ τὸ κριτήριο ἡ ἁπλὴ σωματικὴ βλάβη τιμωρεῖται ὅταν ἔγινε ἀπρόκλητα ἢ γιὰ ἀσήμαντη ἀφορμή. σὲ πρῶτο ἐπίπεδο μὲ φυλάκιση τουλάχιστον τριῶν μηνῶν. Ἂν ὅμως ἐπιπλέον ἔγινε ἀπὸ περισσότερους συμμετόχους ἢ συνιστᾶ περίπτωση ἐπικίνδυνης σωματικῆς βλάβης τιμωρεῖται μὲ φυλάκιση τουλάχιστον ἕξη μηνῶν. Μὲ τὸ ἴδιο κριτήριο κλιμακώνεται ἀνάλογα ἡ ποινικὴ ἀπειλὴ καὶ στὶς περιπτώσεις ἀπρόκλητης φθορᾶς ξένης ἰδιοκτησίας καὶ ἀπρόκλητης ἔργῳ ἐξύβρισης. Εἰδικώτερα γιὰ τὴν ἐξύβριση θεωρήθηκε σκόπιμο νὰ μὴν ἀποτελέσει ἀντικείμενο τῆς διακεκριμένης παραλλαγῆς ἡ «λόγῳ ἐξύβριση». Ὁ νομικὸς λόγος τῆς διαφοροποίησης τῶν μορφῶν τῆς ἐξύβρισης εἶναι ἡ δημιουργία γενικοπροληπτικοῦ ἀντικίνητρου κατὰ τῆς ἐπέκτασης τῆς λόγῳ ἐξύβρισης σὲ ἔργῳ ἐξύβριση ἢ ἄλλη ἀξιόποινη πράξη. Ἡ ἴδια αἰτία ὁδήγησε στὴν ἀφαίρεση ἀπὸ τὸ ἀντικείμενο τῆς ἀπρόκλητης σωματικῆς βλάβης τῆς ἀπρόκλητης «ὅλως ἐλαφρᾶς» ἁπλῆς σωματικῆς βλάβης (308 παρ. 1 ἐδ. β Π.Κ.). Ἐπίσης καθίσταται ἔγκλημα διακεκριμένης φθορᾶς ποὺ τιμωρεῖται μὲ φυλάκιση τουλάχιστον ἑνὸς ἔτους ἡ φθορὰ ἡ βλάβη ἀρχαιολογικοῦ μνημείου ἢ καλιτεχνήματος τοποθετημένου σὲ δημόσιο χῶρο. Τὰ ἀρχαιολογικὰ μνημεῖα καὶ τὸ πολιτιστικὸ περιβάλλον τῆς πόλης. προέκταση τῆς ἱστορικῆς συνείδησης τοῦ κάθε πολίτη. ὑρίσταται καθημερινὰ τὴν ἐαρβαρότητα συγχρόνων ἐκβεβάλων, ποὺ προκαλώντας τὴν κοινὴ ἀπέχθεια καταστρέφουν μὲ διάφορους ἀποκρουστικοὺς τρόπους (μπογιά, κοπὴ μελῶν ἀπὸ ἀγάλματα, καταστροφὴ κρηνῶν κλπ.), τὴν πολιτιστικὴ περιουσία τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Τὰ ἀδικήματα αὐτὰ ἔχουν ἐντονότατη κοινωνικὴ ἀπαξία καὶ πρέπει νὰ τύχουν αὐστηρότερης ποινικῆς μεταχείρισης. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο προστίθεται μὲ τὸ παραπάνω ἀντικείμενο τέταρτη παράγραφος στὸ ἄρθρο 382 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα.

Μὲ τὸ ἄρθρο 19: Ἡ ἔξαρση ποὺ παρατηρεῖται στὴν τέλεση τοῦ ἀδικήματος τῆς κλοπῆς χρήσης μεταφορικοῦ μέσου ἐπιβάλλει τὴν αὔξηση τῆς ἀπειλούμενης ποινῆς ἀπὸ φυλάκιση μέχρις ἑνὸς ἔτους σὲ φυλάκιση 3 μηνῶν ἕως 2 ἐτῶν. Μὲ τὴ διάταξη αὐτὴ ἐπιλύεται καὶ τὸ πρόβλημα ποὺ εἶχε ἀνακύψει στὴν ἑρμηνεία σχετικὰ μὲ τὴν ἔκταση τοῦ ὅρου ξένο μεταφορικὸ μέσο. Ἤδη μὲ σαφῆ θέση τῆς διάταξης τὸ μεταφορικὸ μέσο (καὶ ἄρα ἡ κλοπὴ χρήσης του) περιορίζεται μόνο στὸ «μηχανοκίνητο μεταφορικὸ μέσο» μὲ τὴν ἔννοια ποὺ προσδίδει στὸν ὅρο ὁ Κ.Ο.Κ.

Μὲ τὸ ἄρθρο 21: Γίνονται οἱ ἀναγκαῖες προσαρμογὲς στὸ ἄρθρο 383 μετὰ τὴν προσθήκη νέων παραγράφων στὸ ἄρθρο 382.

Μὲ τὸ ἄρθρο 22: Καταργεῖται τὸ τρίτο ἐδάφιο τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 308 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα. Ἡ κατάργηση ἐπιβλήθηκε. ἀπὸ τὸν ὑπερβολικό. περιπτωσιολογικὸ καὶ ἀνούσιο τεμαχισμὸ τῆς ἁπλῆς σωματικῆς βλάβης σὲ τρεῖς πράξεις τὴν ἁπλή. τὴν ὅλως ἐλαφρὰ καὶ τὴν ἀσήμαντη. Κρίθηκε ὅτι ἡ ἀσήμαντος σωματικὴ βλάβη ἐπικαλύπτεται ἀπὸ τὴν διάταξη γιὰ τὴν ὅλως ἐλαφρὰ «σωματικὴ βλάβη» ἡ ἐν πάση περιπτώσει ἀπὸ τὴν διάταξη γιὰ τὴν ἔργῳ ἐξύβριση. Ἄλλωστε ἡ καταργούμενη διάταξη εἶχε σπανιώτατα ἐφαρμοστεῖ.

Μὲ τὸ ἄρθρο 23: Τιμωρεῖται σὲ βαθμὸ κακουργήματος (κάθειρξη μέχρι 10 ἐτῶν) μὲ προσθήκη ζ περίπτωσης στὴν κατάταξη τῶν διακεκριμένων κλοπῶν τοῦ ἄρθρου 374 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα ἡ κλοπὴ ἀπὸ ἐπιχούμενο (τοῦ κοινὰ λεγόμενου τσαντάκια). Ἡ ρύθμιση αὐτὴ εἶναι ἀναγκαία λόγῳ τῆς ἐπικινδυνότητας τῶν δραστῶν αὐτῶν καὶ τῆς εὐκολίας διαφυγῆς τους. Οἱ κλοπὲς μὲ τέτοια μέσα ἔχουν ἐντονότερη κοινωνικὴ ἀταξία. γιατὶ προσβάλλουν ἔντονα τὸ συναίσθημα ἀσφάλειας τοῦ πολίτη καὶ πλήττουν τὴν ἀξιοπιστία τῆς Πολιτείας. ὅτι μπορεῖ νὰ τὸν διαφυλάξει. Ἄλλωστε καὶ ἡ νομολογία ἔτεινε νὰ ἐντάξει τὶς περιπτώσεις αὐτὲς στὴν περίπτωση τοῦ ἄρθρου 374 ἢ τὶς χαρακτήριζε ὡς ληστεῖες. Ἡ προστιθέμενη περίπτωση τερματίζει τοὺς ἀμφίβολους αὐτοὺς νομικοὺς χαρακτηρισμούς. Σημειώνεται ὅτι εἶναι διάταξη ἐπικουσική. ἐπιφυλάσσεται δηλαδὴ ἡ διάταξη τοῦ ἄρθρου 380 Π.Κ. ἂν συντρέχουν βέβαια οἱ προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς του.

Μὲ τὸ ἄρθρο 24: Καλύπτεται ἡ ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη ταχείας ἐκδίκασης τῶν ἐγκλημάτων τῆς ληστείας καὶ διακεκριμένων κλοπῶν. Ἡ ταχεία ἐκδίκαση τῶν ἐγκλημάτων αὐτῶν ἐπιβάλλεται γιὰ νὰ ἀποφεύγεται λόγῳ τοῦ ἀργοῦ ρυθμοῦ τῆς προδικασίας. ἡ πάροδος τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου προσωρινῆς κρά-

τησης που προβλέπεται από το Σύνταγμα. Επιβάλλεται, επίσης για να εμπεδωθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών στην ικανότητα της πολιτείας να απονέμει δικαιοσύνη έγκαιρα και αποτελεσματικά.

Για τους λόγους αυτούς τα εγκλήματα της ληστείας και των διακεκριμένων κλοπών υπάγονται στη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 20 του Ν. 663/1977. Κατ' αυτή την έννοια οι κατηγορούμενοι για τα αδικήματα αυτά παραπέμπονται με απ' ευθείας κλήση στο ακροατήριο του πενταμελούς Εφετείου με σύμφωνη γνώμη του Εισαγγελέα και του Προέδρου Εφετών αν κρίνουν ότι προκύπτουν αποχρώσες ενδείξεις ενοχής τους.

Με το άρθρο 25: Καταργείται το άρθρο 384α του Ποινικού Κώδικα. Με το άρθρο αυτό ποινικοποιήθηκε «ως προσβολή του κοινού αισθήματος» το σπάσιμο πιάτων σε νυκτερινά ή άλλα κέντρα. Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου αυτού επαυξάνει την ποινή σε φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών «αν έγινε με ιδιάζουσα θρασύτητα ή προκλητικότητα έναντι της κοινωνίας». Η διάταξη της παρ. 3 επιφυλάσσει και «ανάλογον εφαρμογή» τω διατάξεων του Ν. 4.000/59 «περί τεντιμποϊσμού» (που καταργείται) πράγμα που μεταξύ άλλων σημαίνει ότι η φυλάκιση για παράβαση του άρθρου αυτού είναι αμετάτρεπτη. Η νομική σύνδεση του «κοινού αισθήματος» με το «σπάσιμο πιάτων» αποτελεί εκτρωματική επινόηση, δικτατορικής εμπνεύσεως, που πρέπει να απομακρυνθεί ως ξένο σώμα από τον Ποινικό Κώδικα. Πρόκειται για πρόδηλα άδριστη ποινική διάταξη που στερείται αντικειμένου δεκτικού ποινικής προστασίας.

Ζ. Ειδικώτερα ως προς την έκτη ενότητα (άρθρα 26 έως 31 του σχεδίου νόμου).

Το κεφάλαιο ΙΘ του Ποινικού Κώδικα που έχει ως τίτλο «εγκλήματα κατά των ηθών» έχει ανάγκη ριζικής αναμόρφωσης. Οι λόγοι που καθιστούν επιτακτική την αναμόρφωση αυτή είναι σε γενικές γραμμές οι εξής:

α). Έχουν διαφοροποιηθεί αισθητά οι κοινωνικές αξίες που καθόριζαν την μορφή του προστατευόμενου εννόμου αγαθού (ήθη), την κλιμάκωση της ποινικής απειλής, και την έκταση προστασίας ανάλογα με το φύλο του θύματος. Έχει γίνει κοινωνικά αποδεκτό, σε μεγάλη έκταση, ότι δεν είναι τα ήθη που προσβάλλονται απ' το σεξουαλικό έγκλημα, αλλά η προσωπική ελευθερία στην ιδική εκφρασή της που μπορεί να αποδοθεί με τον όρο «γενετήσια ελευθερία». Η γενετήσια ελευθερία αναλύεται σε δύο θεμελιώδη δικαιώματα.

αα) Το δικαίωμα ελεύθερης επιλογής ερωτικού συντρόφου

ββ) το δικαίωμα επιλογής της χρονικής στιγμής που θέλει νάποιος να έχει με τον ερωτικό του σύντροφο ερωτικό διάλογο. Έχει ακόμα γίνει, κοινωνικά αποδεκτό ότι ο εξαναγκασμός με τη βία σε άλλη σεξουαλική (ασελγή) πράξη αποτελούν και τα δύο εγκλήματα με τον ίδιο βαθμό άπαξίας. Οι διαφοροποιήσεις που μέχρι σήμερα ισχύουν έκκινούν από την ξεπερασμένη αντίληψη ότι η «παρθένα» ή ο κίνδυνος ακούσιας σύλληψης δικαιολογούν την αυστηρότερη τιμώρηση του βιασμού σε σύγκριση με τον εξαναγκασμό σε ασέλγεια. Τέλος είναι πλέον κοινωνικά αποδεκτό ότι η «συζυγική υποχρέωση» δεν γεννά δικαίωμα βίαιου εξαναγκασμού του συζύγου πού γιά οποιοδήποτε λόγο αρνείται να εκτελέσει τα «καθήκοντά» του. Ο βιασμός σε γάμο αποτελεί και αυτός ανεπιθύμητο κοινωνικό φαινόμενο, που αν και δεν έχει τον ίδιο βαθμό άπαξίας που έχει ο εξώγαμος βιασμός, αποτελεί και αυτός πράξη που πρέπει να διώκεται ποινικά.

β) Η εγκληματολογική παρατήρηση, έχει δείξει, πώς η περίπτωση του «ομαδικού βιασμού» αποτελεί πράξη εντονότατα αποκρουστική, που πρέπει να διακριθεί σε άπαξία, από τον απλό βιασμό. Ο ομαδικός βιασμός αποτελεί τον έσχατο εξευτελισμό του θύματος, ταπείνωση της ανθρώπινης αξίας στο επίπεδο «δοχείου ηδονής». Γι' αυτό το λόγο, πρέπει να μην θεωρείται, ώς άθροισμα πολλών εγκληματικών πράξεων ούτε ώς απλή περίπτωση συμμετοχής σε μιά αξιόποινη πράξη. Είναι περίσταση, τόσο ακραία, ώστε πρέπει να την αντιμετωπίζουμε ώς βαρύτατη μορφή βιασμού που δικαιολογεί πολύ αυστηρότερη μεταχείριση του δράστη.

γ) Μετά την νομική εξίσωση των φύλων είναι απαραίτητο η ποινική προστασία να καλύπτει πλήρως και ισοβαρώς τόσο τον άντρα όσο και την γυναίκα, από πράξεις που προσβάλλουν την γενετήσια ελευθερία.

δ) Επίσης, πρέπει να αναπτυχθεί αυτοδύναμα το ποινικό πεδίο προστασίας του αγαθού της «γενετήσιας αξιοπρέπειας» από πράξεις που την προσβάλλουν. Το αγαθό αυτό που μέχρι τώρα καλυπτόταν καταχρηστικά από την διάταξη της έργω εξύβρισης πρέπει να αποσυνδεθεί από το αγαθό της «τιμής» και να βρεί την ορθή δογματική του θέση, στο κεφάλαιο που προστατεύει την γενετήσια ελευθερία του ανθρώπου.

Γι' αυτούς τους λόγους, θεωρήθηκαν απαραίτητες οι εξής αλλαγές στο κεφάλαιο ΙΘ του Ποινικού Κώδικα.

Με το άρθρο 26: Αλλάζει ο τίτλος του κεφαλαίου από «εγκλήματα κατά των ηθών» σε «εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής». Με την αλλαγή αυτή, ορισθετείται σε νέο δογματικό βαθμό η φιλοσοφική αντίληψη που διέπει την ποινική προστασία από τα σεξουαλικά εγκλήματα. Τα εγκλήματα αυτά στρέφονται κατά της γενετήσιας ελευθερίας που αποτελεί προέκταση της ανθρώπινης αξίας και όχι κατά της κοινωνικής ηθικής. Με αυτή την αντιμετώπιση ανοίγεται ολοκληρωτικά νέος ερμηνευτικός δρόμος στην νομική έρευνα του προβλήματος της φύσης των εγκλημάτων αυτών.

Με το άρθρο 27: Επέρχονται σπουδαιότατες μεταβολές στην ουσία αλλά και στην νομοτυπική απεικόνιση του εγκλήματος «του βιασμού». Με τροποποίηση του άρθρου 336 του Ποινικού Κώδικα εισάγονται τρείς ουσιαστικές διατάξεις διαρθρωμένες σε τρείς παραγράφους.

α) Η πρώτη παράγραφος αποτελεί, τροποποιημένη σε διάφορα σημεία, ενοποίηση των αντικειμενικών υποστάσεων των άρθρων 336 και 337 του Π.Κ. Ενοποιούνται σε ένα έγκλημα που ονομάζεται «Βιασμός» οι αξιόποινες πράξεις του βιασμού και του εξαναγκασμού σε ασέλγεια. Η απειλούμενη ποινή είναι ενιαία (κάθειρξη) και στις δύο περιπτώσεις. Ο εξαναγκασμός σε ασέλγεια θεωρείται στο εξής μορφή βιασμού και όχι αυτοτελές έγκλημα. Μ' αυτόν τον τρόπο, αποτυπώνεται νομοτεχνικά η πραγματική φυσιογνωμία του βιασμού, που δεν διαφέρει ανάλογα με το είδος των ορέξεων του δράστη. Κατ' αυτή την έννοια χαρακτηρίζεται ώς βιασμός α) ο με τη βία ή απειλή σπουδαίου και άμεσου κινδύνου εξαναγκασμός γυναίκας σε συνουσία (από άνδρα), β) ο εξαναγκασμός άλλου προσώπου (άνδρα ή γυναίκας) σε επιχείρηση ή ανοχή ασελγούς πράξης (είτε από άντρα είτε από γυναίκα).

β) Με τη δεύτερη παράγραφο προβλέπεται ώς διακεκριμένη παραλλαγή ή τέλεση ομαδικού βιασμού (με την έννοια που παίρνει αυτό το αδίκημα) και επιβάλλεται η αυστηρότατη ποινή τη κάθειρξης τουλάχιστον 10 ετών.

γ) Με την τρίτη παράγραφο τίθεται ώς ελαφρότερη παραλλαγή βιασμού ο βιασμός μεταξύ συζύγων στον δράστη του οποίου επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι δύο ετών. Η ηπιότερη μεταχείριση του «συζύγου βιαστή» δικαιολογείται από την σκέψη ότι ο βιασμός στο γάμο πλήττει τη μία μόνο όψη της γενετήσιας ελευθερίας, το δικαίωμα της επιλογής της χρονικής στιγμής της σεξουαλικής επαφής και όχι το δικαίωμα επιλογής ερωτικού συντρόφου (που τεκμαίρεται ότι ασκήθηκε ελεύθερα με το γάμο).

Με το άρθρο 28: Στη θέση του παλαιού άρθρου 337 (που ενοποιείται με το 336) η τίθεται διάταξη με την οποία τιμωρείται η προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας. Με την πρωτότυπη, σε διεθνές επίπεδο, διάταξη του άρθρου 337, καλύπτονται ποινικά διάφορες μορφές προσβολών με χειρονομίες ή προτάσεις που επειδή δεν στοιχειοθετούσαν κανένα από τα γνωστά «εγκλήματα κατά των ηθών», καλύπτονταν από τη νομολογία με υπερβολική επέκταση της έννοιας της έργω εξύβρισης, πράγμα που είχε επικριθεί από

τὴν ἐπιστήμη καὶ σ' ἐμᾶς καὶ στὸ ἐξωτερικό. Ἤδη μ' αὐτὴ τὴ διάταξη ἀποχωρίζονται σαφῶς ἀπὸ τὸ σύστημα ποινικῆς προστασίας «τῆς τιμῆς» οἱ πράξεις ποὺ ἀφορῶν τὴν προσβολὴ τῆς γενετήσιας ἀξιοπρέπειας «μὲ προτάσεις ἢ χειρονομίες». Ἡ διάταξη αὐτὴ ἐφαρμόζεται μόνο ἂν δὲν προκύπτει «ἀποκλειστικὸς σκοπὸς ἐξύβρισης». (Ὁπότε ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρο 361 Π.Κ.). Τὸ ἀδίκημα στοιχειοθετεῖται σὲ δύο πεδία α) ἁπλὴ μορφὴ μὲ ὑποκείμενο τὸν κάθε ἕνα ε) ἰδιαίτερη μορφὴ (μὴ γνήσια) μὲ παθόντα πρόσωπο κάτω τῶν 12 ἐτῶν, ὁπότε ἐπαυξάνεται καὶ τὸ πλαίσιο ποινῆς (ἀπὸ φυλάκιση ἕως ἑνὸς ἔτους σὲ φυλάκιση 3 μηνῶν ἕως 2 ἐτῶν).

Μὲ τὴ ρύθμιση αὐτὴ ὁλοκληρώνεται ἡ νέα συστηματικὴ ποὺ εἰσάγεται μὲ τὸ προτεινόμενο σχέδιο νόμου ποὺ ἔχει ὡς ἑξῆς μὲ σειρὰ βαρύτητας.

Ἐγκλήματα κατὰ τῆς γενετήσιας ἐλευθερίας.

α: Ὁμαδικὸς βιασμὸς

β: Βιασμὸς

γ: Βιασμὸς σὲ γάμο

δ: Προσβολὴ γενετήσιας ἀξιοπρέπειας προσώπου κάτω τῶν 12 ἐτῶν

ε: Προσβολὴ τῆς γενετήσιας ἀξιοπρέπειας ἄλλου.

Στὴν κατάταξη αὐτὴ προστίθενται φυσικὰ καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἐγκλήματα κατὰ τῆς γενετήσιας ἐλευθερίας ποὺ δὲν ἀλλάζουν μορφὴ μὲ τὸ προτεινόμενο σχέδιο νόμου (338. 339, 341, 342, 343. 347, Π.Κ.).

Μὲ τὸ ἄρθρο 29: α) Προβλέπεται ἡ κατ' ἔγκληση δίωξη ἐγκλημάτων κατὰ τῆς γενετήσιας ἐλευθερίας, τῶν ἄρθρων 336 παρ. 3, 337, 338, 339, 341, 342 καὶ 343 χωρὶς αὐτὸ ἀ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ φύλο τοῦ θύματος. Ἡ προσαρμογὴ αὐτὴ εἶναι ἀναγκαία ἐν ὄψει τῆς ἰσονομίας τῶν φύλων. β) Ὡς πρὸς τὴν δίωξη τοῦ ἐγκλήματος τοῦ βιασμοῦ εἰσάγεται κατ' ἀρχὴν ὁ κανόνας τῆς αὐτεπάγγελτης δίωξης. Ἡ λύση αὐτὴ κρίθηκε σκόπιμη γιὰ τοὺς ἑξῆς λόγους: α) γιὰ νὰ διαπαιδαγωγηθεῖ ὁ πολίτης στὴν νοοτροπία ὅτι ὁ βιασμὸς δὲν ἀποτελεῖ σὲ καμμία περίπτωση στίγμα γιὰ τὸ θῦμα ἀλλὰ γιὰ τὸν θύτη β) γιὰ νὰ μειωθεῖ ἡ ἔκταση τῆς ἄδηλης ἐγκληματικότητας γ) γιὰ νὰ μειωθεῖ ἡ ἔκταση τοῦ φαινομένου τῶν παράταιρων «γάμων» θύτη καὶ θύματος καθὼς καὶ ἡ οἰκονομικὴ συναλλαγὴ ποὺ συνοδεύει τὴν διαπραγμάτευση τῆς «παραίτησης ἀπὸ τὴν ἔγκληση». Τὸ γεγονὸς ὅμως ὅτι στὴ ποινικὴ δίκη μπορεῖ νὰ δημιουργήσει σοβαρό, ἐπιπλέον, ψυχικὸ τραυματισμὸ στὸ θῦμα (ἕνα δεύτερο «βιασμὸ» ὅπως χαρακτηριστικὰ ἔχει εἰπωθεῖ) ἐπιβάλλει τὴν εἰσαγωγὴ κάποιων κάμψεων στὴν ἀπόλυτη ἐφαρμογὴ τῆς ἀρχῆς τῆς αὐτεπάγγελτης δίωξης. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο εἰσάγεται, σὲ περιορισμένη ἔκταση ἡ ἀρχὴ τῆς σκοπιμότητας στὴ δίωξη ὡς ἑξῆς: Ὁ εἰσαγγελέας ὑποχρεοῦται νὰ ἀσκήσει τὴν ποινικὴ δίωξη. Ἂν ὅμως τοῦ ὑποδληθεῖ ἀπὸ τὸ θῦμα ἢ ἀπὸ τὰ πρόσωπα ποὺ ὁρίζονται στὸ 118 Π. Κ.. ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ἡ ποινικὴ δίωξη θὰ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὸ σοβαρὸ ψυχικὸ τραυματισμὸ τοῦ θύματος. ἔχει τὴν διακριτικὴ εὐχέρεια, ἂν πεισθεῖ γιὰ τὴν σοβαρότητα τοῦ ἰσχυρισμοῦ. νὰ ἀπόσχει ἀπὸ τὴν ἄσκηση ποινικῆς δίωξης.

Μὲ τὸ ἄρθρο 30: Τροποποιεῖται σὲ δύο κατευθύνσεις τὸ ἄρθρο 353 τοῦ Π.Κ. α) Ἀλλάζει ὁ τίτλος του ἀπὸ «πρόκληση σκανδάλου δι' ἀσέμνων πράξεων» σὲ «πρόκληση σκανδάλου μὲ ἀκόλαστες πράξεις». Μὲ τὴν ἀλλαγὴ αὐτὴ παύει νὰ ὑπάρχει ὁ ὅρος ἄσεμνη πράξη ποὺ χρησιμοποιήθηκε ὡς ἑρμηνευτικὴ βάση διαστολῆς τῆς ἔννοιας τῆς «ἀκόλαστης πράξης» ποὺ ὑπάρχει στὸ κείμενο τῆς διάταξης. Ἔτσι παρέχεται ἡ βάση γιὰ τὸν περιορισμὸ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου μόνο στὶς ἀκόλαστες πράξεις.

β) Στὶς περιπτώσεις προσβολῆς τῆς αἰδοῦς ἄλλου ἀπαιτεῖται ἔγκληση.

Μ' αὐτὸ τὸ τρόπο δὲν θὰ μπορεῖ νὰ θίγεται κάποιος γιὰ λογαριασμὸ ἄλλου. ἀλλὰ θὰ μπορεῖ νὰ ζητήσει τὴν δίωξη τοῦ ὑπαιτίου μόνο ἂν θίχτηκε ἡ δική του «αἰδώς». Περιορίζεται ἔτσι στὶς φυσιολογικές του διαστάσεις τὸ ἀδίκημα το ἄρθρου 353 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα, ὥστε νὰ μὴν ἀσκοῦνται ἀδικαιολόγητες διώξεις ποὺ πολλὲς φορὲς δημιουργοῦν καὶ διεθνῆ ἀκόμα πρόβλημα στὴ Χώρα.

Μὲ τὸ ἄρθρο 31: Μὲ τροποποίηση τοῦ ἄρθρου 330 τοῦ Κώδικα Ποινικῆς Δικονομίας, δίνεται ἡ δυνατότητα στὸ δικαστήριο, νὰ διατάξει τὴν «κεκλεισμένων τῶν θυρῶν» διεξαγωγὴ τῆς ἐπ' ἀκροατηρίῳ διαδικασίας μὲ ἀντικείμενο ἕγκλημα βιασμοῦ, ἂν κρίνει ὅτι τὸ θῦμα θὰ ὑποστεῖ σοβαρὴ ψυχικὴ ταλαιπωρία ἢ διασυρμό.

Η. Ὡς πρὸς τὴν ἕβδομη ἑνότητα. (ἄρθρα 32 μέχρι καὶ 34 τοῦ σχεδίου νόμου).

Ἡ ποινικὴ νομοθεσία ποὺ ἀφορᾶ τὰ «ἄσεμνα» (Ν. 5060/31 ἄρθρα 28, 29, 30) χρειάζεται ἀναμόρφωση. Οἱ λόγοι ποὺ ἐπιβάλλουν τὴν ἀναμόρφωση αὐτὴ εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

α. Ἡ νομοθεσία εἶναι παλιὰ (ἀπὸ τὸ 1931). Ἀπὸ τότε ὁ τρόπος κοινωνικῆς ἀξιολόγησης τοῦ ἀσέμνου ἀλλὰ καὶ ἡ κρατοῦσα αἰσθητικὴ ἀντίληψη ἔχουν σημαντικὰ διαφοροποιηθεῖ

β. Οἱ διατάξεις τοῦ Ν. 5060/31 εἶναι ἔτσι διατυπωμένες ὥστε τὸ δικαστικὸ ὄργανο καὶ τὸ δικαστήριο νὰ γίνονται κριτὲς δυσεπίλυτων ἀκόμα καὶ γιὰ τοὺς εἰδικοὺς τεχναρίτες προβλημάτων αἰσθητικῆς. Γι' αὐτοὺς τοὺς λόγους κρίθηκε ἀναγκαία ἡ προσαρμογὴ τῆς νομοθεσίας περὶ ἀσέμνων στὶς σύγχρονες ἀντιλήψεις καὶ ἡ ἀπαγκίστρωση τοῦ Δικαστῆ καὶ τοῦ Ἐισαγγελέα ἀπὸ τὸ ρόλο τοῦ «κριτικοῦ».

Οἱ προτεινόμενες διατάξεις συμπυκνώνουν τρεῖς ἀλληλένδετους σκοπούς:

Ι. Νὰ μὴν ὑπάρχουν φραγμοὶ στὴν κυκλοφορία τῶν ἔργων τέχνης ἢ ἐπιστήμης· φραγμοὶ ποὺ ἀπορρέουν ἀπὸ ὑπερβολικὴ εὐαισθησία ἢ συντηρητισμό.

ΙΙ. Νὰ προστατεύονται οἱ ἀνήλικοι (κάτω τῶν 17 ἐτῶν) ἀπὸ τὸν κίνδυνο διαστρέλωσης τῆς φυσιολογικῆς ἐκδήλωσης τοῦ γενετήσιου ἐνστίκτου.

ΙΙΙ. Νὰ γίνει σεβαστὸ τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτη νὰ μὴν ὑπόκειται ἀκούσια σὲ μηνύματα ποὺ θεωρεῖ ὅτι προσβάλλουν τὴν ἠθική του ταυτότητα ἢ τὴν αἰσθητική του.

Ἡ ἐξισορρόπηση τῶν μερικὰ συγκρουομένων παραπάνω σκοπῶν γίνεται μὲ τὸν ἀκόλουθο τρόπο:

Μὲ τὸ ἄρθρο 32: Ὁριοθετεῖται τὸ πεδίο τῆς ἀξιόποινης συμπεριφορᾶς. Μὲ τὴν μέθοδο τῆς τροποποίησης τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ Ν. 5060/31 εἰσάγονται τὰ ἑξῆς ἀδικήματα:

Ι. Ἀπαγορεύεται καὶ τιμωρεῖται μὲ φυλάκιση καὶ χρηματικὴ ποινὴ ἡ κυκλοφορία. (καθὼς καὶ ἡ μὲ σκοπὸ ἐμπορίας, διανομῆς ἢ δημόσιας ἔκθεσης, κατοχή. κατασκευή, μεταφορά. εἰσαγωγή, ἐξαγωγή) πορνογραφημάτων ποὺ μποροῦν νὰ διεγείρουν σὲ ἐγκληματικὲς πράξεις. Τὰ πορνογραφήματα αὐτοῦ τοῦ τύπου ἀπαριθμοῦνται στὴν διάταξη περιοριστικά.

ΙΙ. Ἀπαγορεύεται ἡ διάθεση κάθε εἴδους πορνογραφημάτων σὲ ἀνηλίκους ἢ ἡ προβολή τους σὲ τόπους προσιτοὺς σ' αὐτούς. Ἡ πράξη αὐτὴ τιμωρεῖται μὲ φυλάκιση μέχρι δύο ἐτῶν.

ΙΙΙ. Ἀπαγορεύεται ἡ ἀποστολὴ σέ ἄλλον. πορνογραφημάτων. χωρὶς νὰ τὸ ἔχει ζητήσει. Ἡ πράξη τιμωρεῖται μὲ φυλάκιση μέχρι δύο ἐτῶν.

ΙV. Διακεκριμένη παραλλαγὴ ἀποτελεῖ ἡ πράξη τῆς διάθεσης πορνογραφημάτων τοὺ ἀπαγορεύονται γενικά. σὲ ἀνήλικους. Στὴν περίπτωση αὐτὴ αὐξάνεται τὸ κατώτατο ὅριο ποινῆς σὲ φυλάκιση τουλάχιστον τριῶν μηνῶν.

V. Γιὰ τὰ ἀδικήματα αὐτὰ προβλέπονται οἱ παρεπόμενες ποινὲς τῆς δήμευσης καὶ τῆς ἀφαίρεσης ἄδειας ἐπαγγέλματος σὲ ὁρισμένες περιπτώσεις.

Μὲ τὸ ἄρθρο 33: Διευκρινίζεται ἡ ἀόριστη ἔννοια τοῦ ἀσέμνου. Ἔτσι τὸ ἐνδιαφέρον τῆς ἔννομης τάξης γιὰ τὴν κυκλοφορία «ἀσέμνου» ἔργου ἐντοπίζεται στὰ πορνογραφήματα. τῶν ὁποίων ἡ ἔννοια παρέχεται μὲ σαφήνεια στὰ πλαίσια τοῦ ἑξῆς τετραμεροῦς κριτηρίου.

Ι. Τὸ πορνογράφημα ἀνάγεται στὴ γενετήσια σφαίρα.

ΙΙ. Τὸ πορνογράφημα εἶναι πρόσφορο νὰ προκαλέσει γενετήσια διέγερση σὲ ἄλλον.

Τὸ κριτήριο αὐτὸ συμπληρώνει τὸ προηγούμενο. Δὲν ἀρκεῖ τὸ ἔργο νὰ ἀνάγεται στὴν γενετήσια σφαῖρα ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐνέχει τὴν δυνατότητα πρόκλησης γενετήσιας διέγερσης.

III. Τὸ πορνογράφημα ὑποβιάζει τὸν ἄνθρωπο σὲ ἀντικείμενο ἡδονῆς. Ἀποτελεῖ ἄρα ἀκραῖο σὲ χυδαιότητα κατασκεύασμα. Τὸ ἀξιολογικὸ αὐτὸ κριτήριο ἐμποδίζει τὴν ποινικὴ δίωξη, γιὰ ἔργα τέχνης ποὺ ἔχουν ὁρισμένα «τεχνικὰ γνωρίσματα τῶν πορνό» ἀλλὰ δὲν προκαλοῦν χυδαῖο ὑποβιασμὸ τῆς ἀνθρώπινης ἀξίας.

IV. Ἐξαιροῦνται ἀπὸ τὸν χαρακτηρισμό τους ὡς πορνογραφικῶν ὅλα ἀνεξαιρέτως «τὰ ἔργα τέχνης ἢ ἐπιστήμης». Ἡ σκόπιμη εὐρεία ἐξαίρεση ἐπιδιώκει τὸν μὴ ἐγκλωβισμό τοῦ δικαστῆ σὲ στενὰ «τεχνικὰ» κριτήρια καὶ τὴν παροχὴ τῆς δυνατότητας οὐσιαστικῆς ἐκτίμησης ὅπου εἶναι ἀναγκαῖα. Γιὰ τὸν ἐντοπισμὸ καὶ τὴν ἐξειδίκευση τῶν ὅρων «ἔργο τέχνης ἢ ἐπιστήμης» τίθεται καὶ ἡ ἐνδεικτικὴ περίπτωση τοῦ ἔργου ποὺ συνέβαλε στὴ πολιτιστικὴ δημιουργία τῆς ἀνθρωπότητας ἢ στὴν προώθηση τῆς ἀνθρώπινης γνώσης.

Μὲ τὸ ἄρθρο 34: Καταργεῖται τὸ ἄρθρο 3 τοῦ Ν. 1291/1982, ποὺ εἶχε ἤδη τροποποιήσει μερικὰ τὸ ἄρθρο 30 τοῦ 5060/1931.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Σὲ κεφάλαιο αὐτὸ προτείνονται πρὸς ψήφιση τροποποιήσεις στὸν Δικηγορικὸ Κώδικα, οἱ ὁποῖες σκοπὸ ἔχουν ἀφενὸς νὰ κατοχυρώσουν τὴν ἄσκηση τοῦ δικηγορικοῦ λειτουργήματος γιὰ τοὺς δικηγόρους ποὺ πραγματικὰ καὶ ἀποκλειστικὰ ἀσχολοῦνται μὲ αὐτό, καὶ ἀφετέρου νὰ προσαρμόσουν τὶς διατάξεις ποὺ ἀφοροῦν στὴν ἐκλογιμότητα καὶ τὴν διαδικασία ἐκλογῆς τῶν μελῶν τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων στὴν σύγχρονη πραγματικότητα. Μὲ τὶς τροποποιήσεις αὐτὲς ἐπιχειρεῖται ἡ ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων, ποὺ ἀπὸ μακρὸ χρόνο ἀπασχολοῦν τοὺς δικηγόρους, μέσα στὰ πλαίσια ποὺ διαγράφονται ἀπὸ τὴν συνταγματικὴ προστασία τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐλευθερίας καὶ ἀπὸ τὴν ἰδιομορφία τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος σὰν δημόσιου λειτουργήματος καὶ τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων σὰν αὐτοδιοικούμενων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

Οἱ προτεινόμενες ρυθμίσεις περιλαμβάνονται σὲ δύο ὁμάδες διατάξεων: ἡ πρώτη (ἄρθρα 35 ἕως 38) ἀφορᾶ στὴν κατοχύρωση τῆς ἄσκησης τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος· ἡ δεύτερη (ἄρθρα 39 ὡς 44) ἀφορᾶ στὴν ἀνάδειξη τῶν διοικητικῶν συμβουλίων τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων.

Α. Στὴν πρώτη ὁμάδα διατάξεων πρέπει ἰδιαίτερα νὰ ἐξαρθοῦν ἐκεῖνες, οἱ ὁποῖες προβλέπουν δύο ριζοσπαστικὰ μέτρα, ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ λαμβάνονται (ἀπαγόρευση εἰσοχῆς στὸ δικηγορικὸ σῶμα τῶν συνταξιούχων) ἢ λαμβάνονται σὲ καθολικὴ ἔκταση καὶ κατὰ τρόπο ἀποτελεσματικὸ (μονοθεσία ἐμμίσθων δικηγόρων). Εἰδικώτερα:

1) Στὸ ἄρθρο 35 παρ. 2-3 (ποὺ ἀντικαθιστᾶ τὸ ἄρθρο 21 παρ. 1 εἰδάφ. γ΄ καὶ 4-8 τοῦ Δικηγορικοῦ Κώδικα) λαμβάνεται πρόνοια γιὰ τὴν προστασία τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος μὲ τὴν ἀπαγόρευση τῆς ἐπανόδου ἢ εἰσόδου σ' αὐτὸ προσώπων ποὺ εἴτε ἔχουν ἐγκαταλείψει τὸ δικηγορικὸ ἐπάγγελμα καὶ ἔχουν ἀποξενωθεῖ ἀπ' αὐτὸ (δικηγόροι ποὺ ἔχουν παραιτηθεῖ καὶ τραπεῖ σὲ ἄσχετα ἐπαγγέλματα), εἴτε ἔχουν σταδιοδρομήσει σὲ ὑπηρεσιακὲς ἐνασχολήσεις ξένες πρὸς τὴν νοοτροπία καὶ τὶς παραδόσεις τοῦ δικηγορικοῦ σώματος (δημόσιοι καὶ στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι κ.λπ.) καὶ ἔχουν ἐξασφαλίσει μιὰ ἱκανοποιητικὴ σύνταξη καὶ τῶν ὁποίων ὁ διορισμὸς ἢ ἐπαναδιορισμὸς ὡς δικηγόρων δημιουργεῖ ἐπιπρόσθετα ἄνισους ὅρους ἐπαγγελματικοῦ ἀνταγωνισμοῦ. λόγω τῆς προσελκύσεως τῶν πελατῶν ἀπὸ τὴν προηγηθεῖσα ἰδιότητά τους. Ἰδίως τῶν φορολογικῶν καὶ ἀσφαλιστικῶν ὑπαλλήλων, τῶν ἀξιωματικῶν τῶν σωμάτων ἀσφαλείας. Ἡ μοναδικὴ ἐξαίρεση ποὺ προβλέπεται στὶς παραπάνω διατάξεις ἀφορᾶ στοὺς συνταξιοδοτούμενους δικαστικοὺς λειτουργοὺς καὶ τὸ προσωπικὸ τῶν νομικῶν διευθύνσεων τῶν Ὑπουργείων (τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Ν. 1256/1982) καὶ δικαιολογεῖται ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ συνταξιοῦχοι αὐτοὶ ἔχουν, ὡς ὄργανα ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης ἢ δικηγόροι τοῦ Δημοσίου, ἀσχοληθεῖ κατ' ἐπάγγελμα μὲ τὴν νομικὴ θεωρία καὶ πρᾶξη, ὅπως οἱ δικηγόροι, ἀλλὰ καὶ ἐπιβάλλεται, γιατὶ ἡ δυνατότητα τῶν δικαστικῶν καὶ δημοσίων αὐτῶν λειτουργῶν νὰ γίνουν δικηγόροι μετὰ τὴν ἀποχώρησή τους ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία ἀποτελεῖ μιὰ πρόσθετη σημαντικὴ ἐγγύηση τῆς ἀνεξαρτησίας τους κατὰ τὸν χρόνο τῆς ἄσκησης τοῦ λειτουργήματός τους. Καὶ γιὰ τοὺς ἐξαιρούμενους ὅμως ἀπὸ τὴν ἀπαγόρευση συνταξιούχους αὐτοὺς τίθεται ἕνας περιορισμός, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἔχουν βαθμὸ ἀνώτερο τοῦ βαθμοῦ τοῦ Ἐφέτη ἢ τοῦ Ἀντεισαγγελέα Ἐφετῶν ἢ τοῦ Παρέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἢ τοῦ Παρέδρου τῆς Νομικῆς Διευθύνσεως Ὑπουργείου καὶ στὴν περίπτωση τῆς Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης ἀνώτερο τοῦ βαθμοῦ τοῦ Δικαστικοῦ Συμβούλου τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων. Καὶ τοῦτο, γιατὶ ὅσοι θὰ ἀποχωρήσουν ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία τους μὲ ἀνώτερους ἀπὸ τοὺς παραπάνω προβλεπομένους βαθμοὺς θὰ ἔχουν ἐξασφαλίσει μιὰ ἀρκετὰ ἱκανοποιητικὴ σύνταξη, ἐνῶ ἡ πλήρης σύνταξη τῶν δικηγόρων ποὺ ἔχουν ἀναλωθεῖ στὴν ἄσκηση τοῦ ἐπαγγέλματός τους δὲν μπορεῖ νὰ ὑπερβεῖ τὴν σύνταξη τοῦ Ἐφέτη. Ἐξ ἄλλου ὁ περιορισμὸς αὐτὸς κατὰ βαθμό, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὸν ἄλλο τιθέμενο ἐπίσης περιορισμό του νὰ μὴ μποροῦν νὰ διορισθοῦν ἢ ἐπαναδιορισθοῦν στὰ Δικαστήρια τοῦ τόπου ὅπου ὑπηρέτησαν κατὰ τὰ τελευταῖα δύο χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴν ἀποχώρησή τους, μειώνει στὸ ἐλάχιστο, ἂν δὲν ἐκμηδενίζει, τὴν δυνατότητα ἐπηρεασμοῦ λόγω ἢ κατὰ κατάχρηση τῆς δικαστικῆς ἰδιότητάς τους τῶν κατωτέρων δικαστῶν, καὶ ἔτσι συμβάλλει στὴν ἐνίσχυση τοῦ κύρους τῆς Δικαιοσύνης.

2) Τὸ ἄρθρο 38 (ἄρθρο 63Α τοῦ Δικηγορικοῦ Κώδικα). ἐπιχειρεῖ νὰ δώσει ριζικὴ καὶ ὁλοκληρωμένη λύση στὸ κρίσιμο καὶ καίριο πρόβλημα τῆς πολυθεσίας τῶν δικηγόρων. Τὸ πρόβλημα αὐτὸ χρονολογεῖται ἀπὸ μακρότατο χρόνο, ἀλλὰ στὶς μέρες μας ἔχει προσλάβει διαστάσεις ποὺ ἐκτείνονται πολὺ πέρα ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς ἐξυπηρέτησης τῆς τάξης τῶν ἐπαγγελματιῶν δικηγόρων, ἡ ὁποία χειμάζεται ἀπὸ ὀξύτατο πληθωρισμὸ καὶ ἅπτεται τοῦ γενικότερου συμφέροντος τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, ἀκόμη καὶ τῶν ὅρων λειτουργίας τῆς Δικαιοσύνης, μὲ τὴν ὁποία συνδέεται ἄμεσα ἡ ἄσκηση τοῦ δικηγορικοῦ λειτουργήματος.

Εἶναι γνωστὸ ὅτι οἱ περισσότερες ἀπὸ τὶς ἐμπιστοσύνες θέσεις τῶν δικηγόρων καὶ νομικῶν συμβούλων κατέχεται ἀπὸ μικρὸ ἀριθμὸ δικηγόρων. Ὁ καθένας ἀπὸ αὐτοὺς διατηρεῖ θέσεις σὲ νομικὰ πρόσωπα καὶ ὀργανισμοὺς ὄχι μόνο τοῦ δημοσίου τομέα, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ, τὶς ὁποῖες μάλιστα, πολλὲς φορὲς ἀποκτᾶ μὲ ἐπιρροὲς καὶ εὐκαιρίες κομματικές, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ὑπεραπασχόληση καὶ συνακόλουθα τὴν ἀνεπάρκειά του στὴν ἐκπλήρωση τῶν ἀναλαμβανόμενων πολλαπλῶν ὑποχρεώσεων, ποὺ ἀποβαίνει σὲ βάρος τῶν ἐντολέων του. Καὶ εἶναι συνηθισμένο φαινόμενο οἱ δικηγόροι αὐτοὶ νὰ προσλαμβάνουν νέους δικηγόρους ὡς βοηθοὺς ἢ συνεργάτες, ποὺ ἀμείβονται συνήθως ἐλάχιστα ἀπ' αὐτούς. Ἡ κατάσταση αὐτὴ καταλήγει στὴν πλημμελὴ ἐξυπηρέτηση τῶν δικαστικῶν καὶ ἐξώδικων ὑποθέσεων τῶν ἐντολέων καὶ γενικότερα στὴ δημιουργία ἄνισων ὅρων κατὰ τὴν ἄσκηση τοῦ δικηγορικοῦ λειτουργήματος.

Ἔτσι ἐπιβάλλεται ἡ νομοθετικὴ ἐπέμβαση χάριν τῆς ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος πλήρους κατὰ τὸ δυνατὸν ἀπασχόλησης καὶ τῆς ἀποκατάστασης στὸ μέτρο τοῦ δυνατοῦ τῆς ἰσότητας μὲ τὴν ἐξασφάλιση στοὺς πολλούς, ἀντὶ τῶν λίγων τῶν ἀνωτέρω θέσεων. Οἱ νομοθετικὲς προσπάθειες ποὺ ἔγιναν μέχρι σήμερα (Π.Δ. 3026/1954 ἄρθρο 63 παρ. 6, Π. 450/1966 ἄρθρο 1, Π. 1093/1980 ἄρθρο 1) ἀποτέλεσαν μὲν σοβαρὰ διαδοχικὰ βήματα στὴν ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος τῆς πολυθεσίας, ἀλλὰ δὲν ἔφθασαν σὲ μιὰ ὁλοκληρωμένη καὶ συστηματικὴ λύση του, κυρίως γιατὶ περιορίστηκαν στὴν περιστολὴ τῆς πολυθεσίας μόνο στὸ δημόσιο τομέα καὶ μάλιστα ὄχι ὑπὸ τὴν εὐρεία ἔκταση μὲ τὴν ὁποία προσδιορίσθηκε πρόσφατα (ἄρθρο 1

παρ. 6 Π. 1256/1982) καὶ ἄφησαν ἔξω ἀπὸ κάθε νομοθετικὴ πρόνοια, ἕνα μεγάλο ἀριθμὸ φορέων ποὺ ἀνήκουν ἤδη στὸν τομέα αὐτό, καθὼς καὶ τοὺς φορεῖς ποὺ ἀνήκουν στὸν ἰδιωτικὸ τομέα. Ὅπου ἡ ἀνάγκη ἀπασχόλησης δικηγόρων μὲ πάγια περιοδικὴ ἀμοιβὴ ἀνακύπτει ἔντονη καὶ σὲ συνεχῶς αὐξανόμενη ἔκταση, λόγω τῆς αὔξησης τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φορέων (ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, Ε.Π.Ε., προσωπικῶν ἑταιρειῶν) καὶ τῶν ὑποθέσεών τους.

Ἀπὸ τὶς ἀνωτέρω συνθῆκες κατέστησαν ἐπιτακτικὰ ἀναγκαῖες οἱ ρυθμίσεις ποὺ προτείνονται γιὰ τὴν ὁλοκλήρωση καὶ συστηματοποίηση τῶν μέτρων ποὺ ἐξασφαλίζουν ἀποτελεσματικὰ τὴν κατάργηση τῆς πολυθεσίας τῶν δικηγόρων. Τὶς ἀνάγκες αὐτὲς ἐπιδιώκει νὰ ἱκανοποιήσει τὸ ἄρθρο 38, γιὰ τὶς ἐπὶ μέρους διατάξεις τοῦ ὁποίου σημειώνονται τὰ ἑξῆς:

α) Στὶς παραγράφους 1—5 προβλέπονται ἀπαγορεύσεις καὶ περιορισμοὶ ποὺ καλύπτουν ὅλο τὸ φάσμα τῶν περιπτώσεων τῆς πολυθεσίας τῶν δικηγόρων, τόσο στὸ δημόσιο ὅσο καὶ στὸν ἰδιωτικὸ τομέα, καὶ ἀποτρέπουν στὸν ἐφικτὸ βαθμὸ τὶς περιπτώσεις καταστρατήγησης ποὺ σημειώθηκαν στὴν πράξη. Ἐξάλλου ἐπεκτείνεται ἡ ἀπαγόρευση τῆς πολυθεσίας καὶ σὲ περιπτώσεις ποὺ ἐξομοιοῦνται μὲ αὐτὴν καὶ ὅπου συντρέχει ταυτότητα νομικοῦ λόγου, ὅπως ὅταν ὁ δικηγόρος κατέχει ἰσοδύναμη θέση ἢ λαμβάνει σύνταξη, χωρὶς νὰ προβλέπονται οἱ ἐλάχιστες ἐξαιρέσεις ποὺ δικαιολογοῦνται ἀπὸ εἰδικὲς περιστάσεις, ὅπως τῶν δικηγόρων εἰδικῶν συνεργατῶν ὑπουργείων ἢ μελῶν Νομοπαρασκευαστικῶν Ἐπιτροπῶν (παρ. 2 ἐδάφ. ε') ἢ ἀπὸ τὴν ἀνάγκη τῶν πραγμάτων (παρ. 3).

β) Ἡ παρ. 6 ρυθμίζει τὴν τύχη τῶν ὑφιστάμενων περισσότερων ἀπὸ μία συμβάσεων παροχῆς νομικῶν ἢ δικηγορικῶν ὑπηρεσιῶν μὲ πάγια περιοδικὴ ἀμοιβή, με τὴν παροχὴ στὸ δικηγόρο τοῦ δικαιώματος ἐπιλογῆς τῆς θέσης ποὺ προτιμᾶ νὰ διατηρήσει ἢ ἐπιλογῆς μεταξὺ αὐτῆς καὶ ἄλλης ἀμειβόμενης θέσης ἢ σύνταξης καὶ τὴν ἐπιβολὴ τῆς ὑποχρέωσης στὸ δικηγόρο νὰ ἀποχωρήσει ἀπὸ τὶς θέσεις μὲ πάγια περιοδικὴ ἀμοιβὴ ποὺ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διατηρήσει. Ἐπίσης στὴν παράγραφο αὐτὴ ρυθμίζονται κατὰ τρόπο εὔλογο καὶ δίκαιο γιὰ τὸ δικηγόρο καὶ τοὺς ἐντολεῖς του οἱ οἰκονομικὲς συνέπειες ἀπὸ τὴν ἀποχώρησή του ἀπὸ τὶς περισσότερες ἀπὸ μία θέσεις ποὺ κατεῖχε.

γ) Στὶς παρ. 7—11 λαμβάνεται πρόνοια γιὰ τὴν ἐξασφάλιση τῆς πραγματικῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀπαγορεύσεων καὶ περιορισμῶν τῆς πολυθεσίας, μὲ τὴν ἐπιβολὴ εἰδικῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἐντολέων καὶ τῶν δικηγόρων γιὰ τὴν παροχὴ στοιχείων καὶ πληροφοριῶν ἀναγκαίων γιὰ τὸν ἔλεγχο τῆς συμμόρφωσής τους στὶς παραπάνω ἀπαγορευτικὲς διατάξεις, καὶ ἀπειλοῦνται ἀνάλογες ποινικὲς καὶ πειθαρχικὲς κυρώσεις κατὰ τῶν παραβατῶν. Ἐπιπρόσθετα ἀπαγγέλλεται ἡ αὐτοδίκαιη ἀκυρότητα τῶν συμβάσεων παροχῆς νομικῶν καὶ δικηγορικῶν ὑπηρεσιῶν μὲ πάγια ἀντιμισθία ποὺ θὰ συναφθοῦν ἢ θὰ διατηρηθοῦν κατὰ παράβαση τῶν ἐν λόγω ἀπαγορεύσεων.

Β. Στὴν δεύτερη ὁμάδα διατάξεων (ἄρθρα 5 - 9) ρυθμίζεται ἐν πρώτοις τὸ θέμα τῆς ἐκλογιμότητος τῶν Προέδρων καὶ τῶν μελῶν τῶν Διοικ. Συμβουλίων τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων κατὰ τρόπο ὥστε νὰ μὴ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὶς τυπικὲς στὴν πράξη διακρίσεις σὲ δικηγόρους παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ, παρ' Ἐφέταις καὶ παρ' Πρωτοδίκαις, οὔτε ἀπὸ ὁρισμένο χρόνο δικηγορικὴ ὑπηρεσία, πλὴν τῶν Προέδρων, γιὰ τοὺς ὁποίους κρίθηκε ὅτι ὁρισμένη δικηγορικὴ ὑπηρεσία εἶναι ἀναγκαία γιὰ τὴν ἐξοικείωση μὲ τὰ προβλήματα τοῦ Κλάδου καὶ τὴν μετὰ κύρους ἐκπροσώπηση τῶν Συλλόγων ὡς δημοσίων Ἀρχῶν. Περαιτέρω προβλέπονται τροποποιήσεις ποὺ διευκολύνουν τὴν ἐκλογικὴ διαδικασία γιὰ τὴν ἀνάδειξη τῶν διοικήσεων τῶν δικηγορικῶν συλλόγων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Μὲ τὴ σύσταση εἰδικῶν νομοπαρασκευαστικῶν ἐπιτροπῶν γιὰ τὴν τροποποίηση τῶν βασικῶν κωδίκων τῆς νομοθεσίας μας, ἐπιδιώκεται νὰ τεθοῦν τὰ θεμέλια γιὰ τὴν ἐπέκταση τοῦ μεταρρυθμιστικοῦ ἔργου τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἀλλαγῆς καὶ σὲ ὅλες βασικὲς περιοχὲς τῆς ἔννομης τάξης καὶ γενικώτερα τῆς κοινωνικῆς ζωῆς μας, ποὺ ἀπὸ καιρὸ ἐπιζητοῦν τὴ ρυθμιστικὴ ἐπέμβαση τοῦ νομοθέτη. Σημαντικὴ ὤθηση πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτὴ ἔδωσε ὁ ν. 1237/1982 «περὶ συστάσεως Εἰδικῶν Νομοπαρασκευαστικῶν Ἐπιτροπῶν στὸ Ὑπουργεῖο Δικαιοσύνης» ποὺ προέβλεψε τὴ σύσταση Ἐπιτροπῶν γιὰ τὴ νομοθετικὴ πραγμάτωση τῆς συνταγματικῆς ἐπιταγῆς τῆς ἰσονομίας μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν (ἄρθρο 4 παρ. 2, ἄρθρο 116, παρ. 1 καὶ 2 Συντ.), τὴ βελτίωση τοῦ δικαστηριακοῦ συστήματός μας, τὸν ἐκσυγχρονισμὸ τῶν κανόνων δικαίου ποὺ διέπουν τὸ καθεστὼς τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν καὶ τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων καὶ, τέλος, τὴν ἀναμόρφωση τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου.

Σταθερὸς γνώμονας γιὰ τὴ σχεδιαζόμενη μεταρρύθμιση εἶναι ὁ ἐκσυγχρονισμὸς τῆς νομοθεσίας μας. Τὸ ἀντικείμενα καὶ ἡ φύση ἐξάλλου τοῦ ἔργου ποὺ πρόκειται νὰ ἐπιτελεσθεῖ ὑπαγορεύουν στὴ νομοθετικὴ παραγωγὴ μὲ βάση τὴν εἰδικὴ διαδικασία ποὺ προβλέπει τὸ ἄρθρο 76 παρ. 6 τοῦ Συντάγματος γιὰ τὴν ἐπιψήφιση Κωδίκων. Εἶναι πραγματικὰ φανερό, ὅτι ὁποιαδήποτε ἄλλη ἐπιλογὴ στὸ σημεῖο αὐτὸ θὰ ἀποδυνάμωνε ἀπολύτως ἀπρόσφορη καὶ θὰ συνεπέφερε οὐσιαστικὰ τὴν ματαίωση τῆς προσπάθειας ποὺ ἀναλαμβάνομε.

Ἡ σύνθεση τῶν Ἐπιτροπῶν ἀπὸ διακεκριμένους πανεπιστημιακοὺς δασκάλους, δικαστικοὺς λειτουργοὺς καὶ δικηγόρους ἐγγυῶνται ὄχι μόνο τὴν ἀντιπροσωπευτικότητα ἀλλὰ καὶ τὴν ἀποτελεσματικότητά τους. Αὐτονόητο εἶναι ἀκόμη ὅτι μεταξὺ τῶν ἄλλων, θὰ ληφθοῦν ὑπόψη καὶ οἱ προεργασίες ἀναλόγων ἐπιτροπῶν ποὺ εἶχαν συγκροτηθεῖ κατὰ τὸ παρελθόν.

Εἰδικότερα, οἱ διατάξεις τοῦ Γ' Κεφαλαίου τοῦ σχεδίου νόμου ποὺ προτείνουμε ἔχουν τὸ ἀκόλουθο περιεχόμενο:

Τὸ ἄρθρο 45 προβλέπει τὴ σύσταση τῶν ἑξῆς Ἐπιτροπῶν:

α) Γιὰ τὴν ἐπεξεργασία σχεδίων νόμων ποὺ θὰ τροποποιήσουν καὶ θὰ συμπληρώσουν, ὅπου κριθεῖ ἀναγκαῖο, τὸν Ποινικὸ Κώδικα καὶ τὸν Κώδικα Ποινικῆς Δικονομίας β) Γιὰ τὴν ἀναμόρφωση τοῦ σωφρονιστικοῦ συστήματος καὶ τοῦ Σωφρονιστικοῦ Κώδικα. Οἱ πρόσφατες ἀναταραχὲς στὰ περισσότερα σωφρονιστικὰ καταστήματα τῆς χώρας ἦρθαν νὰ ἀποκαλύψουν μὲ τὴ μεγαλύτερη σαφήνεια τὴν ἀναγκαιότητα τῆς μεταρρυθμίσεως καὶ στὴν περιοχὴ αὐτή. Τὸ ἄρθρο περιλαμβάνει ἀκόμη λεπτομερεῖς διατάξεις γιὰ τὸ διορισμὸ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τὴ λειτουργία της. γ) Γιὰ τὴ σύνταξη σχεδίου νόμου μὲ τὶς ἀναγκαῖες τροποποιήσεις στὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας γιὰ τὴν ἐπιτάχυνση ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης. δ) Γιὰ τὴ σύνταξη τοῦ νέου σχεδίου Πτωχευτικοῦ Κώδικα. ε) Γιὰ τὴν ἐπεξεργασία σχεδίου Κώδικα Διοικητικῆς Δικονομίας. Ἡ ἀνάγκη γιὰ τὴν ἐνιαιοποίηση τῶν κανόνων ποὺ διέπουν τὴ διοικητικὴ δίκη ἡ ὁποία ἔχει συντελεσθεῖ μὲ ἐπιτυχία π.χ. στὴ Δυτ. Γερμανία εἶναι ἀπὸ καιρὸ αἰσθητὴ στὴν πράξη καὶ ἔχει κατ' ἐπανάληψη καὶ μὲ ἔμφαση ἐπισημανθεῖ στὴν ἐπιστήμη. Τὶς διαστάσεις τοῦ προβλήματος μπορεῖ νὰ ἀντιληφθεῖ κανεὶς καλύτερα ἐὰν ἀναλογισθεῖ τὴν ὁλόενα καὶ μεγαλύτερη σημασία ποὺ ἀποκτοῦν στὴν πράξη τὸ Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας, τὰ ταχτικὰ διοικητικὰ δικαστήρια καὶ τὰ ἄλλα εἰδικὰ διοικητικὰ δικαστήρια καὶ στ) γιὰ τὴ σύνταξη σχεδίου Κώδικα Γραφείων Ὑποθηκῶν καὶ Μεταγραφῶν. γιὰ τὸν ἐκσυγχρονισμὸ τῶν κειμένων διατάξεων καὶ τὴν προσαρμογή πρὸς τὶς ἰσχύουσες συνταγματικὲς διατάξεις. Τὸ ἄρθρο ρυθμίζει ἀκόμη λεπτομέρειες γιὰ τὸ διορισμὸ τῶν μελῶν τὴν Ἐπιτροπῆς καὶ τὴ λειτουργία της.

Στὴν ἴδια Ἐπιτροπὴ ἀνατίθεται ἡ ἐξέταση τῆς διευρύνσεως τῆς ἁρμοδιότητας τῶν ταχτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων καὶ ἡ ἔγκαιρη ὑποβολὴ σχετικοῦ πορίσματος στὸν Ὑπουργὸ τῆς Δικαιοσύνης. Μὲ τὴ μεθόδευση αὐτὴ, ἐπιχειρεῖται ἡ συστηματικὴ ἀντιμετώπιση τοῦ ζητήματος καὶ ἡ μὴ παραπομπή του «στὶς ἑλληνικὲς καλένδες» μέσω τῆς «διαρκοῦς» παρατάσεως τῆς προθεσμίας ποὺ προβλέπει τὸ ἄρθρο 94 παρ. 1 τοῦ Συντάγματος.

Με το άρθρο 47 προβλέπεται η υποβολή στην Ολομέλεια της Βουλής των κειμένων που θα συντάξουν οι Επιτροπές του άρθρου για την κύρωσή τους με τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 76 παρ. 6 του Συντάγματος, σχετικά με την επιψήφιση Κωδίκων.

Η επιλογή της διαδικασίας αυτής εξηγήθηκε προηγουμένως.

Τέλος, με το άρθρο 48 ρυθμίζεται με γενικό τρόπο η αποζημίωση των μελών της Επιτροπής.

Με το άρθρο 49 οργανώνεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, κατά τρόπο αποτελεσματικό και σε μονιμότερη βάση, η Επιτροπή της Δημοτικής. Η Επιτροπή αυτή, που στην πράξη λειτουργεί από καιρό, έχει για σκοπό τη σταδιακή επιβολή της δημοτικής γλώσσας στο μόνο χώρο που δεν έχει ακόμη κυριαρχήσει: τη δικαστική και συμβολαιογραφική πράξη.

Ακόμη, παρέχεται η δυνατότητα να λειτουργεί κατά κλιμάκια και να συγκροτούνται για να την υποβοηθούν ειδικότερες ομάδες εργασίας. Αναμένεται δε πρόοδος να μεταγλωττισθούν οι κώδικες και άλλα σημαντικά νομοθετήματα. Τον τελευταίο χρόνο όλες οι νομοθετικές πράξεις του κοινοβουλίου και οι κανονιστικές και ατομικές πράξεις της διοίκησης διατυπώνονται στη ζωντανή γλώσσα του λαού. Το έργο της μεταγλώττισης των βασικών κωδίκων θα διευκολύνει στην καθολική επιβολή της. Η διάταξη παρέχει πλήρεις εγγυήσεις για την ακρίβεια της εργασίας ρυθμίζοντας τα σχετικά θέματα, με την επιφύλαξη πάντως σε περίπτωση ερμηνευτικής δυσχέρειας να κατισχύει το παραπάνω κείμενο.

Επίσης στο ίδιο Κεφάλαιο Γ' το άρθρο 50 δίνει τη δυνατότητα στον Υπουργό Δικαιοσύνης να παρατείνει, με δική του απόφαση, το χρόνο λειτουργίας νομοπαρασκευαστικών επιτροπών που έχουν συσταθεί και λειτουργούν, αλλά δεν έχουν ακόμη περατώσει το έργο τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'.

Με τα άρθρα 51 — 56 καθιερώνεται ο δεύτερος βαθμός πειθαρχικής δικαιοδοσίας των αμίσθων υποθηκοφυλάκων ή οποία ασκείται από το συμβούλιο των εφετών με τριμελή σύνθεση, σύμφωνα με το άρθρο 92 του Συντάγματος, που επιτάσσει την άσκηση της πειθαρχικής εξουσίας από δικαστικά συμβούλια.

Η ανωτέρω τροποποίηση αριθμήκε απαραίτητη διότι οι κείμενες διατάξεις προβλέπουν μεταρρυθμιστική εξουσία του Υπουργού Δικαιοσύνης επί των αποφάσεων των συμβουλίων πρωτοδικών με αποτέλεσμα να είναι αντισυνταγματικές.

Ακόμα με την παρ. 1 του άρθρου 57 αυξάνεται το ποσό που παρέχεται ως βοήθημα στους συμβολ/φους των αγόνων περιοχών από δραχμές 150.000 σε 240.000. για συμπλήρωση των προσόδων των. Η αύξηση αυτή επιβάλλεται από την ανάγκη διατηρήσεως συμβολ/φων στις ορεινές και παραμεθόριες περιοχές. αλλά και για λόγους κοινωνικής πολιτικής. Με την παρ. 2 καταργούνται οι διακρίσεις που υπάρχουν μεταξύ των συμβολ/φων και τα δικαιώματα που προέρχονται από τα κρατικά συμβόλαια διανέμονται εξ' ίσου σε όλους τους συμβολ/φους της ίδιας περιφέρειας.

Με τη διάταξη του άρθρου 58 σκοπείται η άρση της απαγόρευσης πλήρωσης των κενών θέσεων συμβολαιογράφων και της αύξησης αυτών στα Πρωτοδικεία Σάμου, Χίου και Μυτιλήνης. Τούτο επιβάλλεται επειδή έχουν αυξηθεί οι συναλλαγές και οι συμβολαιογράφοι που υπηρετούν δεν επαρκούν έπειτα από τα μέτρα που παρθήκανε για τις παραμεθόριες περιοχές. Άλλωστε, η διάταξη αυτή συντομεύει την άρση της απαγόρευσης κατά ένα χρόνο, διότι η καταργουμένη διάταξη έχει μεταβατική ισχύ και ατονεί μετά την 17.12.83.

Το άρθρο 59 αποβλέπει στη διατήρηση της κοινής τοπικής αρμοδιότητας τόσο των συμβολαιογράφων που εδρεύουν στην περιφέρεια των ειρηνοδικείων που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 4 του Π.Δ. 670/1977 όσο και των συμβολαιογράφων που εδρεύουν στην περιφέρεια των ειρηνοδικείων που έχουν συσταθεί ή θα συσταθούν, όπως αναφέρεται στην προτεινόμενη διάταξη.

Όσον αφορά το άρθρο 60, το αιτιολογικό της προτεινόμενης διάταξης είναι ότι, με την έναρξη της ισχύος του νόμου 1330/1983 συστάθηκαν, ως γνωστόν, 200 θέσεις δικαστικών λειτουργών, από τις οποίες 175 των πολυμελών πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και με το άρθρο 2 του ίδιου νόμου άλλες 200 από τις οποίες 160 των πολυμελών πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και 20 των διοικητικών δικαστηρίων.

Η ανάγκη να πληρωθούν αυτές οι θέσεις στη βάση τους, δηλαδή στο εισαγωγικό βαθμό του παρέδρου, ανεξάρτητα από τις προαγωγές, που θα γίνουν σε διάφορους βαθμούς, είναι επιτακτική.

Ο διαγωνισμός εξ' άλλου εμμίσθων παρέδρων των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, που περατώθηκε πρόσφατα, απέδωσε ικανό αριθμό ευδοκιμησάντων και μάλιστα με υψηλή βαθμολογία πέραν του αριθμού των 76 παρέδρων, για τον οποίον προκηρύχθηκε.

Με την προτεινόμενη διάταξη επιδιώκεται να επιτραπεί η πλήρωση στη βάση τους, δηλαδή στο βαθμό του εμμίσθου παρέδρου όλων των κενών θέσεων δικαστικών λειτουργών, που θα υπάρχουν κατά την έναρξη της ισχύος της, ως και εκείνων που θα κενωθούν μετά τη δημοσίευση της προτεινομένης διατάξεως ή που θα συσταθούν με το άρθρο 2 του Ν. 1330/1983 από έτοιμους και με υψηλή βαθμολογία υποψηφίους εμμίσθους παρέδρους.

Επίσης προβλέπεται και ο διορισμός πέντε επιλαχόντων του διαγωνισμού παρέδρων των διοικητικών δικαστηρίων.

Με το άρθρο 61, παρατείνεται η υπαγωγή στη δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων των διοικητικών διαφορών ουσίας που δεν έχουν ακόμα ανατεθεί στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια και τούτο, για να δοθεί χρόνος να προετοιμαστούν, από άποψη αριθμητικής επάρκειας, τα διοικητικά πρωτοδικεία και έφετεία να επωμισθούν το βάρος των υπολοίπων διοικητικών διαφορών ουσίας.

Με το άρθρο 62, παρέχεται διέξοδος στους Έλληνες δικηγόρους του εξωτερικού και ιδιαίτερα στους δικηγόρους πολιτικούς πρόσφυγες να επιστρέψουν αν θέλουν και να δικηγορήσουν στην Ελλάδα, εφ' όσον έχουν τις αυστηρά αναγκαίες προϋποθέσεις που απαιτούνται για την απόκτηση της ιδιότητας του δικηγόρου στην Ελλάδα.

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου αποτελεί, πιστεύουμε, σημαντικό βήμα για τον εκσυγχρονισμό ορισμένων πεδίων της νομοθεσίας και γι' αυτό αποτελεί μέρος της αναγκαίας γενικότερης προσπάθειας για την αναμόρφωση των νομικών θεσμών της χώρας. Με τις σκέψεις αυτές εισηγούμαι την υπερψήφιση του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.

Αθήνα, 29 Μαρτίου 1983

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης
ΓΕΩΡΓΙΟΣ — ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΓΚΑΚΗΣ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Με το Σχέδιο Νόμου για την τροποποίηση διατάξεων του Ποιν. Κώδικα, του Κώδικα Ποιν. Δικονομίας, του Κώδικα περί Δικηγόρων, σύστασης Ειδικών Νομαρχιών Επιτροπών και ρύθμιση θεμάτων της Δικαιοσύνης.

Ποινικός Κώδικας

ΕΙΔΙΚΟΝ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Έσχατη προδοσία.

Άρθρον 134.

1. Τιμωρούνται διά της ποινής της ισοβίου καθείρξεως ή της προσκαίρου καθείρξεως: Α') Ο αποπειρώμενος ν' αποστερήση δι' οισουδήποτε τρόπου τον Βασιλέα (1) ή τον ασκούντα την βασιλικήν εξουσίαν της εκ του Συντάγματος εξουσίας αυτού. Β') Ο διά βίας σωματικής ή δι' απειλών τοι-

αὐτῆς ἀποπειρώμενος: α') νὰ παρακωλύσῃ τινα ἐξ αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἀσκήσεως τῆς ἐκ τοῦ Συντάγματος ἐξουσίας αὐτοῦ ἢ νὰ ἐξαναγκάσῃ εἰς ἐπιχείρησιν πράξεως ἀπορρεούσης ἐκ τῆς ἐξουσίας ταύτης β') νὰ μεταβάλῃ τὸ πολίτευμα τοῦ κράτους (2) ἢ γ') νὰ μεταβάλῃ τὴν νόμιμον τῆς διαδοχῆς τοῦ θρόνου τάξιν. 2. Ὁ ἀποπειρώμενος τὴν ἀνατροπὴν τοῦ Βασιλέως ἢ τοῦ ἀσκοῦντος τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν τιμωρεῖται μὲ θάνατον ἢ μὲ ἰσόβιον κάθειρξιν.

Ἄρθρον 135.

1. Ὅστις δημοσίᾳ ἢ διὰ διαδόσεως ἐγγράφων, εἰκόνων ἢ παραστάσεων ἐκ προθέσεως προκαλεῖ ἢ προσπαθεῖ νὰ διεγείρῃ ἄλλους εἰς ἐπιχείρησιν τινὸς τῶν ἐν ἄρθρῳ 134 πράξεων, τιμωρεῖται διὰ καθείρξεως. — 2. Ὅστις συνωμοτεῖ μετ' ἄλλου, ὅπως προβῶσιν εἰς ἐκτέλεσιν τινὸς τῶν ἐν ἄρθρῳ 134 πράξεων ἢ προπαρασκευάζει τὴν ἐκτέλεσιν τινὸς τῶν πράξεων τούτων διὰ συνεννοήσεων μετὰ ξένης τινὸς κυβερνήσεως, τιμωρεῖται διὰ καθείρξεως. — 3. Πᾶσα ἄλλη ἐκ προθέσεως προπαρασκευαστικὴ ἐνέργεια τινὸς τῶν ἐν ἄρθρῳ 134 πράξεων τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τουλάχιστον τριῶν μηνῶν. — 4. Συνωμοσία ὑπάρχει, ὅταν δύο ἢ πλείονες συναποφασίσωσι περὶ πράξεως ἐσχάτης προδοσίας ἢ συννοήσωσι μετ' ἀλλήλων πρὸς ταύτην.

Ἄρθρον 136.

Εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 135 δύναται τὸ δικαστήριον, πρὸς τῇ ποινῇ τῆς φυλακίσεως νὰ ἐπιβάλῃ καὶ ἀποστέρησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων (ἄρθρ. 61), τοῦ δὲ καταδικασθέντος ἀλλοδαπὸν νὰ διατάξῃ καὶ τὴν ἐκ τοῦ κράτους ἀπέλασιν (ἄρθρ. 74).

Ἄρθρον 137.

Εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρ. 134 καὶ 135 ἂν ὁ πράττων παρεκώλυσεν οἰκείᾳ βουλήσει τὸ διὰ τῆς πράξεως ἐπιδιωκόμενον ἀποτέλεσμα, ἀπαλλάσσεται πάσης ποινῆς.

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 784/1978

Περὶ καταστολῆς τῆς τρομοκρατίας καὶ προστασίας τοῦ Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος.

Ἄρθρον 1.

Κατάρτισις τρομοκρατικῆς ὁμάδος.

1. Ὁ καταρτίζων τρομοκρατικὴν ὁμάδα ἢ μετέχων αὐτῆς πρὸς τὸν σκοπὸν διαπράξεως:

α) ἀνθρωποκτονίας,

β) ἐπικινδύνου ἢ βαρείας σωματικῆς βλάβης διὰ τῆς χρήσεως ὅπλου ἢ ἐκρηκτικῶν ὑλῶν,

γ) ἁρπαγῆς ἢ παρανόμου καταδιατήρησεως προσώπου ἢ καταλήψεως συγκοινωνιακοῦ μέσου ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὑρίσκονται πρόσωπα, ἐπὶ σκοπῷ ἐξαναγκασμοῦ τῆς Ἀρχῆς εἰς πρᾶξιν ἢ παράλειψιν ἢ ἀνοχὴν πράξεως,

δ) παραβάσεως τοῦ Νόμου «περὶ προλήψεως καὶ καταστολῆς πράξεων κατὰ τῆς ἀσφαλείας τῆς ἀεροπλοΐας, καὶ

ε) ἐγκλήματος περιλαμβάνοντος χρῆσιν βομβῶν ἢ χειροβομβίδων ἢ φωσκετῶν ἢ πυροβόλων ὅπλων ἢ ἑτέρων ἐκρηκτικῶν ὑλῶν ἢ παγιδευμένων ἐπιστολῶν ἢ δεμάτων, ἐφ' ὅσον ἡ τοιαύτη χρῆσις θέτει εἰς κίνδυνον πρόσωπα.

τιμωρεῖται:

αα) διὰ καθείρξεως, ἐν περιπτώσει καταρτίσεως ἢ συμμετοχῆς εἰς τοιαύτην τρομοκρατικὴν ὁμάδα,

ββ) δι' ἰσοβίου καθείρξεως ἐν περιπτώσει τελέσεως τινὸς τῶν ὑπὸ στοιχεῖα δ'—ε' πράξεων.

γγ) διὰ θανάτου, ἐὰν ἐπῆλθε θάνατος.

2. Ὁ προετοιμάζων τὴν κατάρτισιν τρομοκρατικῆς ὁμάδος καὶ προμηθευόμενος πρὸς τοῦτο ὅπλα ἢ ἐκρηκτικὰς ὕλας ἢ ἐκρηκτικὰ μηχανήματα, τιμωρεῖται διὰ καθείρξεως μέχρι δέκα ἐτῶν.

3. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ παρόντος νόμου, διὰ τὴν ὕπαρξιν τρομοκρατικῆς ὁμάδος ἀρκεῖ ἡ σύμπραξις δύο τοὐλάχιστον προσώπων.

Ἄρθρον 2.

Ἡ τέλεσις τινὸς τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου πράξεων ἔστω καὶ ὑπὸ ἑνὸς ἀτόμου, ἐπὶ σκοπῷ τρομοκρατήσεως ἢ ἐξαναγκασμοῦ τῆς Ἀρχῆς εἰς πρᾶξιν ἢ παράλειψιν ἢ ἀνοχὴν πράξεως τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 3.

1. Ὅστις λαβὼν κατὰ τρόπον ἄξιον πίστεως γνῶσιν καταρτίσεως τρομοκρατικῆς ὁμάδος ἢ σχεδιαζομένης τελέσεως τινὸς τῶν ἐν ἄρθροις 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος πράξεων, παραλείπει νὰ ἀνακοινώσῃ τοῦτο ἀμελλητὶ εἰς τὴν Ἀρχήν, τιμωρεῖται διὰ καθείρξεως μέχρι δέκα ἐτῶν.

2. Ἡ παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 232 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ πράξεων τοῦ παρόντος νόμου.

3. Τῆς ὑποχρεώσεως ἀνακοινώσεως εἰς τὴν Ἀρχὴν πράξεων τοῦ παρόντος νόμου ἀπαλλάσσονται οἱ δυνάμει εἰδικῶν διατάξεων ἔχοντες δικαίωμα ἐχεμυθείας.

4. Ὁ ὑποθάλπων τὸν διαπράξαντα ἔγκλημα ἐκ τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος νόμου τιμωρεῖται διὰ καθείρξεως μέχρι δέκα ἐτῶν. Ἡ παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 231 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ πράξεων τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 4.

Πρόκλησις καὶ ἐγκωμιασμὸς τρομοκρατικῶν πράξεων.

Ὁ δημοσίᾳ καθ' οἱονδήποτε τρόπον προκαλῶν ἢ διεγείρων πρὸς διάπραξιν τινὸς τῶν ἐν ἄρθροις 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος πράξεων ἢ ἐγκωμιάζων διαπραχθεῖσαν τοιαύτην πρᾶξιν καὶ ἐκθέτων οὕτως εἰς κίνδυνον τὴν δημοσίαν τάξιν, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον δύο ἐτῶν.

Ἄρθρον 5.

Ἀπαλλαγὴ ἀπὸ ποινῆς καὶ χρηματικαὶ ἀμοιβαί.

1. Οἱοσδήποτε συντέλεσεν εἰς τὴν ἀνακάλυψιν ἢ ἐξάρθρωσιν τρομοκρατικῆς ὁμάδος ἢ τὴν ματαίωσιν σχεδιαζομένης ὑπ' αὐτῆς πράξεως ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 παρ. 1 τοῦ παρόντος, ἀπαλλάσσεται πάσης ποινῆς προβλεπομένης διὰ τὰς πράξεις ταύτας ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ ἄρθρων.

2. Δικαιοῦται ἀμοιβῆς ἐκ δραχμῶν μέχρι πεντακοσίων χιλιάδων, πᾶς ὅστις, χωρὶς νὰ εἶναι αὐτουργὸς ἢ ἠθικὸς αὐτουργὸς ἢ συνεργὸς μιᾶς τῶν προβλεπομένων ἐν ἄρθροις 1, 2 καὶ 3 τοῦ παιόντος ἀξιοποίνων πράξεων, συμβάλλει ἀποτελεσματικῶς εἰς τὴν σύλληψιν ἐπικηρυχθέντος ἢ μὴ δράστου τῶν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 προβλεπομένων πράξεων.

3. Διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, καθορισθήσονται αἱ λεπτομέρειαι ἐφαρμογῆς τῶν περιπτώσεων τῆς παραγράφου 2, ὡς καὶ τὸ ὕψος τῆς δι' ἑκάστην περίπτωσιν προβλεπομένης ἀμοιβῆς.

Ἄρθρον 6.

1. Ὅστις μετ' ἄλλου συνωμοτεῖ ἢ ἀποπειρᾶται ὅπως διὰ παρανόμων πράξεων βίας καταλύσῃ ἢ μεταβάλῃ τὸ Δημοκρατικὸν πολίτευμα τῆς χώρας ἢ δημελιώδεις δεσμοὺς αὐτοῦ τιμωρεῖται δι' ἰσοβίου καθείρξεως ἢ καθείρξεως τοὐλάχιστον δέκα ἐτῶν.

2. Αἱ προπαρασκευαστικαὶ ἐνέργειαι τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ πράξεων τιμωροῦνται διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον ἓξ μηνῶν.

Ἄρθρον 7.

Δικονομικαὶ διατάξεις.

1. Διὰ τὴν ἀνάκρισιν καὶ ἐκδίκασιν τῶν πράξεων τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος ἐφαρμόζεται ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Νόμου 663/1977 προβλεπομένη διαδικασία.

2. Ἡ ἀνάκρισις ἐπὶ τῶν πράξεων τῆς προηγουμένης παραγράφου περατοῦται ἐντὸς προθεσμίας ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς

περιελεύσεως τῆς δικογραφίας εἰς τὸν Ἀνακριτήν, δυναμένης νὰ παραταθῇ ἐπὶ ἕνα εἰσέτι μῆνα, διὰ κοινῆς Πράξεως τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Εἰσαγγελέως Ἐφετῶν.

3. Ἡ ἐκδίκασις τῶν ὑποθέσεων ὁρίζεται ἐντὸς δεκαπενθημέρου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς περατωμένης τῆς δικογραφίας παρὰ τοῦ Ἀνακριτοῦ, συντεμνομένων εἰς τὸ ἥμισυ τῶν ἰσχυουσῶν προθεσμιῶν περὶ κλητεύσεως ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου.

Ἄρθρον 187(*).

Σύστασις καὶ συμμορία.

1. Ὁ μετ' ἄλλου συμφωνῶν τὴν διάπραξιν ὡρισμένου τινὸς κακουργήματος ἢ ἐνούμενος πρὸς διάπραξιν πλειόνων κακουργημάτων, ἅτινα εἰσέτι δὲν καθωρίσθησαν εἰδικῶς, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον ἓξ μηνῶν.

2. Ὁ μετ' ἄλλου συμφωνῶν τὴν διάπραξιν ὡρισμένου τινὸς πλημμελήματος ἢ ἐνούμενος πρὸς διάπραξιν πλειόνων πλημμελημάτων, ἅτινα εἰσέτι δὲν καθωρίσθησαν εἰδικῶς, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως.

3. Τῆς ἐν ταῖς προηγουμέναις παραγράφοις ποινῆς ἀπαλλάσσεται ὁ ὑπαίτιος ἂν δι' ἀναγγελίας εἰς τὴν ἀρχὴν καταστήσῃ δυνατὴν τὴν πρόληψιν τῆς διαπράξεως τῶν κακουργημάτων ἢ πλημμελημάτων.

Ἄρθρον 315 Α.

Ἐπιβαρυντικαὶ περιπτώσεις (1).

«Ἐὰν αἱ ἐν ἄρθρ. 308 καὶ 309 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος πράξεις ἐτελέσθησαν κατὰ δημοσίου ὑπαλλήλου κατά τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του ἢ διὰ λόγους σχετικοὺς πρὸς τὴν ἐκπέλεσιν αὐτῆς ἐπιβάλλεται εἰς μὲν τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 308 ποινὴ φυλακίσεως τοὐλάχιστον τριῶν μηνῶν, εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 309 ποινὴ φυλακίσεως τοὐλάχιστον ἓξ μηνῶν.

2. Ἡ τέλεσις τῶν ἐν ἄρθρ. 310 καὶ 311 εδάρ. πρώτου τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος πράξεων, ἐφ' ὅσον αὗται στρέφονται κατὰ προσώπων ἐκ τῶν ἐν παρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερομένων καὶ ὑπὸ τὰς ἐν τῇ αὐτῇ παραγράφῳ περιστάσεις, συνιστᾷ ἰδιαιτέρως ἐπιβαρυντικὴν περίπτωσιν, δὲν ἐπιτρέπεται δὲ ἐπὶ τούτων μετατροπὴ ἢ ἀναστολὴ τῆς ποινῆς».

Ἄρθρον 167.

Ἀντίστασις (1).

1. Ὅστις μεταχειρίζεται βίαν ἢ ἀπειλὴν βίας ἵνα ἐξαναγκάσῃ ἀρχὴν τινὰ ἢ ὑπάλληλον εἰς τὴν ἐνέργειαν πράξεως ἀναγομένης εἰς τὰ καθήκοντά των ἢ παράλειψιν νομίμου τοιαύτης, ὡς καὶ ὁ διαιοπραγῶν κατὰ ὑπαλλήλου ἢ προσώπου προσληφθέντος ἢ ἑτέρου ὑπαλλήλου προστρέξαντος πρὸς ὑποστήριξιν τούτου, διακώσης τῆς νομίμου ἐνεργείας των, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον ἑνὸς ἔτους, ἀποκλειομένης εἰς πᾶσαν περίπτωσιν τῆς μετατροπῆς ἢ ἀναστολῆς αὐτῆς.

2. Ἐὰν αἱ περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος πράξεις ἐτελέσθησαν ὑπὸ ὁπλοφορούντος ἢ φέροντος μεθ' ἑαυτοῦ ἀντικείμενα, διὰ τῶν ὁποίων δύναται νὰ προκληθῇ σωματικὴ βλάβη, ἢ ὑπὸ προσώπου ἔχοντος κεκαλυμμένα ἢ ἠλλοιωμένα τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτοῦ ἢ ὑπὸ πλειόνων, ὡς καὶ ἐὰν ὁ καθ' οὗ ἐστράφη ἡ πρᾶξις διέτρεξε σπουδαίου προσωπικὸν κίνδυνον, ἐπιβάλλεται φυλάκισις τοὐλάχιστον δύο ἐτῶν, ἐφ' ὅσον ἡ πρᾶξις δὲν τιμωρεῖται βαρύτερον ὑπὸ ἑτέρας διατάξεως.

Ἄρθρον 181. (3)

Περιύβρισις τῆς ἀρχῆς καὶ συμβόλων.

1. Μὲ φυλάκισιν μέχρι 3 ἐτῶν τιμωρεῖται, ὅστις δημοσίως περιυβρίζει ἀρχὴν δημοσίαν, δημοτικὴν ἢ κοινοτικὴν ἢ ἀναγνωρισμένον κατὰ τὸν κανονισμὸν τῆς Βουλῆς ἄρχοντα Κράτους ἐν τῇ Χώρᾳ(1).

2. Μὲ φυλάκισιν μέχρι δύο ἐτῶν τιμωρεῖται, ὅστις δημοσίως περιυβρίζει ἢ πρὸς ἐκδήλωσιν μίσους ἢ περιφρονήσεως ἀφαιρεῖ, ἐλάττει ἢ παραχαράσσει ἔμβλημα ἢ σύμβολον τῆς κυριαρχίας τοῦ κράτους, τοῦ Βασιλέως ἢ ἄλλα τῆς βασιλικῆς ἀξίας σημεῖα(2).

1. Ἡ παρ. 1 τίθεται ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρ. 4 Ν.Δ. 2493/1953.

2. Ἴδετε ἄρθρ. 5 Νόμου 10/1975.

3. Τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 181 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος προβλεπομένην προστασίαν ἀπολαμβάνουσι καὶ αἱ Ἐκκλησιαστικαὶ Ἀρχαὶ κλπ. (Ἄρθρον 53 παρ. 2 τοῦ Α.Ν. 590/1977).

Ἄρθρον 363.

Συκοφαντικὴ δυσφήμησις (1).

Ἐὰν εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρ. 362 τὸ ἐν αὐτῷ γεγονὸς εἶναι ψευδὲς καὶ ὁ ὑπαίτιος ἐτέλει ἐν γνώσει τῆς ἀναληθείας αὐτοῦ, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον τριῶν μηνῶν, πρὸς τῇ ὁποίᾳ δύναται νὰ ἐπιβληθῇ καὶ χρηματικὴ ποινή, δύναται δὲ νὰ ἀπαγγελθῇ καὶ στέρησις τῶν ἐν ἄρθρ. 63 πολιτικῶν δικαιωμάτων.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ὑπ' ἀριθ. 4000.

Περὶ καταστολῆς ἀξιοποίνων τινῶν πράξεων καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἄρθρον 1.

1. Ἂν ἡ ἐν ἄρθρῳ 308 παράγρ. 1 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος σωματικὴ βλάβη ἢ κάκωσις ὡς ἐκ τοῦ τόπου, τοῦ χρόνου καὶ τῶν ἐν γένει περιστάσεων, μαρτυρῇ ἰδιάζουσαν θρασύτητα τοῦ ὑπαιτίου καὶ προκληтικότητα ἔναντι τῆς κοινωνίας, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον τριῶν μηνῶν, ἐὰν κατ' ἄλλην διάταξιν ἡ πρᾶξις δὲν τιμωρεῖται βαρύτερον.

2. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 315 Π.Κ. δὲν ἔχει ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν.

3. Ἂν ἡ σωματικὴ βλάβη ἢ κάκωσις εἶναι ἐπικίνδυνος (ἄρθρ. 309 Π.Κ.), συντρέχουσι δὲ καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι τῆς παρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐπιβάλλεται φυλάκισις τοὐλάχιστον ἓξ μηνῶν.

Ἄρθρον 2.

1. Ἂν ἡ ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 381 τοῦ Ποιν. Κώδικος ἐξύβρισις ὡς ἐκ τοῦ τόπου, τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τρόπου αὐτῆς καὶ τῶν ἐν γένει περιστάσεων μαρτυρῇ ἰδιάζουσαν θρασύτητα τοῦ ὑπαιτίου καὶ προκληтικότητα ἔναντι τῆς κοινωνίας, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον τριῶν μηνῶν.

2. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 368 Π.Κ. δὲν ἔχει ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν.

Ἄρθρον 3.

1. Ἂν ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 374α τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος πρᾶξις ὡς ἐκ τοῦ τόπου, τοῦ χρόνου καὶ τῶν ἐν γένει περιστάσεων, μαρτυρῇ ἰδιάζουσαν θρασύτητα τοῦ ὑπαιτίου καὶ προκληтικότητα ἔναντι τῆς κοινωνίας, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον τριῶν μηνῶν, ἐὰν κατ' ἄλλην διάταξιν ἡ πρᾶξις δὲν τιμωρεῖται βαρύτερον.

2. Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 374α τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος δὲν ἔχουσιν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν.

Ἄρθρον 4.

1. Ἂν ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 381 Ποιν. Κώδικος πρᾶξις, ὡς ἐκ τοῦ τόπου, τοῦ χρόνου καὶ τῶν ἐν γένει περιστάσεων μαρτυρῇ ἰδιάζουσαν θρασύτητα τοῦ ὑπαιτίου καὶ προκληтικότητα ἔναντι τῆς κοινωνίας, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον τριῶν μηνῶν, ἐὰν κατ' ἄλλην διάταξιν ἡ πρᾶξις δὲν τιμωρεῖται βαρύτερον.

2. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 383 καὶ 384 Ποινικοῦ Κώδικος δὲν ἔχουσιν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν.

Ἐὰν ὁ ὑπαίτιος τῶν εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 ἀξιοποίνων πράξεων συνεπλήρωσε τὸ 15ον, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἐπιβάλλεται ὁ κατὰ τὰ ἄρθρα 54 καὶ 127 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος ποινικὸς περιορισμός, μὴ ἐχούσης ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου

126 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, ἐπιφυλάσσεται ὅμως ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἄρθρων 130 καὶ 133 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ ἐλάχιστος ὅρος τοῦ ποινικοῦ περιορισμοῦ εἶναι τρεῖς μῆνες.

Ἄρθρον 6.

Διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐπ' αὐτοφώρῳ καταλαμβανομένων παραβάσεων τῶν προηγουμένων ἄρθρων, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 417 καὶ ἑπομένως τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας.

Ἄρθρον 7.

Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ μετατροπὴ τῆς ἐπιβαλλομένης ποινῆς εἰς χρηματικὴν διὰ τὰς ὑπὸ τοῦ παρόντος Ν.Δ. προβλεπομένας ἀξιοποίνους πράξεις ὡς καὶ ἡ ὑφ' ὅρον ἀναστολὴ ἐκτελέσεως αὐτῆς.

Ἄρθρον 8.

Αἱ κατὰ τὰ προηγούμενα ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 ἐπιβαλλόμεναι ποιναὶ ἐκτελοῦνται ἐν φυλακῇ ἐκτὸς τῆς περιφερείας τῆς τέως διοικήσεως πρωτευούσης, ὑποβαλλομένων τῶν καταδίκων εἰς ἰδιαιτέραν σωφρονιστικὴν μεταχείρισιν κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἑκάστοτε διὰ Β. Διατάγματος ὁριζόμενα. Ὁμοίως διὰ Β. Διατάγματος δύνανται νὰ καθορίζωνται ἑκάστοτε τὰ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ποινικοῦ σωφρονισμοῦ εἰς σωφρονιστικὰ καταστήματα ἢ ἄλλα ἱδρύματα ὡς θέλει ὁρισθῇ διὰ Διατάγματος ἄνευ περιορισμοῦ τινος ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἄρθρον 9.

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας, προστίθενται τὰ ἑξῆς:

«Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται νὰ ὁρισθῇ καὶ ἄλλος, πλὴν τῆς ἕδρας εἰρηνοδικείου, τόπος συνεδριάσεως, ἐὰν αἱ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ συνθῆκαι συνεδριάσεως καὶ συζητήσεως τῶν ὑποθέσεων ἐπιτρέπουσι τὸν ὁρισμὸν αὐτοῦ».

Ἄρθρον 374α (1).

1. Ὁ ἐκ τῆς κατοχῆς ἑτέρου ἀφαιρῶν ξένον μεταφορικὸν μέσον ἐπὶ τῷ ἀποκλειστικῷ σκοπῷ ὅπως ποιήσηται χρῆσιν αὐτοῦ ἐπὶ ἐφαχυτάτῳ χρονικῷ διαστήματι τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρις ἑνὸς ἔτους ἐφ' ὅσον ἡ πρᾶξις δὲν ἐπισύρει βαρυτέραν ποινὴν κατ' ἄλλην διάταξιν.

2. Ἡ ποινικὴ δίωξις χωρεῖ μόνον ἐπὶ ἐγκλήσει.

3. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 379 ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἀπαιτουμένης ὅμως πρὸς τῇ ἀποδόσει τοῦ πράγματος καὶ τῆς ἐντελοῦς ἱκανοποιήσεως τοῦ ζημιωθέντος.

Ἄρθρον 382.

Διακεκριμέναι περιπτώσεις φθορᾶς.

Ἐὰν τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐν ἄρθρ. 381 πράξεως: α) εἶναι πρᾶγμα χρησιμεῦον εἰς κοινὸν ὄφελος, ἢ β) εἶναι ἰδιαιτέρως μεγάλης ἀξίας, ἢ γ) ἐὰν ἡ φθορὰ ἐγένετο διὰ πυρὸς ἢ τινος τῶν ἐν ἄρθρ. 270 μέσων, ἐπιβάλλεται φυλάκισις τοὐλάχιστον τριῶν μηνῶν.

Ἄρθρον 383.

Γενικαὶ διατάξεις.

Εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 381 καὶ 382 στοιχ. β' ἡ ποινικὴ δίωξις χωρεῖ μόνον ἐπὶ ἐγκλήσει.

Ἄρθρον 308.

Ἁπλὴ σωματικὴ βλάβη.

1. Ὁ ἐκ προθέσεως προξενῶν εἰς ἕτερον σωματικὴν κάκωσιν ἢ βλάβην τῆς ὑγείας αὐτοῦ τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρι τριῶν ἐτῶν. Ἐὰν δ' ἡ προξενηθεῖσα κάκωσις ἢ βλάβη τῆς ὑγείας εἶναι ὅλως ἐλαφρὰ τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τὸ πολὺ ἓξ μηνῶν ἢ διὰ χρηματικῆς ποινῆς. Καὶ ἐὰν αὕτη εἶναι ἀσήμαντος τιμωρεῖται διὰ κρατήσεως ἢ προστίμου (1).

2. Δὲν εἶναι ἄδικος ἡ ἐν παρ. 1 σωματικὴ βλάβη ὁσάκις ἐπιχειρεῖται τῇ συναινέσει τοῦ παθόντος καὶ δὲν προσκρούει εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη.

3. Ὁ ὑπαίτιος τῆς ἐν παρ. 1 πράξεως δύναται νὰ ἀπαλλαγῇ πάσης ποινῆς, ἐὰν εἰς τὴν πρᾶξιν παρεσύρθη ἐκ δεδικαιολογημένης ἀγανακτήσεως ἕνεκα ἀμέσως προηγηθείσης πράξεως τοῦ παθόντος τελουμένης ἐναντίον ἢ ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ ἰδιαζόντως σκληρᾶς ἢ ἐναύσου.(1)

Ἄρθρον 374.

Διακεκριμέναι περιπτώσεις κλοπῆς.

Ἡ κλοπὴ τιμωρεῖται διὰ καθείρξεως μέχρι δέκα ἐτῶν:

α) Ἐὰν πρᾶγμα ἀφιερωμένον εἰς τὴν θρησκευτικὴν λατρείαν ἀφηρέθη ἐκ τόπου προωρισμένου πρὸς ταύτην. β) Ἐὰν κλαπῇ πρᾶγμα ἐπιστημονικῆς, καλλιτεχνικῆς ἢ ἱστορικῆς σημασίας, εὑρισκόμενον ἐν συλλογῇ ἐκτεθειμένῃ εἰς κοινὴν θέαν ἢ ἐν δημοσίῳ οἰκήματι ἢ ἐν ἄλλῳ δημοσίῳ τόπῳ. γ) Ἐὰν ἡ κλοπὴ γίνῃ εἰς πράγματα μεταφερόμενα δι' οἱουδήποτε μέσου ἐξυπηρετοῦντος τὴν δημοσίαν συγκοινωνίαν ἢ τοποθετημένα εἰς χώρους προωρισμένους ὑπὸ τῶν διεξαγόντων τὰς μεταφορὰς πρὸς τοποθέτησιν τῶν πρὸς μεταφορὰν πραγμάτων ἢ εἰς πράγματα φερόμενα ὑπὸ ταξειδιώτου. δ) Ἐὰν ἡ κλοπὴ ἐτελέσθη ὑπὸ πλειόνων ἡνωμένων πρὸς διάπραξιν κλοπῶν ἢ ληστειῶν. ε) Ἐὰν ἡ πρᾶξις ἐτελέσθη ὑπὸ προσώπου διαπράττοντος κατ' ἐπάγγελμα ἢ κατὰ συνήθειαν κλοπὰς ἢ ληστείας. στ) Ἐὰν αἱ περιστάσεις, ὑφ' ἃς ἐτελέσθη ἡ πρᾶξις μαρτυροῦσιν ὅτι ὁ ὑπαίτιος εἶναι ἰδιαιτέρως ἐπικίνδυνος.

Ν. 663/1977.

Ἄρθρον 21.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ παρόντος νόμου καὶ ἡ ὑπὸ τοῦτου, προβλεπομένη διαδικασία ἐφαρμόζονται καὶ α) ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 4 διάταξιν τοῦ ἄρθρου 111 τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη αὕτη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 16 παρ. 1 Ν. 480/1976 «περὶ προλήψεως καὶ καταστολῆς πράξεών τινων, στρεφομένων κατὰ τῆς ἀσφαλείας τῆς ἀεροπλοΐας», β) τῶν ἐγκλημάτων τῶν ἀναφερομένων εἰς ἄρθρον 13 παρ. 1 Ν. 495/1976 «περὶ ὅπλων, ἐκρηκτικῶν ὑλῶν καὶ ἐκρηκτικῶν μηχανημάτων καὶ ἄλλων τινων ποινικῶν διατάξεων» καὶ γ) τῶν ἐγκλημάτων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 Ν.Δ. 743/1970 «περὶ τιμωρίας τῶν παραβατῶν τῶν νόμων περὶ ναρκωτικῶν κλπ.», ἁρμοδίου καθισταμένου πρὸς ἐκδίκασιν τούτων τοῦ πενταμελοῦς ἐφετείου, καταργουμένων ἀπὸ τοῦ ἰσχύος τοῦ παρόντος τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 16 παρ. 2 Ν. 480/1976 καὶ τῶν ἄρθρων 13 παρ. 4 καὶ 22 Ν. 495/1976, «περὶ ὅπλων, ἐκρηκτικῶν ὑλῶν καὶ ἐκρηκτικῶν μηχανημάτων καὶ ἄλλων τινων ποινικῶν διατάξεων», τῶν εἰς τοὺς νόμους τούτους παραπομπῶν εἰς τὰς καταργουμένας διατάξεις, νοουμένων ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὡς παραπομπῶν, εἰς τὸ ἄρθρον 20 αὐτοῦ.

Ἄρθρον 384α.

Καταστολὴ φθορῶν προκαλουσῶν τὸ κοινὸν αἴσθημα(1).

1. Ὅστις δημοσίᾳ ἢ ἐντὸς καταστημάτων ἢ κέντρων ἢ ἄλλων προσιτῶν εἰς τὸ κοινὸν τόπων διασκεδάσεως, ἔνδυμα προσφέρονται πάσης φύσεως ἐδέσματα ἢ ποτά, προκαλεῖ ἢ διεγείρει καθ' οἱονδήποτε τρόπον τὸ κοινὸν αἴσθημα, καταστρέφων ἢ ἐλάττων ἢ ἄλλως πως καθιστῶν ἀνέφικτον τὴν χρῆσιν κινητῶν πραγμάτων (ξένων ἢ μή), ἔστω καὶ τῇ συναινέσει ἢ ἀνοχῇ τοῦ κυρίου ἢ τοῦ κατόχου αὐτῶν ἢ τῶν ὑπευθύνων τοῦ καταστήματος ἢ κέντρου, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρις 6 μηνῶν.

2. Ἐὰν ἡ πρᾶξις, ὡς ἐκ τοῦ τόπου, τοῦ χρόνου καὶ τῶν ἐν γένει περιστάσεων, μαρτυρῇ ἰδιάζουσαν θρασύτητα τοῦ ὑπαιτίου καὶ προκληπτικότητα ἔναντι τῆς κοινωνίας, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον 3 μηνῶν, ἐὰν κατ' ἄλλην διάταξιν ἡ πρᾶξις δὲν τιμωρεῖται διὰ βαρυτέρας ποινῆς.

3. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρ. 4 παράγραφοι 2. 5. 6. 7 καὶ 8 τοῦ Ν.Δ. 4000/59 «περὶ καταστολῆς ἀξιοποίνων τινῶν πράξεων καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ Κώδικος Ποιν. Δικονομίας» ἐφαρμόζονται καὶ ἐν προκειμένῳ ἀναλόγως.

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

Ἐγκλήματα κατὰ τῶν ἠθῶν.

Ἄρθρον 336.

Βιασμός.

Ὁ διὰ σωματικῆς βίας ἢ δι' ἀπειλῆς σπουδαίου καὶ ἀμέσου κινδύνου ἐξαναγκάζων θῆλυ εἰς ἐξώγαμον συνουσίαν, τιμωρεῖται διὰ καθείρξεως.

Ἄρθρον 337.

Ἐξαναγκασμὸς εἰς ἀσέλγειαν.

Ὁ διὰ σωματικῆς βίας ἢ δι' ἀπειλῆς σπουδαίου καὶ ἀμέσου κινδύνου ἐξαναγκάζων θῆλυ ἢ ἄρρεν εἰς ἀνοχὴν ἢ ἐπιχείρησιν ἑτέρας ἀσελγοῦς πράξεως, τιμωρεῖται διὰ καθείρξεως μέχρι δέκα ἐτῶν.

Ἄρθρον 344.

Ἔγκλησις (1).

Εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 336, 337, 338, 341 ὡς καὶ εἰς τὰς τῶν ἄρθρων 339, 342 καὶ 343, ὅταν τὸ παθὸν πρόσωπον εἶναι θῆλυ, ἡ ποινικὴ δίωξις χωρεῖ ἐπὶ ἐγκλήσει.

Εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 341, ὅταν ὁ ὑπαίτιος ἐτέλεσεν γάμον μετὰ τῆς παθούσης, ποινικὴ δίωξις χωρεῖ μόνον ἀφ' οὗ προηγουμένως ὁ γάμος κηρυχθῇ ἄκυρος.

Ἄρθρον 353.

Πρόκλησις σκανδάλου δι' ἀσέμνων πράξεων.

Ὁ δημοσίᾳ ἐπιχειρῶν ἀκόλαστον πρᾶξιν καὶ δι' αὐτῆς προκαλῶν σκάνδαλον τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρι δύο ἐτῶν. Ὁ δὲ ὁπωσδήποτε προσβάλλων ἐναυσίμως τὴν αἰδῶ ἑτέρου δι' ἀκολάστου πράξεως ἐπιχειρουμένης ἐνώπιόν του, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρις ἓξ μηνῶν ἢ διὰ χρηματικῆς ποινῆς.

Ἄρθρον 330.

Παράνομος βία.

Ὅστις, μεταχειριζόμενος σωματικὴν βίαν ἢ ἀπειλὴν τοιαύτης ἢ ἄλλης παρανόμου πράξεως ἢ παραλείψεως, ἐξαναγκάζει ἑτέραν εἰς πρᾶξιν, παράλειψιν ἢ ἀνοχήν, περὶ τῶν ὁποίων δὲν ὁρίσταται ὑποχρέωσις τοῦ παθόντος, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρι δύο ἐτῶν, ἀδιαφόρως ἂν τὸ ἀπειλούμενον κακὸν στρέφηται κατὰ τοῦ ἀπειλουμένου ἢ τινὸς τῶν οἰκείων αὐτοῦ.

Ν. 5060/1931.

Ἄρθρον 29.

1. Ὅστις, πρὸς τὸν σκοπὸν ἐμπορίας, ἢ διανομῆς, ἢ δημοσίᾳ ἐκθέσεως παρασκευάζει, ἀποκτᾷ, κατέχει, μεταφέρει, εἰσάγει εἰς τὸ Κράτος, ἢ ἐξάγει, ἢ καθ' οἱονδήποτε τρόπον τίθησιν εἰς κυκλοφορίαν ἔγγραφα, ἔντυπα, συγγράμματα σχέδια, εἰκόνας, ζωγραφίας, ἐμβλήματα, φωτογραφίας, κινηματογραφικὰς ταινίας(3) ἢ ἄλλα ἀντικείμενα ἄσεμνα, οἱωσδήποτε εἴδους, ὅστις μεταχειρίζεται οἱονδήποτε μέσον δημοσιότητος πρὸς διευκόλυνσιν τῆς κυκλοφορίας ἢ τοῦ ἐμπορίου τῶν αὐτῶν ἀσέμνων ἀντικειμένων, «τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον ἑνὸς μηνὸς καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς τοὐλάχιστον 30.000 μεταλλικῶν δραχμῶν. Ἐν ὑποτροπῇ δὲ διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον 6 μηνῶν καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς τοὐλάχιστον 50.000 μεταλλικῶν δραχμῶν. Ἐὰν ὅμως ἡ καθ' ὑποτροπὴν πρᾶξις ἐτελέσθη διὰ δημοσιεύματος ἐν ἐφημερίδι ἢ περιοδικῷ, ἡ χρηματικὴ ποινὴ δὲν δύναται νὰ εἶναι ἐλάσσων τῶν 200.000 μεταλλικῶν δραχμῶν. Ἐν προκειμένῳ ἐφαρμόζονται κατ' ἀναλογίαν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 82 παρ. 4 τοῦ Ποιν. Κώδικος»(4).

2. Διὰ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως ἀπαγγέλλεται καὶ ἡ δήμευσις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τῆς ἐν Γενεύῃ ὑπογραφείσης συμβάσεως(5) ἀναφερομένων ἀντικειμένων, ὡς καὶ τῶν τυπογραφικῶν καὶ φωτογραφικῶν πλακῶν, τῆς καταστροφῆς αὐτῶν ἐνεργουμένης ἐπιμελείᾳ τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς, ἀπάνῃ τοῦ καταδικασθέντος, ἥτις καὶ προσδιορίζεται κατ' ἀποκοπὴν διὰ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ εἰσπράττεται συγχρόνως μετὰ τῶν ἐξόδων καὶ τελῶν διὰ γραμματίου παρακαταθήκης. Ἐὰν τὸ ἐπιληψιμον ἀντικείμενον ἀποτελῇ μέρος δημοσιεύματος περιέχοντος καὶ μὴ ἐπιληψιμα μέρη, δύναται τὸ δικαστήριον, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατὸς ὁ περιορισμός, νὰ περιορίσῃ τὴν δήμευσιν καὶ καταστροφὴν διὰ μόνον τὸ ἐπιληψιμον μέρος. Ἡ δήμευσις καὶ καταστροφὴ τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ἀντικειμένου δύναται νὰ διαταχθῇ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου καὶ ἐν περιπτώσει ἀθωώσεως, τῆς δαπάνης τῆς καταστροφῆς βαρυνούσης ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ Δημόσιον(1).

Ἄρθρο 30.

Τοῦ Ν. 5060/1931, ὅπως ἀντικαταστάθηκε μὲ τὸ Ν. 1290/1982.

Ἄρθρο 3.

Τὸ ἄρθρο τοῦ Ν. 5060/1931 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Ἄρθρο 30.

Ἄσεμνα κατὰ τὶς περιπτώσεις τοῦ προηγούμενου ἄρθρου θεωροῦνται τὰ χειρόγραφα, ἔντυπα, εἰκόνες καὶ λοιπὰ ἀντικείμενα, ὅταν, σύμφωνα μὲ τὸ κοινὸ αἴσθημα, προσβάλλουν τὴν αἰδώ. Δὲν θεωροῦνται ἄσεμνα τὰ ἔργα τέχνης ἢ ἐπιστήμης καὶ ἰδίως αὐτὰ ποὺ ἀνήκουν στὴν πολιτιστικὴ δημιουργία τῆς ἀνθρωπότητας ἢ ποὺ συμβάλλουν στὴν προώθηση τῆς ἀνθρώπινης γνώσης, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν περίπτωση ὅπου προσφέρονται πρὸς πώληση, πωλοῦνται ἢ παρέχονται εἰδικὰ σὲ πρόσωπα ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν καὶ γιὰ σκοποὺς ἄλλους, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ σπουδή. Γιὰ τὸ χαρακτηρισμὸ ἔργου ὡς ἀνήκοντος στὶς παραπάνω ἐξαιρέσεις ὁ εἰσαγγελέας μπορεῖ νὰ προκαλέσει συμβουλευτικὴ γνωμοδότηση πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποία διορίζει ὁ ἴδιος ἀπὸ παιδαγωγούς, καθηγητὲς τῆς Ἀνώτατης Σχολῆς τῶν Καλῶν Τεχνῶν καὶ μέλη συλλόγων γιὰ τὴν προστασία τῆς παιδικῆς ἡλικίας ἢ ὅπου δὲν ὑπάρχουν τέτοια πρόσωπα, τριμελοῦς ἐπιτροπῆς ἀπὸ παιδαγωγοὺς καὶ λογίους».

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ὑπ' ἀριθ. 3026/1954.

Περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων.

Ἄρθρον 21.

1. Αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 παράγρ. 3 καὶ 4 ὁριζόμεναι παρ' ἑκάστῳ Δικηγορικῷ Συλλόγῳ κεναὶ θέσεις, ὡς πληροῦνται ἄνευ διαγωνισμοῦ, καταλαμβάνονται ὡς ἑξῆς: α) Διὰ μεταθέσεως Δικηγόρων ἐκ τῆς περιφερείας ἑτέρου Πρωτοδικείου καὶ β) δι' ἐπαναδιορισμοῦ. Ὁ ἐπαναδιορισμὸς ἐπιτρέπεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς κενὴν θέσιν τοῦ αὐτοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου, οὗτινος ὁ αἰτούμενος τὸν ἐπαναδιορισμὸν Δικηγόρος ὑπῆρξε μέλος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποβολῆς τῆς Δικηγορικῆς ἰδιότητος καὶ ἐφ' ὅσον τὴν περὶ ἐπαναδιορισμοῦ αἴτησιν ὑποβάλῃ ἐντὸς πέντε ἐτῶν, ἀφ' ἧς ἀπέβαλε τὴν ἰδιότητα τοῦ Δικηγόρου, συνάμα δὲ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως: α) κέκτηται ἡλικίαν οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν 50 ἐτῶν συμπεπληρωμένων. (ἡ συμπλήρωσις λογίζεται ὡς ἐπελθοῦσα τὴν 31 Δεκεμβρίου τοῦ ἀντιστοίχου ἔτους) καὶ β) δὲν ὑπάγεται εἰς κώλυμά τι ἐκ τῶν ἄρθρων 26, 62 καὶ 63 τοῦ παρόντος. Κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν δικαιοῦνται ἐπαναδιορισμοῦ οἱ ἀποβαλόντες τὴν ἰδιότητα τοῦ Δικηγόρου λόγῳ ποινῆς ἢ λόγῳ ἐκκαθαρίσεως τοῦ μητρώου, ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 83 καὶ 84.

2. Ἡ κατάληψις τῶν κενῶν τούτων θέσεων γίνεται κατὰ τὴν χρονολογικὴν σειρὰν τῶν ὑποβαλλομένων αἰτήσεων. Ἐπὶ ταυτοχρόνως ὑποβαλλομένων αἰτήσεων, ἀποφασίζει ὁ οἰκεῖος Δικηγορικὸς Σύλλογος, προτιμωμένων ὅμως πάντοτε τῶν ἐν παραγρ. 4 τοῦ ἄρθρου 17 ὁριζομένων προσώπων.

3. Ἡ περὶ ἐπαναδιορισμοῦ ἢ μεταθέσεως αἴτησις, ὑποβάλλεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης. Εἰς ταύτην ἐπισυνάπτεται, ἂν πρόκειται περὶ μετατιθεμένου, πιστοποιητικὸν ὅτι ὁ αἰτῶν εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς ἕτερον Σύλλογον κατὰ τὸ ἔτος καθ' ὃ ἐνεργεῖται ἡ μετάθεσις καὶ κεκυρωμένον ἀπόσπασμα τῆς ἐν τῷ μητρώῳ μερίδος του μετὰ σημειώσεως τῆς πειθαρχικῆς αὐτοῦ καταστάσεως, ἐπὶ δὲ αἰτοῦντος ἐπαναδιορισμόν, δικαστικοῦ μέν, πιστοποιητικὸν περὶ τῆς δικαστικῆς του ὑπηρεσίας καὶ περὶ τοῦ λόγου τῆς ἐξόδου αὐτοῦ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καὶ τέλος ἐπὶ παντὸς ἄλλου, πιστοποιητικὸν περὶ τοῦ λόγου τῆς ἐξόδου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἀντίγραφον τοῦ πτυχίου του καὶ τοῦ Διατάγματος τοῦ ἀρχικοῦ διορισμοῦ του, ὡς καὶ ἀντίγραφον πρακτικοῦ ἢ ἀποφάσεως οἱουδήποτε Δικαστηρίου ἢ δικαστοῦ, ἐμφαίνον τὴν τελευταίαν ἐνώπιον αὐτῶν παράστασιν τοῦ αἰτοῦντος ὡς Δικηγόρου καὶ πάντα τὰ ἐν ἄρθρῳ 20 ὁριζόμενα.

Τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης μετὰ προηγουμένην σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ παρ' ᾧ αἰτεῖται τὴν μετάθεσιν ἢ ἐπαναδιορισμὸν Συλλόγου, προκαλεῖ τὸ σχετικὸν Διάταγμα διορισμοῦ ἢ μεταθέσεως.

4. Ἐξαιρετικῶς οἱ Εἰρηνοδίκαι, Πταισματοδίκαι, Δικαστικοὶ Λειτουργοὶ ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ Πρωτοδίκου καὶ Ἀντεισαγγελέως Πρωτοδικῶν καὶ ἄνω, δικαιοῦνται νὰ ἐπαναδιορισθῶσι Δικηγόροι καὶ μετὰ πάροδον πενταετίας ἀφ' ἧς ἀπέβαλον τὴν ἰδιότητα τοῦ Δικηγόρου, φαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 1, 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διοριζομένων, οἱ μὲν διατελέσαντες Πρόεδροι, Εἰσαγγελεῖς Πρωτοδικῶν καὶ ἐπὶ πενταετίαν Πρωτοδίκαι δύνανται νὰ διορισθῶσι Δικηγόροι, ἀπ' εὐθείας παρ' Ἐφέταις, οἱ δὲ διατελέσαντες ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ Ἐφέτου ἢ Ἀντεισαγγελέως Ἐφετῶν καὶ ἄνω, ἀπ' εὐθείας παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ. Οἱ εἰρημένοι δὲν δύνανται νὰ διορισθῶσιν ἐν ᾧ τόπῳ ὑπηρέτουν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκ τῆς δικαστικῆς ὑπηρεσίας ἀποχωρήσεως αὐτῶν ἢ ὑπηρέτησαν δύο ἔτη πρὸ αὐτῆς, πρὸ τῆς παρελεύσεως πενταετίας ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεώς των. Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης διατάξεως ἡ περιφέρεια τῶν Πρωτοδικείων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς θεωρεῖται ὡς μία τοιαύτη.

5. Δὲν δύνανται νὰ διορισθῶσι Δικηγόροι δημόσιοι (πολιτικοὶ ἢ στρατιωτικοί, Χωροφυλακῆς κλπ.) καὶ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι ἐν ταῖς περιφερείαις τῶν Πρωτοδικείων, ἔνθα ὑπηρέτησαν κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς ἀποχωρήσεώς των πενταετίαν.

6. Δημόσιοι ἐν γένει ὑπάλληλοι (Δικαστικοὶ Λειτουργοὶ καὶ ὑπάλληλοι στρατιωτικοί, Χωροφυλακῆς κλπ. ἢ Διοικητικοί), ἢ Δημοτικοὶ ἢ Κοινοτικοὶ καὶ ἐν γένει ὑπάλληλοι Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ὡς καὶ Συμβολαιογράφοι, δὲν δύνανται νὰ ἐπαναδιορισθῶσι Δικηγόροι, ἐφ' ὅσον ἀπελύθησαν τῆς ὑπηρεσίας ἕνεκα παραπτώματος ἢ ἐξῆλθον ταύτης λόγῳ ἀνικανότητος σωματικῆς ἢ πνευματικῆς.

Ἄρθρον 39.

1. Ὁ Δικηγόρος ἔργον ἔχει νὰ ἀντιπροσωπεύῃ καὶ ὑπερασπίζῃ τὸν ἐντολέα αὐτοῦ ἐνώπιον παντὸς Δικαστηρίου καὶ πάσης ἀρχῆς ἐλευθέρως καὶ ἀνεμποδίστως ἐνεργῶν ἅπασας τὰς πρὸς τοῦτο ἀναγκαίας πράξεις. Τοῦ ἔργου τούτου ἡ ἄσκησις, προκειμένου περὶ Δικαστηρίων (μηδὲ τῶν πολυμελῶν διοικητικῶν καὶ ἀσφαλιστικῶν τοιούτων ἐξαιρουμένων), Δικαστικῶν Ἀρχῶν καὶ φορολογικῶν ἐπιτροπῶν καὶ Δικαστηρίων, ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν Δικηγόρον, ὁ δὲ διάδικος μὴ ὢν Δικηγόρος, δύναται μόνον νὰ συμπαρίσταται μετὰ Δικηγόρου. Ἐνώπιον Οἰκονομικῶν καὶ Διοικητικῶν Ἀρχῶν καὶ διαιτητικῶν Δικαστηρίων ἐπιτρέπεται παράστασις διαδίκου ἄνευ Δικηγόρου ὅπου ἐκ τῆς κειμένης νομοθεσίας συγχωρεῖται τοῦτο. Οὐδέποτε ὅμως διάδικος ἢ ἐνδιαφερόμενος δύναται ν' ἀντιπροσωπευθῇ ὑπὸ πληρεξουσίου μὴ Δικηγόρου.

2. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν διάδικον ἡ ἄνευ Δικηγόρου ἐνέργεια καὶ παράστασις: α) Ἐπὶ ποινικῶν ὑποθέσεων, πλὴν τῶν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ Ἐφετείου καὶ τοῦ Κακουργιοδικείου, β) ἐπὶ Εἰρηνοδικειακῶν διαφορῶν, γ) ἐνώπιον πάσης δικαστικῆς ἀρχῆς πρὸς ἀποτροπὴν ἐπικειμένου κινδύνου (ἄσκησις ἐνδίκων μέσων, διακοπὴ παραγραφῆς κλπ.) καὶ δ) ἐνώπιον φορολογικῶν ἐπιτροπῶν καὶ Δικαστηρίων, ἐφ' ὅσον τὸ ἀντικείμενον τῆς φορολογικῆς δίκης δὲν ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 20.000.

3. Τὸ Δικαστήριον δύναται εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου, νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν διάδικον πρὸς διορισμὸν δικηγόρου ἢ δικολάβου διὰ τὴν περαιτέρω ὑπεράσπισιν τῆς ὑποθέσεως ἐὰν κρίνῃ τοῦτο ἀναγκαῖον.

Ἄρθρον 40.

1. Ἐπίσης ἔργον τοῦ Δικηγόρου ἀποκλειστικῶς εἶναι καὶ ἡ ἐπιμέλεια φορολογικῶν, δασμολογικῶν καὶ διοικητικῶν ἐν γένει ὑποθέσεων ὡς καὶ ἡ κατάθεσις σημάτων καὶ διπλωμάτων εὑρεσιτεχνίας.

Πρόσωπον παρέχον τοιαύτας ὑπηρεσίας χωρὶς νὰ κέκτηται τὴν ἰδιότητα τοῦ Δικηγόρου, διώκεται καὶ τιμωρεῖται μὲ τὰς ἐν ἄρθρῳ 175 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος καθοριζομένας ποινάς, αὐξανομένας ἐν ὑποτροπῇ εἰς φυλάκισιν τουλάχιστον τριῶν μηνῶν καὶ χρηματικὴν ποινὴν τουλάχιστον 1.000 μεταλλικῶν δραχμῶν. Ὡς ὑποτροπὴ θεωρεῖται ἡ ἐξακολούθησις τῆς παροχῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας μεθ' ἑκάστην καταδίκην.

2. Πᾶς ἰδιώτης ἀναλαμβάνων ἢ ἐμφανιζόμενος ἢ διαφημίζων ὡς ἀποδεχόμενος τὴν ἐπιμέλειαν ἢ διαχείρισιν ὑποθέσεων, δι' ἃς κατὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ προηγούμενον ἄρθρον εἶναι ἀποκλειστικῶς ἁρμόδιος ὁ Δικηγόρος, εἴτε ἄνευ Δικηγόρου εἴτε διὰ Δικηγόρου τῆς ἐκλογῆς του, τιμωρεῖται κατόπιν ἐγκλήσεως Δικηγόρου ἢ Δικηγορικοῦ Συλλόγου διὰ ποινῆς φυλακίσεως τουλάχιστον τριῶν μηνῶν. Προκειμένου περὶ νομικοῦ προσώπου τὴν αὐτὴν ποινικὴν εὐθύνην ἔχει ὁ ἐκπρόσωπος αὐτοῦ.

Ἄρθρον 217.

Ἵνα ἐκλεγῇ τις μέλος τοῦ Συμβουλίου ἀπαιτεῖται : 1) Νὰ εἶναι Δικηγόρος ἔχων δεκαετῆ δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν καὶ διωρισμένος παρ' Ἐφέταις προκειμένου περὶ Δικηγορικῶν Συλλόγων τῶν πόλεων ἐν αἷς ἐδρεύει Ἐφετεῖον, ἢ κεκτημένος πενταετῆ τουλάχιστον δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν εἰς πόλεις ἔνθα ἐδρεύει μόνον Πρωτοδικεῖον. Εἰδικῶς προκειμένου περὶ τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς δέον νὰ εἶναι διωρισμένος καὶ παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ καὶ 2) νὰ εἶναι ἐγγεγραμμένος πρὸ πενταετίας τουλάχιστον ἐν τῷ μητρώῳ τοῦ Συλλόγου εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦ ὁποίου πρόκειται νὰ ἐκλεγῇ. Παρ' οἷς Συλλόγοις δὲν ὑπάρχουν Δικηγόροι συμπληρώσαντες τὰς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ πενταετίας ἀρκεῖ διετὴς δικηγορικὴ παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ ὑπηρεσία καὶ πρὸ διετίας ἐγγραφὴ ἐν τῷ μητρώῳ τοῦ αὐτοῦ Συλλόγου.

Ἄρθρον 219.

1. Ἡ θητεία τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων ὁρίζεται τριετής, ἀπὸ τῆς 16 Μαρτίου, ἡμέρας ἐναρξέως τοῦ πρώτου ἔτους, ἕως 15 Μαρτίου τοῦ τρίτου ἔτους.

2. Ἡ ἐκλογὴ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐνεργεῖται ταυτοχρόνως ἐν τακτικῇ συνεδριάσει τοῦ Συλλόγου ὁριζομένῃ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τὴν πρώτην ἢ τὴν δευτέραν Κυριακὴν μετὰ τὴν εἰκοστὴν Φεβρουαρίου διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ διὰ ψηφοδελτίων, ἰδιαιτέρων διὰ τὸν Πρόεδρον καὶ ἰδιαιτέρων διὰ τὰ μέλη, εἰς ἰδιαιτέρας ψηφοδόχους. Ἡ ὕπαρξις ἀπαρτίας ἐλέγχεται στὸ τέλος τῆς ψηφοφορίας ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψηφοφορησάντων.

Ἄρθρον 220.

1. Εἰς οὓς Συλλόγους ὑπάρχουσιν ἐγγεγραμμένα ἐν τῷ μητρώῳ πλείονα τῶν χιλίων μελῶν, ἡ ἐκλογὴ ἐνεργεῖται κατὰ

τμήματα. Τὰ τμήματα ὁρίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου. ἕκαστον δὲ τούτων δέον νὰ περιλαμβάνῃ πεντακοσίους ἐκλογεῖς κατὰ σειρὰν τοῦ αὐξοντος ἀριθμοῦ τοῦ μητρώου ἢ κατ' ἀλφαβητικὴν σειράν. Ὑπόλοιπον ἐκλογέων, ἐὰν μὲν ὑπερβαίνῃ τοὺς 250 ἀποτελεῖ ἴδιον τμῆμα, ἄλλως ἐνσωματοῦται εἰς τὸ προηγούμενον. Κατὰ τὰ λοιπά, μερίμνῃ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου λαμβάνονται μέτρα πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ψηφοφορίας καὶ ἐξασφάλισιν τῆς μυστικότητος αὐτῆς.

2. Κατὰ πᾶσαν πρὸς ἐκλογὴν συνεδρίασιν, ὁ Πρόεδρος διορίζει εἰς ἕκαστον ζεῦγος ψηφοδόχων, ὡς ψηφολέκτας, δύο ἐκ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου μελῶν μετ' ἰσαρίθμων ἀναπληρωματικῶν ἅτινα δέον νὰ παρίστανται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συνεδριάσεως.

3. Εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ψηφοφορίας κατὰ τὴν διενέργειαν αὐτῆς ἀπαγορεύεται ἡ παραμονὴ ἄλλου προσώπου πλὴν τοῦ Προέδρου τοῦ Συλλόγου, τῶν Συμβούλων, τῶν ψηφολεκτῶν ἢ ἀναπληρωτῶν αὐτῶν καὶ παντὸς ὑποψηφίου ἢ ἀντιπροσώπου του. Δικαιοῦνται οἱ ὑποψήφιοι νὰ διορίσουν καὶ ἀντιπροσώπους αὐτῶν ἐκ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου μελῶν καὶ οἱ μὲν ὑποψήφιοι Πρόεδροι δικαιοῦνται νὰ διορίσωσιν ἕνα ἀντιπρόσωπον αὐτῶν καὶ ἕνα ἀναπληρωτὴν δι' ἕκαστον τμῆμα, οἱ δὲ ὑποψήφιοι Σύμβουλοι ἀνὰ ἕνα ἕκαστος δι' ὅλα τὰ τμήματα. Ὁ διορισμὸς τοῦ ἀντιπροσώπου γίνεται δι' ἀναφορᾶς τοῦ ὑποψηφίου ὑποβαλλομένης πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Συλλόγου δύο ἡμέρας πρὸ τῆς ἐκλογῆς καὶ ἰσχύει διὰ πᾶσαν τυχὸν ἐπανάληψιν τῆς ψηφοφορίας.

4' Ἀπαγορεύεται ἡ ψηφοθηρία καὶ δὴ κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἀρχαιρεσιῶν ἐντὸς τοῦ καταστήματος τῆς ἐκλογῆς καὶ εἰς τοὺς προθαλάμους, τὴν κλίμακα, τὴν εἴσοδον καὶ τὸ πεζοδρόμιον τῆς εἰσόδου. Ἡ παράβασις τῆς διατάξεως ταύτης ἀποτελεῖ πειθαρχικὸν παράπτωμα. Ὡς ψηφοθηρία θεωρεῖται καὶ ἡ πέραν τοῦ πρὸς ψηφοφορίαν ἀπαιτουμένου χρόνου παραμονὴ τῶν ἐκλογέων ἐντὸς τοῦ καταστήματος τῆς ψηφοφορίας παρὰ τὴν ὑπόμνησιν ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου. Ἵνα ἐχῇ κῦρος πᾶσα πρὸς ἐκλογὴν συνεδρίασις, δέον νὰ μετάσχωσι καὶ ψηφοφορίσωσι τὰ ἐν ἄρθρῳ 227 ὁριζόμενα κατ' ἀριθμὸν μέλη. Ὧν ὅμως ἡ σύγχρονος παρουσία δὲν εἶναι ἀπαραίτητος. Ἡ συνεδρίασις ἐξακολουθεῖ μέχρι πέρατος τῆς διαλογῆς ἔστω καὶ ἂν δὲν παρίσταται νόμιμος πρὸς ἀπαρτίαν ἀριθμὸς μελῶν.

5. Ἡ ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ Προέδρου τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του καὶ ἐκ τῶν διωρισμένων ψηφολεκτῶν ἢ ἐν περιπτώσει κωλύματος ἐκ τῶν νομίμων ἀναπληρωτῶν τούτων, ἀποφασίζει δὲ κατὰ πλειοψηφίαν περὶ παντὸς ζητήματος ἀναφυομένου κατὰ τὴν ἐκλογήν, συντάσσει τὸ πρωτόκολλον διαλογῆς καὶ ἀνακηρύσσει τοὺς ἐκλεγέντας. Ἐφ' ὅσον ἀπουσιάζουν ὡρισμένοι ψηφολέκται καὶ οἱ ἀναπληρωταὶ αὐτῶν κατὰ τὴν διαλογήν, ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου δύναται διὰ παραξεως του καὶ κατ' αὐτὴν ἔτι τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς νὰ διορίσῃ μέλη τῆς ἐφορευτικῆς, εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἀπόντων. Δικηγόρους ἔχοντας δεκαετῆ τουλάχιστον δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν.

Ἄρθρον 221.

1. Στεροῦνται τοῦ δικαιώματος ὅπως ψηφοφορήσωσιν εἰς τὰς πρὸς ἐκλογὴν συνεδριάσεις α) Δικηγόροι μὴ ὄντες ἐγγεγραμμένοι ἐν τῷ μητρώῳ τοῦ Συλλόγου ἔνθα ψηφίζουν, ἐν πλήρες ἔτος τουλάχιστον πρὸ τῆς ὁρισθείσης διὰ τὰς ἀρχαιρεσίας ἡμέρας. β) Δικηγόροι διατελοῦντες κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἐν παρ. 2 τοῦ ἄρθρου τούτου καταλόγου ὑπὸ προσωρινὴν παῦσιν.

2. Πρὸς βεβαίωσιν τῶν ἀνωτέρω καταρτίζεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μέχρι τῆς 15 Ἰανουαρίου τοῦ τελευταίου ἔτους τῆς θητείας, κατάλογος τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου μελῶν. Ὁ κατάλογος οὗτος ἐκτίθεται εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Συλλόγου ἵνα λάβῃ γνῶσιν πᾶς ἐνδιαφερόμενος καὶ διορθοῦται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου δι' ὑποφάσεώς του ἐπὶ τῇ αἰτήσει παντὸς ἐκλογέως. Ἰσχύει δὲ διὰ πᾶσαν ἐπαναληπτικὴν ἐκλογήν. Ἡ αἴτησις εἶναι ἀπαράδεκτος ἐὰν δὲν ὑποβληθῇ πέντε πλήρεις ἡμέρας πρὸ τῆς καθοριστέσης ἡμέρας συνεδριάσεως. Προσβολὴ τοῦ καταλόγου ἄνευ ὑποφολῆς παρὰ τοῦ προσβάλλοντος τῆς κατὰ τὰ ἄνω αἰτήσεως εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἄρθρον 223.

Ἐκ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ καταλόγων, οἱ ἐκλογεῖς ψηφίζουσι τὸν Πρόεδρον ἐκ τῶν ἀνακηρυχθέντων ὡς ὑποψηφίων Προέδρων καὶ τοὺς Συμβούλους ἐκ τῶν ἀνακηρυχθέντων ὡς ὑποψηφίων τοιούτων. Διὰ ψηφοδελτίων περιλαμβανόντων τὰ ὀνόματα τῶν ψηφιζομένων.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ὑπ' ἀριθ. 3790/1957

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ κώδικος περὶ δικηγόρων.

Ἄρθρον 4.

5 Εἰς τὸ ἄρθρον 21 τοῦ 3026/1954 Ν.Δ. περὶ τοῦ κώδικος τῶν δικηγόρων, προστίθεται ἕβδόμη παράγραφος, ἔχουσα οὕτω:

8. Εἰς τὸ ἄρθρον 21 τοῦ Ν. Διατάγματος 3026/54 «περὶ Κώδικος Δικηγόρων» προστίθεται παρ. 8 ἔχουσα οὕτω:

«8. Κατ' ἐξαίρεσιν καὶ ἄνευ τῶν ἐν παρ. 4 καὶ 5 τοῦ παρόντος περιορισμῶν δύνανται νὰ ἐπαναδιορισθῶσι δικηγόροι εἰς θέσεις πληρουμένας ἄνευ διαγωνισμοῦ τοῦ αὐτοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου οὗτινος ὑπῆρξαν μέλη κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποβολῆς τῆς δικηγορικῆς ἰδιότητος, δημόσιοι ὑπάλληλοι ἀποχωροῦντες τῆς ὑπηρεσίας μὲ βαθμὸν Γενικοῦ Διευθυντοῦ καὶ ἔχοντες δεκαετῆ τουλάχιστον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουν συμπληρώσει τὸ ὅριον ἡλικίας ἢ δὲ ἐκ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἀποχώρησίς των δὲν ὀφείλεται εἰς πειθαρχικοὺς λόγους ἢ σωματικὴν ἢ πνευματικὴν ἀνικανότητα.

Ἐπαναφέρεται ὁμοίως ἐν ἰσχύι ἡ διάταξις τῆς παρ. 4 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Ν.Δ. 2184/1952.

Ἡ περὶ διορισμοῦ αἴτησις δέον νὰ ὑποβληθῇ τὸ βραδύτερον ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεώς των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας».

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ὁ διορισμὸς ἐπιτρέπεται μόνον εἰς τὰς διὰ τοῦ ἄρθρ. 11 τοῦ Ν. 3520 εἰδικῶς προβλεπομένας θέσεις.

Ἄρθρον 7.

2. Ἡ δευτέρα παρ. τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Ν.Δ. 3520/56 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Οἱ ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερόμενοι ἐξαιρέσει τοῦ κυρίου προσωπικοῦ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, δὲν δύνανται νὰ διορισθῶσιν ἐν ᾧ τόπῳ ὑπηρετοῦν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκ τῆς δικαστικῆς ὑπηρεσίας ἀποχωρήσεως αὐτῶν, ἢ ὑπηρέτησαν δύο πρὸ ταύτης ἔτη, πρὸ τῆς παρελεύσεως πενταετίας ἐν συνόλῳ ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεών των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἢ τῆς ἀπομακρύνσεώς ἐκ τῆς εἰς ἣν ὑπηρέτησαν θέσεως, ἐξαιρέσει τῶν διοριζομένων παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ οἵτινες δύνανται νὰ διορισθῶσι μετὰ παρέλευσιν τριετίας. Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου ταύτης αἱ περιφέρειαι Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς θεωροῦνται ὡς μία περιφέρεια».

Ἄρθρον 8.

1. Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Ν.Δ. 3520/56 προστίθεται τὸ ἀκόλουθον ἐδάφιον:

«Αἱ μὴ καλυπτόμεναι θέσεις εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἐξαμήνου συμπληροῦνται ἐκ τῶν ἐν παραγρ. 1 προσώπων ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου τῆς ἐξόδου αὐτῶν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας.

2. Ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Ν.Δ. 3520/56 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Οἱ νομικοὶ Σύμβουλοι καὶ οἱ Πάρεδροι τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου δύνανται νὰ διορισθῶσι δικηγόροι ἀπ' εὐθείας παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ διατηρουμένων ἐν ἰσχύϊ διὰ τοὺς λοιποὺς δικαστικοὺς λειτουργοὺς τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Δικηγορικοῦ Κώδικος, ἐπὶ ἀφορᾷ τὸν διορισμὸν αὐτῶν παρ' Ἐφέταις ἢ παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ.

Διὰ τὸν βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου διορισμὸν δὲν ἀπαιτεῖται γνωμοδότησις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου».

3. Εἰς τὸ τέλος τῆς παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Ν.Δ. 3020/1956 «περὶ τρόπου τυγχανοτήσεως τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου καὶ διατάξεων ἀναφερομένων εἰς τὸν Ὀργανισμὸν τῶν Δικαστηρίων» προστίθενται ἐν συνεχείᾳ τὰ ἀκόλουθα:

«Διὰ τούτους ὁ περιορισμὸς τῆς παρ. 1, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν κατάληψιν ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας, περιορίζεται εἰς διετίαν, διὰ δὲ τοὺς ὑπηρετήσαντες ἐπὶ ἑξάμηνον ἀνωτάτου ἀξιωματικοῦ ἰσχύουν οἱ ἐν παραγράφῳ 2 περιορισμοὶ οἱ ἀναφερόμενοι εἰς τοὺς διοριζομένους παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 42/1967

Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ Ν.Δ. 3026/54 «περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων» καὶ τροποποιήσεως τοῦ Κ.Ν. 3641/57 περὶ προσόντων τῶν Δικ. Λειτουργῶν κλπ.

Ἄρθρον 3.

Ἡ παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Ν.Δ. 3026/1954 «περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων», ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«1. Μετάθεσις δικηγόρων ἐπιτρέπεται ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 23 τοῦ παρόντος, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 παρ. 3 τοῦ Ν.Δ. 3466/1955 προϋποθέσεις ἐνεκεν ἐξαιρετικῶν λόγων διατυπουμένων διὰ συμφώνου γνωμοδοτήσεως τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν δύο ἁρμοδίων Δικηγορικῶν Συλλόγων.

Ἐπαναδιορισμὸς δικηγόρων ἐπιτρέπεται ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ περὶ ἐπαναδιορισμοῦ αἴτησις ὑποβληθῇ ἐντὸς πενταετίας ἀπὸ τῆς ἐξόδου ἐκ τοῦ λειτουργήματος καὶ ὁ ἐνδιαφερόμενος δὲν ἔχει συμπληρώσει τὸ 50ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, οὐδὲ συντρέχει κώλυμα ἐκ τῶν ἐν ἄρθροις 26, 62 καὶ 63 τοῦ παρόντος ἀναφερομένων. Κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν δικαιοῦνται ἐπαναδιορισμοῦ οἱ ἀποβαλόντες τὴν ἰδιότητα δικηγόρου λόγῳ ποινῆς ἢ ἐκκαθαρίσεως τοῦ μητρώου, ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 83 καὶ 84 τοῦ παρόντος».

Ἄρθρο 5.

2. Ὁμοίως καταργοῦνται ἡ παράγρ. 2 καὶ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Ν.Δ. 3020/1954 «περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων», ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα Ἀναγκαστικὸν Νόμον.

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1093

Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων (ΝΔ.. 3026/1954) καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων.

Ἄρθρον 1.

1. Εἰς τὸ Ν.Δ. 3026/1954 «περὶ Κώδικος Δικηγόρων» προστίθεται ἄρθρον ὑπ' ἀριθ. 63Α, ἔχον ὡς ἀκολούθως:

«Ἄρθρον 63Α.

1. Οἱ δικηγόροι δικαιοῦνται νὰ παρέχουν τὰς δικηγορικὰς ὑπηρεσίας των ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ εἰς μίαν μόνον ἀποκεντρωμένην δημοσίαν Ὑπηρεσίαν ἢ εἰς ἓν μόνον Ν.Π.Δ.Δ. ἢ Ι.Δ. ἔχον καταστατικὸν ἢ κανονισμὸν ἐγκεκριμένον διὰ νόμου ἢ π.δ/τος κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου ἢ δημοσίαν ἢ δημοτικὴν ἐπιχείρησιν ἢ δημοτικὸν ἵδρυμα ἢ ἐπιχείρησιν ἢ ὀργανισμὸν ἀποκλείοντα εἰδικῶν προνομίων ἢ κρατικῆς ἐπιχορηγήσεως ἢ τυχόντα παραχωρήσεως δημοσίας ἢ δημοτικῆς ἐπιχειρήσεως ἢ Τράπεζαν.

2. Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι καὶ Νομικὰ Πρόσωπα τῆς παρ. 1 ἀπασχολοῦντα δικηγόρους ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ ὑποχρεοῦνται ὅπως ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος διλώσουν εἰς τὸν οἰκεῖον Δικηγορικὸν Σύλλογον τὰ ὀνοματεπώνυμα τῶν ὑπ' αὐτῶν ἀπασχολουμένων δικηγόρων. Ὁμοίως, ὑποχρεοῦνται νὰ παρέχουν τὰς πληροφορίας ταύτας καὶ ἐκτάκτως ἐφ' ὅσον ἤθελον ζητηθῇ ὑπὸ τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου.

3. Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι καὶ Νομικὰ Πρόσωπα τῆς παρ. 1 ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἀναγγέλλουν εἰς τοὺς οἰκείους Δικηγορικοὺς Συλλόγους πᾶσαν σύμβασιν παροχῆς δικηγορικῶν ὑπηρεσιῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συνάψεώς της. Τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν καὶ ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας ἔχει καὶ ὁ δικηγόρος.

4. Ἐκπρόσωποι Νομικῶν Προσώπων τῆς παρ. 1 μὴ συμμορφούμενοι πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς προηγουμένης παραγράφου τιμωροῦνται κατὰ τὸ ἄρθρον 458 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος. Δικηγόροι παραβαίνοντες τὴν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὑποχρέωσίν των πλὴν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 458 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος εὐθύνης των, τιμωροῦνται διὰ πειθαρχικῆς ποινῆς προσωρινῆς παύσεως τουλάχιστον ἓξ μηνῶν, ἐν ὑποτροπῇ δὲ δι' ὁριστικῆς ἀπολύσεως.

5. Δικηγόροι συμπληροῦντες τὰς προϋποθέσεις λήψεως παρὰ τοῦ Ταμείου Νομικῶν πλήρους συντάξεως δὲν δικαιοῦνται ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου νὰ παρέχουν τὰς ὑπηρεσίας των ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ εἰς τὰς Δημ. Ὑπηρεσίας καὶ τὰ νομικὰ πρόσωπα τῆς παρ. 1. Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης παραγράφου δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ συμβάσεων παροχῆς δικηγορικῶν ὑπηρεσιῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ, συναφθεισῶν πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου.

6. Δικηγόροι προσφέροντες τὰς ὑπηρεσίας των εἰς Ὑπηρεσίας ἢ Νομικὰ Πρόσωπα τῆς παρ. 1 ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ καὶ δικαιούμενοι κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις πλήρους συντάξεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας των ταύτης, ἀποχωροῦν ὑποχρεωτικῶς ἐκ ταύτης, ἅμα τῇ συμπληρώσει 35ετοῦς συνταξίμου ὑπηρεσίας, ἢ τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, λυομένης αὐτοδικαίως τῆς συμβάσεώς των. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις οἱ οὕτως ἀποχωροῦντες λαμβάνουν τὴν κατὰ τὴν παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ παρόντος Κώδικος ἀποζημίωσιν.

Μέχρι πλήρους καταβολῆς τῆς ὡς ἄνω ἀποζημιώσεως, ὁ δικηγόρος δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ τὴν συμφωνηθεῖσαν κατὰ νόμον ἀμοιβήν του.

7. Πρόσληψις δικηγόρου γενομένη καθ' ὑπέρβασιν τῶν περιορισμῶν τῶν παρ. 1 καὶ 5 ἀποτελεῖ πειθαρχικὸν παράπτωμα διὰ τὸν δικηγόρον, τιμωρούμενον κατὰ τὰ εἰς τὴν παρ. 4 ὁριζόμενα».

Ἄρθρον 11.

Τὸ πρῶτον ἐδάφιον τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Ν.Δ. 3026/1954 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«Μετάθεσις δικηγόρου ἐπιτρέπεται ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 23 τοῦ παρόντος Κώδικος, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 παρ. 3 τοῦ Ν.Δ. 3464/1955 προϋποθέσεις δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ἐκδιδομένης κατόπιν συμφώνου γνωμοδοτήσεως τῶν Δ.Σ. τῶν οἰκείων Δικηγορικῶν Συλλόγων. Δικηγορικὸς Σύλλογος δύναται νὰ γνωμοδοτήσῃ κατὰ τῆς μεταθέσεως, ἐφ' ὅσον συντρέχουν πρὸς τοῦτο ἐξαιρετικοὶ λόγοι εἰδικῶς διατυπούμενοι εἰς τὴν γνωμοδότησίν του. Ἡ γνωμοδότησις δέον ὅπως ὑποβληθεῖ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς περιελεύσεως εἰς τὸν Σύλλογον τοῦ σχετικοῦ ἐγγράφου».

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 343/1976

Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ Ν.Δ. 3026/1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων».

Ἄρθρον 1.

Τὰ ἄρθρα 216 καὶ 217 τοῦ Ν.Δ. 3026/1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων» ἀντικαθίστανται ὡς ἀκολούθως:

«Ἄρθρον 216.

1. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἑκάστου Συλλόγου ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ Προέδρου καὶ δύο μὲν Συμβούλων ὅταν ὁ Σύλλογος σύγκειται ἐξ ἀριθμοῦ μελῶν μικροτέρου τῶν εἴκοσι πέντε, ἐκ τεσσάρων ὅταν σύγκειται ἐξ εἴκοσι πέντε μέχρις ἑκατόν, ἐξ ὀκτὼ ὅταν σύγκειται ἐξ ἑκατὸν καὶ ἑνὸς μέχρι τριακοσίων, ἐκ δέκα ὅταν σύγκειται ἐκ τριακοσίων καὶ ἑνὸς μέχρι πεντακοσίων, ἐκ δέκα τεσσάρων ὅταν σύγκειται ἐκ πεντακοσίων καὶ ἑνὸς μέχρι χιλίων, ἐκ δέκα ὀκτὼ ὅταν σύγκειται ἐκ χιλίων καὶ ἑνὸς μέχρι τεσσάρων χιλιάδων καὶ ἐξ εἴκοσι τεσσάρων ὅταν σύγκειται ἐκ τεσσάρων χιλιάδων καὶ ἑνὸς καὶ ἄνω. Εἰδικῶς προκειμένου περὶ Δικηγορικῶν Συλλόγων ἐδρευόντων εἰς πόλιν ἔνθα ἐδρεύει Ἐφετεῖον, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον αὐτῶν σύγκειται ἐκ τεσσάρων τοὐλάχιστον Συμβούλων ἐφ' ὅσον τοῦτο ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω δὲν σύγκειται ἐκ περισσοτέρων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν Δικηγόρων τοῦ οἰκείου Συλλόγου.

2. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκλεκτέων Συμβούλων καθορίζεται ἑκάστοτε ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὸν κατ' ἄρθρον 220 τοῦ παρόντος συνταχθησόμενον κατάλογον ἐκλογέων.

3. Ἡ θητεία τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Συμβούλων ὁρίζεται τριετὴς μὴ ὑφισταμένου κωλύματος ἐπανεκλογῆς των.

Ἄρθρον 217.

1. Τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι ἔχουν τὰ μέλη τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου κατὰ τὰ κατωτέρω:

α) Προκειμένου περὶ Συλλόγων τῶν πόλεων, εἰς ἃς ἐδρεύει Πρωτοδικεῖον, αἱ θέσεις τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου πληροῦνται μέχρι μὲν τοῦ ἡμίσεως αὐτῶν δι' ὑποψηφίων, κεκτημένων τριετῆ τοὐλάχιστον δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν, τοῦ ἑτέρου ἡμίσεως δυναμένου νὰ πληρωθῇ καὶ διὰ Δικηγόρων κεκτημένων ἐνιαυσίαν τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν.

β) Προκειμένου περὶ Συλλόγων τῶν πόλεων, εἰς ἃς ἐδρεύει Ἐφετεῖον αἱ θέσεις τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου πληροῦνται μέχρι μὲν τοῦ ἡμίσεως αὐτῶν δι' ὑποψηφίων, Δικηγόρων παρ' Ἐφέταις, τοῦ ἑτέρου ἡμίσεως πληρουμένου διὰ Δικηγόρων παρὰ Πρωτοδίκαις κεκτημένων ἐνιαυσίαν τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν. Εἰδικῶς προκειμένου περὶ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Θεσσαλονίκης αἱ θέσεις τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου πληροῦνται κατὰ τὰ δύο τρίτα διὰ Δικηγόρων παρ' Ἐφέταις, κατὰ δὲ τὸ ἓν τρίτον διὰ Δικηγόρων παρὰ Πρωτοδίκαις ἐχόντων ἐνιαυσίαν τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν.

γ) Προκειμένου περὶ τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, αἱ θέσεις τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου πληροῦνται ὡς ἀκολούθως: Τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, αἱ μὲν δώδεκα διὰ Δικηγόρων παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ, ἕτεραι ἓξ διὰ Δικηγόρων παρ' Ἐφέταις, αἱ δὲ ὑπόλοιποι ἓξ διὰ Δικηγόρων παρὰ Πρωτοδίκαις, ἐχόντων ἐνιαυσίαν τοὐλάχιστον δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν. Τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς αἱ μὲν ἑπτὰ διὰ Δικηγόρων παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ, ἕτεροι τέσσαρες διὰ Δικηγόρων παρ' Ἐφέταις, αἱ δὲ ὑπόλοιποι τρεῖς διὰ Δικηγόρων παρὰ Πρωτοδίκαις ἐχόντων ἐνιαυσίαν τοὐλάχιστον δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν.

2) Οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὰς θέσεις τῶν Προέδρων, προκειμένου περὶ τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, δέον ὅπως τυγχάνουν Δικηγόροι παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ, προκειμένου περὶ Δικηγορικῶν Συλλόγων ἐδρευόντων εἰς ἕδραν Ἐφετείου δέον ὅπως κέκτηνται ὀκταετῆ συνολικὴν δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν ἔχουν δὲ προαχθῆ παρ' Ἐφέταις, προκειμένου δὲ περὶ τῶν λοιπῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων κέκτηνται τετραετῆ δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν.

2. Εἰς ἁπάσας τὰς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον περιπτώσεις οἱ ὑποψήφιοι δέον ὅπως κέκτηνται τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν, ἔχουν δὲ ἐγγραφῆ εἰς τὰ μητρῶα τοῦ οἰκείου Συλλόγου ἓν τοὐλάχιστον ἔτος πρὸ τῆς ἐκλογῆς.

3. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν εἴς τινα τῶν Συλλόγων δὲν ὑφίστανται ὑποψήφιοι κεκτημένοι τὰ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους προσόντα ἢ ὑφίστανται ἀπροθυμία ὑποβολῆς ὑποψηφιοτήτων μὲ ἀποτέλεσμα νὰ μὴ διεξαχθοῦν ἀσχαιρεσίαι, ἡ διοίκησις τοῦ εἰρημένου Συλλόγου ἀσκεῖται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου τῆς ἕδρας τοῦ οἰκείου Ἐφετείου ἀπὸ τῆς 16ης Μαρτίου τοῦ ἔτους τῶν ἀσχαιρεσιῶν».

Ἄρθρον 2.

Τὰ ἄρθρα 219 ἕως καὶ 230 τοῦ Ν.Δ. 3026/1954 ἀντικαθίστανται ὡς ἀκολούθως:

«Ἄρθρον 219.

1. Ἡ θητεία τοῦ Δ.Σ. ἄρχεται ἀπὸ τῆς 10ης Μαρτίου τοῦ ἔτους διενεργείας τῶν ἀρχαιρεσιῶν καὶ λήγει τὴν 15ην Μαρτίου τοῦ τρίτου ἔτους.

2. Ἡ ἐκλογὴ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐνεργεῖται τὴν πρώτην Κυριακὴν μετὰ τὴν 20ὴν Φεβρουαρίου διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας κατὰ τὰ ἐν ἄρθροις 224 καὶ 226 ὁριζόμενα.

3. Εἰς Δικηγορικοὺς Συλλόγους ἀριθμοῦντας ὑπὲρ τὰς δύο χιλιάδας μέλη ἡ ψηφοφορία παρατείνεται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἑπομένης ἡμέρας Δευτέρας. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, μεριμνᾷ τοῦ Προέδρου τοῦ Συλλόγου καὶ τῶν ὑποψηφίων Προέδρων, ἐξασφαλίζεται ἡ φύλαξις τῆς κάλπης καὶ τοῦ λοιποῦ ἐκλογικοῦ ὑλικοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτός. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἑπομένη ἡμέρα Δευτέρα εἶναι ἀργία, τότε ἡ ἐκλογή, ταμπτικὴ ἢ ἀναπληρωματική, ἀναβάλλεται διὰ τὴν ἑπομένην Κυριακὴν καὶ Δευτέραν.

4. Ἡ ψηφοφορία διεξάγεται ἀπὸ ἀνατολῆς μέχρι δύσεως τοῦ ἡλίου, πλὴν τῆς περιπτώσεως καθ' ἣν ἐψήφισαν ἅπαντες οἱ ἐγγεγραμμένοι εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἐκλογέων, ὅτε ἡ ψηφοφορία περατοῦται διὰ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος καὶ τοῦ τελευταίου ἐκλογέως. Ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ δύναται δι' ἀποφάσεώς της νὰ παρατείνῃ τὴν ψηφοφορίαν καὶ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, ἐπὶ δίωρον κατ' ἀνώτατον ὅριον, ἐφ' ὅσον διαπιστοῦται παρουσία ἐκλογέων, ἐπιθυμούντων νὰ ψηφίσουν.

Ἄρθρο 220.

1. Στεροῦνται τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκλέγειν: α) Δικηγόροι μὴ ὄντες ἐγγεγραμμένοι ἐν τῷ μητρώῳ τοῦ Συλλόγου ἔνθα ψηφίζουν μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου τοῦ προηγουμένου τῶν ἀρχαιρεσιῶν ἔτους ἢ, προκειμένου περὶ τῶν περιπτώσεων τῆς παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 229 τοῦ παρόντος, δύο μῆνας πρὸ τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἀρχαιρεσιῶν. β) Δικηγόροι διατελοῦντες κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἐν παρ. 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου καταλόγου ὑπὸ προσωρινὴν παῦσιν.

2. Πρὸς βεβαίωσιν τῶν ἀνωτέρω καταρτίζεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μέχρι τῆς 15ης Ἰανουαρίου τοῦ τελευταίου ἔτους τῆς θητείας, κατάλογος τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου μελῶν. Ὁ κατάλογος οὗτος ἐκτίθεται εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Συλλόγου, ἵνα λάβῃ γνῶσιν πᾶς ἐνδιαφερόμενος καὶ διορθοῦται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου δι' ἀποφάσεώς του ἐπὶ τῇ αἰτήσει παντὸς ἐκλογέως, ἰσχύει δὲ διὰ πᾶσαν ἐπαναληπτικὴν ἐκλογήν. Ἡ αἴτησις εἶναι ἀπαράδεκτος ἐὰν δὲν ὑποβληθῇ πέντε πλήρεις ἡμέρας πρὸ τῆς καθορισθείσης ἡμέρας συνεδριάσεως τοῦ Δ. Συμβουλίου. Προσβολὴ τῶν καταλόγου ἄνευ ὑποβολῆς παρὰ τοῦ προσβάλλοντος τῆς κατὰ τ' ἄνω αἰτήσεως εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἄρθρο 221.

Ἵνα ἀνακηρυχθῇ ὑποψήφιος. Πρόεδρος ἢ Σύμβουλος, δέον νὰ μὴ συντρέχῃ περίπτωσίς τις ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 218 ὑποβληθῇ δὲ εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου μέχρι 20ῆς Ἰανουαρίου τοῦ τελευταίου ἔτους τῆς θητείας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αἴτησις περὶ τούτου, πρωτοκολλουμένη αὐθημερὸν ἐπὶ τῇ ὑποβολῇ της καὶ ὑπογεγραμμένη εὐαναγνώστως ὑπὸ τοῦ ὑποψηφίου καὶ μελῶν τοῦ οἰκείου Συλλόγου, κεκτημένων τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν, μὴ τελούντων κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ἐν ἀναστολῇ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικηγορικοῦ λειτουργήματος, δύο μὲν ὅταν ὁ Σύλλογος σύγκειται μέχρι πεντήκοντα μελῶν, δέκα ὅταν σύγκειται ἐκ πεντήκοντα ἑνὸς μέχρι ἑκατόν, δέκα πέντε ὅταν

σύγκειται ἐξ ἑκατὸν ἑνὸς μέχρι τριακοσίων, εἴκοσιν ὅταν σύγκειται ἐκ τριακοσίων ἑνὸς μέχρι πεντακοσίων, τριάκοντα ὅταν σύγκειται ἐκ πεντακοσίων ἑνὸς μέχρις ὀκτακοσίων, τεσσαράκοντα ὅταν σύγκειται ἐξ ὀκτακοσίων ἑνὸς μέχρι δύο χιλιάδων καὶ πεντήκοντα ὅταν σύγκειται ἐκ δύο χιλιάδων ἑνὸς καὶ ἄνω.

2. Προκειμένου περὶ Δικηγορικῶν Συλλόγων, ὧν τὰ μέλη ὑπερβαίνουν τὰς τέσσαρας χιλιάδας, ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ Σύμβουλοι ἐκτίθενται εἰς τὰς ἀρχαιρεσίας κατὰ συνδυασμοὺς περιλαμβάνοντας ὑποψηφίους ὑποχρεωτικῶς ἰσαρίθμους πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκλεκτέων Συμβούλων κατὰ τὰς ἐν ἄρθρῳ 217 διακρίσεις. Οὐδεὶς τῶν ὑποψηφίων Συμβούλων δύναται νὰ μετέχῃ εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς συνδυασμούς. Ἐπιτρέπεται ἡ ὑποβολὴ μεμονωμένων ὑποψηφιοτήτων διὰ τὴν θέσιν τοῦ Προέδρου. Ὁ συνδυασμὸς καταρτίζεται δι' ἐγγράφου δηλώσεως ὑπογραφομένης ὑπὸ τῶν ἀποτελούντων αὐτὸν ὑποψηφίων Συμβούλων καὶ Προέδρου καὶ καταχωρουμένων ἐν αὐτῇ κατὰ κατηγορίας τῶν ὑποψηφίων κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν τοῦ ἐπωνύμου αὐτῶν. Ἡ δήλωσις καταρτίσεως τοῦ συνδυασμοῦ φέρει προσέτι καὶ τὰς ὑπογραφὰς πεντήκοντα μελῶν τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου κατατίθεται δὲ εἰς αὐτὸν κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ εἰδικώτερον ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 222.

1. Ἡ αἴτησις ἢ ἡ δήλωσις καταρτίσεως συνδυασμοῦ εἶναι ἀπαράδεκτος, ἂν δὲν συνοδεύηται δι' ἀποδείξεως τοῦ Συλλόγου περὶ καταβολῆς ὑπὸ τοῦ συνδυασμοῦ ἢ, ἐκεῖ ἔνθα δὲν ἰσχύει τὸ σύστημα τῶν συνδυασμῶν, ὑπὸ τῶν ὑποψηφίων τῶν ἐξόδων τῆς ἐκλογῆς. Τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων τούτων καθορίζεται πρὸ ἑκάστης ἐκλογῆς ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου. Ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεως ἢ δηλώσεως ὑποψηφιοτήτων, προθεσμίας, ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου ἀνακηρύσσει δι' ἐγγράφου ἀνακοινώσεως, τοιχοκολλουμένης εἰς τὸ Κατάστημα τοῦ Συλλόγου τοὺς ὑποψηφίους, Προέδρους καὶ Συμβούλους μεμονωμένους ἢ κατὰ συνδυασμούς. Διὰ τῆς αὐτῆς πράξεως αἰτιολογεῖται καὶ ἡ τυχὸν μὴ ἀνακήρυξις ὑποψηφίου ἢ συνδυασμοῦ.

2. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν συνδυασμὸς δὲν ἀνακηρυχθεῖ λόγῳ ἐλλείψεως τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς τοῦτο προσόντων ἐν τῷ προσώπῳ ἑνὸς ἢ πλειόνων τῶν ἀποτελούντων αὐτόν, δύναται ὅπως ἐντὸς προθεσμίας τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω πράξεως τοῦ Προέδρου νὰ ὑποβληθῇ νέα, κατὰ τὸ ἄρθρον 222, δήλωσις συνδυασμοῦ εἰς τὸν οἰκεῖον Σύλλογον πληροῦσα τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος νόμου. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου δέον ὅπως ἐντὸς προθεσμίας τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς καταθέσεως νέας δηλώσεως ἐκδώσει τὴν σχετικὴν περὶ τῆς ἀνακηρύξεως ἢ μὴ τοῦ συνδυασμοῦ πρᾶξιν του.

Ἄρθρον 223.

1. Κατάλογος ἔντυπος ἐκτυπούμενος μερίμνῃ καὶ δαπάναις τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου, ἰδιαίτερος διὰ τοὺς ἀνακηρυχθέντας συνδυασμοὺς ὑποψηφίων Συμβούλων, συντεταγμένος κατ' ἀλφαβητικὴν σειρὰν τοῦ ἐπωνύμου τῶν μελῶν αὐτοῦ καὶ ἰδιαίτερος διὰ τοὺς ὑποψηφίους Προέδρους ὁμοίως συντεταγμένος, ἐκτίθενται εἰς τὸ Κατάστημα τοῦ Συλλόγου καὶ εἰς τὸ Πρωτεῖον ἐπὶ ὀκτὼ τουλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς διὰ τὴν ἐκλογὴν ὁρισθείσης, καθ' ὃ διάστημα δικαιοῦνται τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου νὰ λάβουν γνῶσιν αὐτῶν. Τὰ ἀνωτέρω ἰσχύουν ἀναλόγως καὶ προκειμένου περὶ Δικηγορικῶν Συλλόγων ἔνθα δὲν ἰσχύει τὸ σύστημα τῶν συνδυασμῶν.

2. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου δι' ἀνακοινώσεώς του δημοσιευομένης εἰς δύο τουλάχιστον τοπικὰς ἐφημερίδας καὶ ἐκτιθεμένης εἰς τὸ Κατάστημα τοῦ Συλλόγου ἀνακοινοῖ εἰς τὰ μέλη αὐτοῦ τὴν ἡμερομηνίαν καὶ τὸν τόπον διεξαγωγῆς τῶν ἀρχαιρεσιῶν.

Ἄρθρον 224.

1. Ἐκ τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀνακηρυχθέντων ὑποψηφίων οἱ ἐκλογεῖς ψηφίζουν τὸν Πρόεδρον καὶ τοὺς Συμβούλους διὰ ψηφοδελτίων ἰδιαιτέρων δι' ἕκαστον ὑποψήφιον Πρόεδρον καὶ ἰδιαιτέρων διὰ τοὺς ὑποψηφίους Συμβούλους, εἰς ἰδιαιτέρας ψηφοδόχους. Προκειμένου περὶ Δικηγορικῶν Συλλόγων, εἰς οὓς ἐφαρμόζεται τὸ σύστημα τῶν συνδυασμῶν τὰ ψηφοδέλτια ἑκάστου τούτων περιλαμβάνουν τὰ ὀνοματεπώνυμα τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 222 τοῦ παρόντος ἀνακηρυχθέντων ὑποψηφίων Συμβούλων. Προκειμένου περὶ τῶν λοιπῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων τὰ ψηφοδέλτια περιλαμβάνουν τὰ ὀνοματεπώνυμα πάντων τῶν ἀνακηρυχθέντων κατὰ τὸ ὡς ἄνω ἄρθρον ὑποψηφίων Συμβούλων κατ' ἀλφαβητικὴν σειρὰν τοῦ ἐπωνύμου αὐτῶν, μὴ ἀποκλειομένου ὅπως ὁμοῦ ὑποψηφίων Συμβούλων καταρτίσῃ ἴδιον ψηφοδέλτιον.

2. Τὰ ψηφοδέλτια εἶναι ἔντυπα κατασκευάζονται δὲ μερίμνῃ καὶ δαπάναις τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου βαρυνομένου προσέτι καὶ μὲ τὴν προμήθειαν τοῦ ἀναγκαιοῦντος ἀριθμοῦ φακέλλων. Πλήρης σειρὰ ψηφοδελτίων ἀποστέλλεται ἐγκαίρως μερίμνῃ τοῦ Συλλόγου εἰς ἕκαστον ἐκλογέα. Εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν ὑπάρχει ἀκυρότης ἢ ζήτημά τι, οἱονδήποτε, ἐκ τῆς μὴ ἀποστολῆς ἢ μὴ περιελεύσεως τῶν ἀποστελλομένων, κατὰ τ' ἀνωτέρω, ψηφοδελτίων.

3. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἑκάστου Συλλόγου ἐκδιδομένης ἐντὸς τοῦ τρίτου 10ημέρου τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν καθορίζονται αἱ διαστάσεις τὸ χρῶμα καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα τῶν ψηφοδελτίων ὡς καὶ τῶν φακέλλων λαμβανομένης μερίμνης ὅπως οἱ φάκελλοι διὰ τὰ ψηφοδέλτια τῶν ὑποψηφίων Προέδρων διακρίνονται τῶν φακέλλων διὰ τὰ ψηφοδέλτια τῶν ὑποψηφίων Συμβούλων.

Ἄρθρον 225.

1. Εἰς οὓς Συλλόγους ὑπάρχουν ἐγγεγραμμένα ἐν τῷ μητρῴῳ πλείονα τῶν χιλίων μελῶν, ἡ ἐκλογὴ δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου, νὰ ἐνεργῆται κατὰ τμήματα. Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὁρίζονται ὁ ἀριθμὸς τῶν τμημάτων ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς ἕκαστον τούτων ψηφοφόρων ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη ἀναγκαία λεπτομέρεια διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς ψηφοφορίας καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ ἀπορρήτου αὐτῆς.

2. Κατὰ τὴν πρὸς ἐκλογὴν συνεδρίασιν ὁ Πρόεδρος διορίζει εἰς ἕκαστον ζεῦγος ψηφοδόχων ὡς ψηφολέκτας δύο ἐκ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου μελῶν μετ' ἰσαρίθμων ἀναπληρωματικῶν ἅπινα δέον νὰ παρίστανται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συνεδριάσεως.

3. Εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ψηφοφορίας κατὰ τὴν διενέργειαν αὐτῆς ἀπαγορεύεται ἡ παραμονὴ ἄλλου προσώπου πλὴν τοῦ Προέδρου τοῦ Συλλόγου, τῶν Συμβούλων, τῶν ψηφολεκτῶν ἢ ἀναπληρωτῶν αὐτῶν καὶ παντὸς ὑποψηφίου ἢ ἀντιπροσώπου τοῦ συνδυασμοῦ. Οἱ συνδυασμοὶ δικαιοῦνται νὰ διορίσουν εἰς ἕκαστον τμῆμα ἀνὰ δύο ἀντιπροσώπους μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν τῶν ἐκ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου μελῶν. Ἐκεῖ ἔνθα δὲν ἰσχύει τὸ σύστημα τῶν συνδυασμῶν οἱ ὑποψήφιοι δικαιοῦνται νὰ διορίσουν ἕναν ἀντιπρόσωπον μεθ' ἑνὸς ἀναπληρωτοῦ δι' ἕκαστον τμῆμα. Ὁ διορισμὸς τοῦ ἀντιπροσώπου γίνεται δι' ἀναφορᾶς τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ συνδυασμοῦ ἢ τοῦ ὑποψηφίου ὑποβαλλομένης εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Συλλόγου δύο ἡμέρας πρὸ τῆς ἐκλογῆς.

4. Ἀπαγορεύεται πᾶσα προεκλογικὴ δραστηριότης κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἀρχαιρεσιῶν. Ἡ παράβασις τῆς διατάξεως ταύτης ἀποτελεῖ διὰ τὸν παραβάτην Δικηγόρον βαρὺ πειθαρχικὸν παράπτωμα.

5. Ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ Προέδρου τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του καὶ ἐκ τῶν διωρισμένων ψηφολεκτῶν ἢ ἐν περιπτώσει κωλύματος ἐκ τῶν νομίμων ἀναπληρωτῶν τούτων, ἀποφασίζει δὲ κατὰ πλειοψηφίαν περὶ παντὸς ζητήματος ἀναφυομένου κατὰ τὴν ἐκλογήν. Ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ τηρεῖ τὸ πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐν ᾧ ἀναγράφονται τὰ ὀνοματεπώνυμα τῶν ψηφιζόντων καὶ ὁ ἀριθμὸς

μητρώου αὐτῶν κατὰ τὸ πέρας δὲ τῆς ψηφοφορίας συντάσσει τὸ πρακτικὸν διαλογῆς καὶ ἐξάγει τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκλογῆς καὶ ἀνακηρύσσει τοὺς ἐπιτυχόντας. Ἐφ' ὅσον ἀπουσιάζουν ὡρισμένοι ψηφολέκται καὶ οἱ ἀναπληρωταὶ αὐτῶν κατὰ τὴν διαλογήν ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου δύναται διὰ πράξεώς του καὶ κατ' αὐτὴν ἔτι τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς νὰ διορίσῃ μέλη τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἀπόντων. Δικηγόρους ἔχοντας δεκαετῆ τουλάχιστον δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν.

6. Ἐφ' ὅσον συμφώνως τῇ παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 225, ἤθελον ὁρισθῇ πλείονα ἐκλογικὰ τμήματα ὁρίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Συλλόγου ἰσάριθμοι πρὸς τὰ τμήματα ἐφορευτικαὶ ἐπιτροπαὶ αἱ ὁποῖαι διεξάγουν τὴν ψηφοφορίαν εἰς τὰ τμήματα αὐτῶν κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ὁριζόμενα συντάσσουσι τὸ σχετικὸν πρακτικὸν διαλογῆς.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου μετὰ τῶν Προέδρων τῆς κατὰ τμήματα ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν ἀποτελοῦντες Κεντρικὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν ἐκδίδουν τὰ τελικὰ ἀποτελέσματα καὶ ἀνακηρύσσουν τοὺς ἐπιτυχόντας.

Ἄρθρον 226.

1. Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ψηφοφορίας ὁ ἐκλογεὺς προσερχόμενος εἰς τὸ ἐκλογικὸν τμῆμα, μετὰ τὴν διαπίστωσιν τῶν στοιχείων τῆς ταυτότητός του, παραλαμβάνει παρὰ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς δύο φακέλλους ἐσφραγισμένους διὰ τῆς σφραγίδος τοῦ Συλλόγου κατὰ σειρὰν ψηφοδελτίων τῶν ὑποψηφίων Προέδρων καὶ Συμβούλων καὶ ἀποσύρεται εἰς ἰδιαίτερον χῶμα, ὥστε νὰ ἐξασφαλίζηται τὸ ἀπόρρητον τῆς ψηφοφορίας.

2. Ὁ ἐκλογεὺς ψηφίζει τοὺς ὑποψηφίους Συμβούλους τοῦ συνδυασμοῦ τῆς προτιμήσεώς του, διὰ σταυροῦ σημειουμένου παραπλεύρως τοῦ ὀνοματεπωνύμου των. Ὅπου δὲν ἰσχύει τὸ σύστημα τῶν συνδυασμῶν ὁ ἐκλογεὺς ὑποχρεοῦται νὰ ψηφίσῃ διὰ σταυροῦ προτιμήσεως ὑποψηφίους μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐκλεκτέων.

3. Τὰ ψηφοδέλτια ἐγκλείονται εἰς τοὺς οἰκείους φακέλλους οἵτινες ρίπτονται εἰς τὰς ἐπὶ τούτῳ ψηφοδόχους ἰδιοχείρως ὑπὸ τοῦ ψηφίζοντος.

4. Ψηφοδέλτια συνδυασμοῦ οὐδένα φέροντα σταυρὸν προτιμήσεως εἰς τοὺς ὑποψηφίους Συμβούλους εἶναι ἔγκυρα ὑπολογίζονται δὲ ὑπὲρ τοῦ συνδυασμοῦ. Ἐφ' ὅσον διὰ τῶν λαβόντων σταυροὺς προτιμήσεως δὲν συμπληροῦται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὸν συνδυασμὸν θέσεων Συμβούλων κατὰ κατηγορίας οἱ ὑπολειπόμενοι λαμβάνονται διὰ κληρώσεως μεταξὺ τῶν μὴ ἐχόντων σταυροὺς προτιμήσεως τῆς αὐτῆς κατηγορίας. Ἡ κλήρωσις ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς. Ἐκεῖ ἔνθα δὲν ἰσχύει τὸ σύστημα τῶν συνδυασμῶν, ψηφοδέλτια φέροντα σταυροὺς προτιμήσεως πλείονας τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐκλεκτέων Συμβούλων εἶναι ἔγκυρα, ὑπολογιζομένων τῶν σταυρῶν προτιμήσεως κατὰ σειρὰν ἀναγραφῆς τῶν ὀνομάτων τῶν ὑποψηφίων, ὑπὲρ ὧν ἡ προτίμησις μέχρι τοῦ ἀνωτέρω ἀριθμοῦ.

5. Ἄκυρα εἶναι τὰ ψηφοδέλτια τὰ μὴ πληροῦντα τοὺς ὅρους τῆς κατ' ἄρθρον 224 παρ. 3 ἀποφάσεως ὡς καὶ τὰ ψηφοδέλτια τὰ φέροντα ἐνδείξεις παραβιαζούσας ἐμφανῶς τὴν μυστικότητα τῆς ψηφοφορίας.

6. Εἰς τὰς πρὸς ἐκλογὴν Προέδρου καὶ μελῶν Διοικητικοῦ Συμβουλίου συνεδριάσεις δέον νὰ μετάσχῃ τῆς ψηφοφορίας τὸ ἡμισυ σὺν ἕνα τουλάχιστον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου μελῶν τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου. Ἡ ὑπαρξις ἀπαρτίας ἐλέγχεται εἰς τὸ τέλος τῆς ψηφοφορίας ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψηφισάντων.

Ἄρθρον 227.

Προκειμένου περὶ ἀρχαιρεσιῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συστήματος τῶν συνδυασμῶν, αἱ θέσεις τῶν Συμβούλων τοῦ Δ.Σ. τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου κατανέμονται μεταξὺ τῶν μετασχόντων τῆς ἐκλογῆς συνδυασμῶν, κατὰ λόγον τῆς ἐκλογικῆς δυνάμεως ἑκάστου τούτων. Διὰ τὴν ὡς ἄνω κατανομὴν ἐξευρίσκεται πρῶτον ἡ ἑκατοστιαία ἀναλογία τῶν ληφθέντων παρ' ἑκάστου συνδυασμοῦ ἐγκύρων ψηφοδελτίων ἔναντι τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν. Τὸ ποσοστὸν τοῦτο πολλαπλασιάζεται ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν πρὸς κατανομὴν θέσεων τὸ προκῦπτον δὲ γινόμενον παραλειπομένου τοῦ κλασματικοῦ μέρους αὐτοῦ, δεικνύει τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὸν συνδυασμὸν θέσεων. Ἐὰν μετὰ τὴν πρώτην ταύτην κατανομὴν παραμένουν ἀδιάθετοι θέσεις συμβούλων, αὗται κατανέμονται εἰς τοὺς μετασχόντας τῆς πρώτης κατανομῆς συνδυασμοὺς κατὰ τὸ μέγεθος παραλειφθέντος κατ' ἀνωτέρω κλασματικοῦ μέρους.

2. Αἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον κατακυρωθεῖσαι εἰς ἕκαστον συνδυασμὸν θέσεις Συμβούλων κατανέμονται περαιτέρω μεταξὺ τῶν τριῶν κατηγοριῶν δικηγόρων κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 217 παρ. 1 ἐδ. γ' τοῦ παρόντος ὁριζομένην ἀναλογίαν, παραλειπομένου τοῦ τυχὸν προκύπτοντος κλάσματος. Μετὰ ταῦτα ἀθροίζονται κατὰ κατηγορίας αἱ κατανεμηθεῖσαι κατὰ τ' ἄνω θέσεις ὅλων τῶν συνδυασμῶν ἐφ' ὅσον δὲ δὲν συμπληροῦται ὁ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 217 παρ. 1 ἐδ.γ' τοῦ παρόντος προβλεπόμενος δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἀριθμὸς θέσεων, αἱ τυχὸν ἀδιάθετοι ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ συνδυασμοῦ θέσεις προστίθενται εἰς τὴν κατηγορίαν ἐξ ἧς ἐλλείπουν. Ἐὰν τὸ ὡς ἄνω ἄθροισμα κατὰ κατηγορίας ἐμφανίσῃ ἔλλειψιν θέσεων εἰς διαφόρους κατηγορίας διαφόρων συνδυασμῶν, ἡ συμπλήρωσις τῶν ἐλλειπουσῶν κατὰ κατηγορίας τῶν συνδυασμῶν, παρ' οἷς αἱ κεναὶ θέσεις οἵτινες συγκεντρώνουν μείζονα ἀριθμὸν σταυρῶν προτιμήσεως.

3. Αἱ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους τοῦ παρόντος ἄρθρου κατανεμηθεῖσαι κατὰ συνδυασμοὺς καὶ κατηγορίας θέσεις Συμβούλων καταλαμβάνονται ὑπὸ τῶν ὑποψηφίων τοῦ οἰκείου συνδυασμοῦ κατὰ τὴν σειρὰν τῶν ληφθέντων σταυρῶν προτιμήσεως. Οἱ λοιποὶ ὑποψήφιοι ἑκάστου συνδυασμοῦ εἶναι κατὰ κατηγορίας ἀναπληρωματικοί των, ὡς ἄνω, τακτικῶν καλοῦνται δὲ κατὰ σειρὰν σταυρῶν προτιμήσεως πρὸς πλήρωσιν τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας τοῦ Διοικ. Συμβουλίου κενουμένων θέσεων τακτικῶν μελῶν αὐτοῦ. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν λόγῳ συμμετοχῆς εἰς τὰς ἀρχαιρεσίας ἑνὸς μόνον συνδυασμοῦ δὲν ὑφίστανται ἀναπληρωματικὰ μέλη, ἡ πλήρωσις τῶν κενουμένων ἑκάστοτε θέσεων γίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκ μελῶν τοῦ οἰκείου Συλλόγου συγκεντροῦντων τὰ προσόντα πρὸς κατάληψιν τῶν κενῶν θέσεων.

4. Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκλέγεται ὁ τυχὼν τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν ἐγκύρων ψήφων Ἀποτυχὼν κατὰ τ' ἀνωτέρω ὑποψήφιος Πρόεδρος ἀρχηγὸς συνδυασμοῦ θεωρεῖται ἐκλεγόμενος Σύμβουλος τοῦ συνδυασμοῦ του καταλαμβάνων τὴν πρώτην θέσιν τῆς οἰκείας κατηγορίας, ἐφ' ὅσον συνεκέντρωσε ποσοστὸν 25% τουλάχιστον τῶν ἐγκύρων ψήφων.

5. Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας ὑποψηφίων Συμβούλων, ἐνεργεῖται κλήρωσις ὑπὸ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς.

6. Προκειμένου περὶ τῶν Συλλόγων εἰς οὓς δὲν ἐφαρμόζεται τὸ σύστημα τῶν συνδυασμῶν, τὰς θέσεις Συμβούλων καταλαμβάνουν κατὰ σειρὰν οἱ λαβόντες τὰς πλείονας ψήφους. Οἱ λοιποὶ ὑποψήφιοι Σύμβουλοι κατὰ σειρὰν ψήφων προτιμήσεως εἶναι ἀναπληρωματικοὶ τῶν τακτικῶν. Εἰς περίπτωσιν μὴ ὑπάρξεως ἀναπληρωματικῶν, ἐφαρμόζονται ὡς πρὸς τὴν ἀναπλήρωσιν τὰ ἐν παρ. 3 τοῦ παρόντος ὁριζόμενα προκειμένου περὶ τῶν συλλόγων, εἰς οὓς ἰσχύει τὸ σύστημα τῶν συνδυασμῶν. Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου ἐκλέγεται ὁ τυχὼν τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν ἐγκύρων ψήφων. Ἐπὶ ἰσοψηφίας Συμβούλων ἐφαρμόζονται τὰ ἐν παρ. 5 σχετικῶς ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 228.

1. Ἐὰν κατὰ τὴν πρὸς ἐκλογὴν συνεδρίασιν δὲν προσέλθῃ πρὸς ψηφοφορίαν ὁ ἀπαιτούμενος κατ' ἄρθρον 226 παρ. 6 ἀριθμὸς μελῶν, ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἐκλογὴ τὴν προσεχῆ

Κυριακὴν καλουμένων τῶν μελῶν πρὸς ἐπαναληπτικὴν ψηφοφορίαν ὑπὸ τοῦ Προέδρου διὰ δημοσιεύσεως εἰς δύο τουλάχιστον ἡμερησίας τακτικὰς ἐφημερίδας ἢ δι' ἀτομικῶν προσκλήσεων.

2. Κατὰ τὴν ἐπαναληπτικὴν ἐκλογὴν δὲν ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τοῦ ἐν ἄρθρῳ 226 παρ. 6 ἐλαχίστου ἀριθμοῦ ἐκλογέων ἡ ἐκλογὴ δὲ διεξάγεται μεταξὺ τῶν αὐτῶν ὑποψηφίων ἢ τῶν συνδυασμῶν ἐκεῖ ἔνθα ἰσχύει τὸ σύστημα τῶν συνδυασμῶν.

3. Ἐὰν κατὰ τὴν πρώτην ἐκλογὴν οὐδεὶς τῶν ὑποψηφίων Προέδρων ἔτυχε τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν ἐγκύρων ψήφων, ἐπαναλαμβάνεται αὕτη τὴν προσεχῆ Κυριακὴν μὴ ἀπαιτουμένης τῆς παρουσίας τοῦ ἐν ἄρθρῳ 226 παρ. 6 τοῦ παρόντος ἐλαχίστου ἀριθμοῦ ἐκλογέων. Κατὰ τὴν ἐκλογὴν ταύτην ὑποψήφιοι Πρόεδροι θεωροῦνται μόνον οἱ κατὰ τὴν πρώτην ἐκλογὴν κατὰ σειράν, πλειοψηφίσαντες δύο κατ' ἀνώτατον ὅριον ἐκλέγεται δὲ ὁ σχετικῶς πλειοψηφίσας. Ἡ διάταξις τοῦ ἐδ. β τῆς παρ. 4 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἐφαρμόζεται καὶ ἐν προκειμένῳ.

4. Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἰσοψηφίας μεταξὺ ὑποψηφίων Προέδρων ἢ Συμβούλων ἐνεργεῖται κλήρωσις ὑπὸ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς.

5. Ἡ ὑπηρεσία τοῦ ὑφισταμένου Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐξακολουθεῖ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ νέου τοιούτου καὶ ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων του.

6. Ἡ ἐξέλεγξις καὶ ἡ ἐκδίκασις τῶν ἀρχαιρεσιῶν τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου κατὰ τοῦ κύρους τῶν ὁποίων ὑπεβλήθησαν ἐνστάσεις ἀνατίθεται εἰς τὸ Ἐφετεῖον τῆς περιφερείας τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου.

7. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς βάσει τοῦ ὑπὸ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς συνταχθέντος πρωτοκόλλου διαλογῆς κοινοποιεῖται ὑπὸ τοῦ Προεδρεύοντος πρὸς τοὺς ἐκλεγέντας Πρόεδρον καὶ τοὺς Συμβούλους καὶ γνωστοποιεῖται πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ὑποχρεούμενον νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν ὀνομάτων τῶν ἐκλεγέντων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τὴν παρέλευσιν ἀπράκτου τῆς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν ἐνστάσεως κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς ἢ μετὰ τὴν ἀπόρριψιν τῶν ὑποβληθεισῶν τοιούτων.

8. Ἔνστασις κατὰ τοῦ κύρους τῶν ἀρχαιρεσιῶν Δικηγορικοῦ τινος Συλλόγου ὑποβάλλεται μόνον ὑπὸ μέλους τούτου ἔχοντος πάντως ἐκπληρώσει κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ὑποβολῆς τῆς ἐνστάσεως τὰς πρὸς τὸν Σύλλογον ὑποχρεώσεις αὐτοῦ. Ἡ ἔνστασις ἀσκεῖται ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς διενεργείας τῶν ἀρχαιρεσιῶν διὰ καταθέσεως δικογράφου παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Ἐφετείου ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ἐδρεύει εἰς ἡμέραν ὁριζομένην ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου τούτου μετὰ παρέλευσιν 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς ἐνστάσεως. Ἀντίγραφον ταύτης φέρον καὶ τὴν πρᾶξιν προσδιορισμοῦ τῆς δικασίμου μετὰ κλήσεως πρὸς συζήτησιν ἐπιδίδεται ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐνισταμένου εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Συλλόγου δέκα τουλάχιστον πρὸ τῆς δικασίμου ἡμέρας. Κατάθεσις αὐτῆς ἀποτελεῖ πειθαρχικὸν ἀδίκημα κολαζόμενον ὑπὸ τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου διὰ ποινῆς τουλάχιστον μηνιαίας προσωρινῆς παύσεως, ἡ δὲ ἔνστασις ἧς δὲν προσδιωρίσθη δικάσιμος ἐντὸς δύο ἡμερῶν ἀπὸ τῆς καταθέσεως θεωρεῖται μὴ γενομένη.

Κατὰ τὴν συζήτησιν παρίστανται ὁ ἐνιστάμενος ἐκ μέρους δὲ τοῦ Συλλόγου ὁ Πρόεδρος ἢ ὁ Ἀντιπρόεδρος ἢ ἕν ἢ δύο μέλη τοῦ ἐκλεγέντος Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐγγράφως ὁριζόμενα ὑπὸ τούτου. Παράστασις διὰ πληρεξουσίων Δικηγόρων δὲν ἀποκλείεται Ὡσαύτως δὲν ἀποκλείεται ἡ ὑπὸ τῶν διαδίκων κατάθεσις δύο τουλάχιστον πλήρεις ἡμέρας πρὸ τῆς συζητήσεως παρὰ τὸ Γραμματεῖ τοῦ Ἐφετείου ἐγγράφων ὑπομνημάτων.

Τὸ Ἐφετεῖον ἐπάγει ἐκ τῶν ἐνόντων, ἄνευ ἐκβάσεως παρεμπιπτούσης περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεως, ἐπὶ τῇ βάσει παντὸς προσκομιζομένου ἀποδεικτικοῦ στοιχείου δυνάμενον νὰ ἐξετασθῇ καὶ μάρτυρας ἐπ' ἀκροατηρίῳ, νὰ ἐκτιμᾷ ἐπαγόμενον ἢ ἀντεπαγόμενον ὅρκον ἐλευθέρως ὑπ' αὐτοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν ἀποδείξεων, ἐκδίδει δὲ κατ' ἀπόφασιν αὐτοῦ ἐντὸς δεκαημέρου τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς συζητήσεως τῆς ἐνστάσεως. Ἐρημοδικία τῶν μὲν ἐνισταμένων ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἐνστάσεως αὐτῶν, τοῦ δὲ Συλλόγου ὅτι οὗτος δικάζεται ὡσεὶ ἦτο παρών, ἔχων δικαιώματα ἀνακοπῆς ἐντὸς δεκαημέρου ἀπὸ τῆς εἰς τὸν Πρόεδρον αὐτοῦ ἐπιδόσεως τῆς κατ' ἐρήμην ἀποφάσεως μόνον ἂν μὴ ἐκλητεύθη ἐγκύρως ἢ ἐμπροθέσμως. Ἕτερον ἔνδικον μέσον κατὰ τῆς ἀποφάσεως ἀποκλείεται.

9. Αἱ ἐν τῷ παρόντι ὁριζόμεναι προθεσμίαι δὲν παρεκτείνονται λόγῳ ἀποστάσεως.

10. Ἡ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον διαδικασία, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἀποφάσεων, πληρεξουσίων, τῶν ἀποδεικτικῶν ἐπιδόσεως καὶ παντὸς ἐκδιδομένου ἀντιγράφου, διεξάγεται ἀτελῶς. Οἱ ἡττώμενοι διάδικοι καταδικάζονται εἰς ἀπότισιν τῆς δικαστικῆς δαπάνης τῶν ἀντιδίκων αὐτῶν.

Ἄρθρον 229.

1. Ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 228 παρ. 7 κοινοποιήσεως, ὁ μὴ ἀποδεχόμενος τὴν ἐκλογήν του Πρόεδρος ἢ Σύμβουλος ὀφείλει νὰ δηλώσῃ τοῦτο ἐγγράφως εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ οἰκείου Συλλόγου ἢ τὸν ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ. Εἰς περίπτωσιν μὴ ἀποδοχῆς ἐκλογῆς Προέδρου ὡς καὶ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν κενώσεως θέσεως Προέδρου κατὰ τὸ δύο πρῶτα ἔτη τῆς θητείας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου διενεργοῦνται ἐκλογαί, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 220 ἐπ. Εἰς περίπτωσιν κενώσεως θέσεως Προέδρου κατὰ τὸ τρίτον ἔτος, τὴν θέσιν καταλαμβάνει αὐτοδικαίως ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Συλλόγου, ἢ ,ἐν ἐλλείψει Ἀντιπροέδρου, ἀρχαιότερος, κατὰ τὰ ἔτη δικηγορικῆς ὑπηρεσίας, Σύμβουλος, ἡ οὕτω δὲ κενουμένη θέσις Συμβούλου πληροῦται, ὑπὸ τοῦ πρώτου ἀναπληρωματικοῦ κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 227 παρ. 3 καὶ 6 ὁριζόμενα. Εἰς περίπτωσιν μὴ ἀποδοχῆς ἐκλογῆς Συμβούλου, ὡς καὶ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν κενώσεως θέσεως, αὐτοῦ, ἡ θέσις πληροῦται ὑπὸ τοῦ πρώτου ἀναπληρωματικοῦ, συμφώνως, πρὸς τὰς προμνησθείσας διατάξεις.

2. Εἰς περίπτωσιν μὴ διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν, ἀκυρώσεως αὐτῶν ἢ κενώσεως θέσεως Προέδρου, ὁ μὲν κατὰ τὸ ἄρθρον 220 παρ. 2 κατάλογος τῶν ἐκλογέων συντάσσεται ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ματαιώσεως, ἀκυρώσεως τῆς ἐκλογῆς ἢ κενώσεως τῆς θέσεως. ἡ δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 221 παρ. 1 προθεσμία ὑποβολῆς ὑποψηφιοτήτων ὁρίζεται εἰκοσαήμερος ἀπὸ τῶν αὐτῶν γεγονότων καὶ τέλος ἡ πρὸς ἐκλογὴν συνεδρίασις ἐνεργεῖται τὴν πρώτην Κυριακὴν μετὰ πάροδον δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀνακηρύξεως τῶν ὑποψηφίων, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ἀναλόγως τῶν ἄρθρων 216 ἕως 228, ὡς καὶ τῶν διατάξεων τῶν προηγουμένων παραγράφων τοῦ ἄρθρου τούτου.

3. Ἡ θητεία τῶν κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἐκλεγομένων, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου διενεργείας τῆς ἐκλογῆς, λήγει καθ' ἣν ἡμέραν ἤθελε λήξει ἡ θητεία Συμβουλίου, ὅπερ ἤθελεν ἐκλεγῇ κατὰ τὰς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 219 παρ. 2, ἐπιφυλασσομένης τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 228 παρ. 5.

Ἄρθρον 230.

1. Ἀποβάλλει αὐτοδικαίως τὴν ἰδιότητα τοῦ Προέδρου ἢ Συμβούλου : 1) ὁ ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας ἀποβαλὼν τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου. 2) ὁ ὑποβαλὼν ὑποψηφιότητα. εἰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς καὶ 3) ὁ τελεσιδίκως τιμωρηθεὶς πειθαρχικῶς διὰ προσωρινῆς παύσεως. Περὶ τῆς αὐτοδικαίας ἀπωλείας τῆς ἰδιότητος τοῦ Προέδρου ἢ Συμβούλου. κατὰ τ' ἀνωτέρω. εἰδοποιεῖται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης καὶ ἐνεργοῦνται τὰ ἐν ἄρθρῳ 229 ὁριζόμενα.

2. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου δύναται νὰ κηρυχθῇ ἔκπτωτος τοῦ ἀξιώματος τοῦ Προέδρου ἢ Συμβούλου : 1) ὁ ἀποδεχθεὶς θέσιν ἢ ἀξίωμα συνεπαγόμενον κατὰ τὸ ἄρθρον 62 παράγραφος 2 τοῦ παρόντος ὁλικὴν ἀναστολὴν τοῦ λειτουργήματος τοῦ Δικηγόρου καὶ 2) ὁ ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς συνεδριάσεις ἀδικαιολο-

τήτως ἀπεχόντων τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συμβουλίου. Ἐφ' ὅσον ὁ ἐν ὁλικῇ ἀναστολῇ τοῦ λειτουργήματος τοῦ Δικηγόρου. Πρόεδρος ἢ Σύμβουλος ἤθελε κριθῇ διατηρητέος δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, οὗτος τελεῖ ἐν ἀναστολῇ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ καθ' ὃ χρονικὸν διάστημα διατελεῖ ἐν ἀναστολῇ τοῦ λειτουργήματος τοῦ Δικηγόρου.

3. Ὁ Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δικαιοῦνται νὰ παραιτηθοῦν τοῦ ἀξιώματος. Ἡ παραίτησις ὑποβάλλεται ἐγγράφως εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου. Ἡ πρᾶξις ἀποδοχῆς τῆς παραιτήσεως διαβιβάζεται ὑπὸ τοῦ Συλλόγου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης».

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ὑπ' ἀριθ. 3520/1956

Περὶ τοῦ τρόπου συγκροτήσεως τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου καὶ διατάξεων ἀναφερομένων εἰς τὸν Ὀργανισμὸν τῶν Δικαστηρίων.

Ἄρθρον 11.

1. Οἱ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Ν.Δ. ἐξερχόμενοι τῆς ὑπηρεσίας δικαστικοὶ λειτουργοί, εἰρηνοδίκαι, πταισματοδίκαι καὶ οἱ ἀποτελοῦντες τὸ κύριον προσωπικὸν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, πλὴν τῶν ἀπολυομένων ἕνεκα παραπτώματος καὶ τῶν καταλαμβανομένων ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἐντὸς πενταετίας ἀπὸ τῆς ἐξόδου αὐτῶν, δύνανται νὰ διορίζωνται ὡς δικηγόροι παρ' οἱωδήποτε Πρωτοδικείῳ καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ πεντηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν καὶ μέχρις ἀριθμοῦ ἴσου πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 παρ. 4 ἐδάφ. β τοῦ κώδικος περὶ Δικηγόρων ποσοστοῦ τῶν δι' ἀναδιορισμοῦ καὶ μεταθέσεως καλυπτομένων πλασματικῶν θέσεων. Τὸ κατὰ τὸν τοιοῦτον ὑπολογισμὸν προκῦπτον κλάσμα δι' ἑκάστην ἐτησίαν περίοδον ὑπολογίζεται ὡς ἀκεραία μονάς.

2. Οἱ ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερόμενοι, ἐξαιρέσει τοῦ κυρίου προσωπικοῦ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, δὲν δύνανται νὰ διορισθῶσιν ἐν ᾧ τόπῳ ὑπηρέτουν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκ τῆς δικαστικῆς ὑπηρεσίας ἀποχωρήσεως αὐτῶν, ἢ ὑπηρέτησαν δύο πρὸ ταύτης ἔτη, πρὸ τῆς παρελεύσεως πενταετίας ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεώς των, ἐξαιρέσει τῶν διοριζομένων παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ, οἵτινες δύνανται νὰ διορισθῶσι μετὰ παρέλευσιν τριετίας ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεώς των. Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου ταύτης αἱ περιφέρειαι Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς θεωροῦνται ὡς μία περιφέρεια.

3. Ἡ αἴτησις διορισμοῦ ὑποβάλλεται ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τηρουμένης διὰ τὸν διορισμὸν τῆς σειρᾶς ὑποβολῆς τῶν αἰτήσεων. Πρὸς πλήρωσιν τῶν ἐν παραγράφῳ 1 καθοριζομένων θέσεων καὶ ἐφ' ὅσον αὗται δὲν ἤθελον καλυφθῇ διὰ τῶν ἐφεξῆς ἀποχωρούντων ἐπιτρέπεται ὁ διορισμὸς ὡς δικηγόρων καὶ τῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ κώδικος περὶ Δικηγόρων ἐξελθόντων δικαστικῶν λειτουργῶν καὶ συμβολαιογράφων, ὡς καὶ τῶν ἀποκλεισθέντων τῆς ἐπαναφορᾶς δικαστικῶν λειτουργῶν κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ παρόντος.

4. Οἱ Νομικοὶ Σύμβουλοι καὶ οἱ Πάρεδροι τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου δύνανται νὰ διορισθῶσιν δικηγόροι ἀπ' εὐθείας παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ, διατηρουμένων ἐν ἰσχύϊ κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ δικηγορικοῦ κώδικος.

5. Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 1,2 καὶ 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τοὺς δικαστικοὺς συμβούλους τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, τῆς δὲ παραγράφου 4 καὶ διὰ τοὺς ἐκ τούτων Προέδρους, Ἐπίτροπον καὶ μέλη τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου.

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 670/1977

Περὶ Κώδικος Συμβολαιογράφων.

Ἄρθρο 101.

2. .....

.....

Ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ τούτου διατίθεται ἑκάστοτε εἰς Συμβολαιογράφους ἐδρεύοντας εἰς πόλεις κάτω τῶν 5.000 κατοίκων ὧν οἱ πρόσοδοι ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους εἶναι κατώτεραι τῶν δρχ. 150.000, ἀνάλογον ποσὸν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν προσόδων των μέχρι τοῦ ποσοῦ τούτου. Ὁμοίως δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ἐκδιδομένης μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συμβολαιογραφικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν - Λιγαίου - Δωδεκανήσου νὰ διατίθεται καὶ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν προσόδων τῶν Συμβολαιογράφων τῶν παραμεθορίων περιοχῶν τῶν κατὰ τὰς κειμένας ἑκάστοτε διατάξεις χαρακτηριζομένων ὡς τοιούτων, ἐφ' ὅσον αὗται δὲν ὑπερβαίνουν τὰς 150.000 δρχ. ἐτησίως, ἀνεξαρτήτως πληθυσμοῦ τῆς ἕδρας αὐτῶν. γ) τὸ ἀπομένον ὑπόλοιπον κατανέμεται ἐξ ἴσου μεταξὺ αα) ἁπάντων τῶν ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 98 ὁριζόμενα ἐν ἐνεργείᾳ Συμβολαιογράφων ἐχόντων πενταετῆ τουλάχιστον ὑπηρεσίαν. Εἰδικῶς οἱ Συμβολαιογράφοι οἱ μὴ κεκτημένοι πενταετῆ ὑπηρεσίαν δικαιοῦνται μειωμένης μερίδος ὡς ἑξῆς : Οἱ μὴ συμπληρώσαντες ἐνιαύσιον ὑπηρεσίαν τὸ 1/5 τῆς πλήρους μερίδος. Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ πρώτου ἔτους καὶ ἐφεξῆς μέχρι συμπληρώσεως πενταετοῦς ὑπηρεσίας ἡ μερὶς ἑκάστου αὐξάνεται κατὰ 1/5 κατ' ἔτος.

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 834/1978

Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ Ν. 670/1977 «περὶ Κώδικος συμβολαιογράφων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων».

Ἄρθρο 5.

2. Ἡ παρ. 2 στοιχ. γ (περ. (αα) τοῦ ἄρθρου 101 τοῦ Ν. 670/1977 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

«αα) Ἁπάντων τῶν ἐν αὐτῇ περιφερείᾳ κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 98 ὁριζόμενα ἐν ἐνεργείᾳ συμβολαιογράφων ἐχόντων πενταετῆ τουλάχιστον ὑπηρεσίαν. Εἰδικῶς οἱ Συμβολαιογράφοι οἱ μὴ κεκτημένοι πενταετῆ ὑπηρεσίαν δικαιοῦνται μειωμένης μερίδος ὡς ἑξῆς : Οἱ μὴ συμπληρώσαντες διετῆ ὑπηρεσίαν τὸ 1/5 τῆς πλήρους μερίδος. Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ δευτέρου ἔτους καὶ ἐφεξῆς μέχρι συμπληρώσεως πενταετοῦς ὑπηρεσίας ἡ μερὶς ἑκάστου αὐξάνεται κατὰ 1/5 κατ' ἔτος».

3. Τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τῆς ὑπὸ στοιχ. γ περιπτώσεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 101 τοῦ Ν. 670/77 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως :

«Τὸ δικαίωμα τῶν ἐν ἐδαφίοις ββ καὶ γγ δικαιούχων πρὸς ἀπόληψιν τοῦ μερίσματος ἰσχύει ἐπὶ μίαν δωδεκαετίαν».

Ἄρθρον 12.

Ἐπὶ μίαν πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὁ ἀριθμὸς τῶν συμβολαιογράφων κατὰ εἰρηνοδικειακὰς περιφερείας εἰς τὰς περιφερείας τῶν Πρωτοδικείων Μυτιλήνης Χίου καὶ Σάμου δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἤδη ὑπηρετούντων συμβολαιογράφων εἰς τὰς περιφερείας ταύτας.